

EB 0237

5138





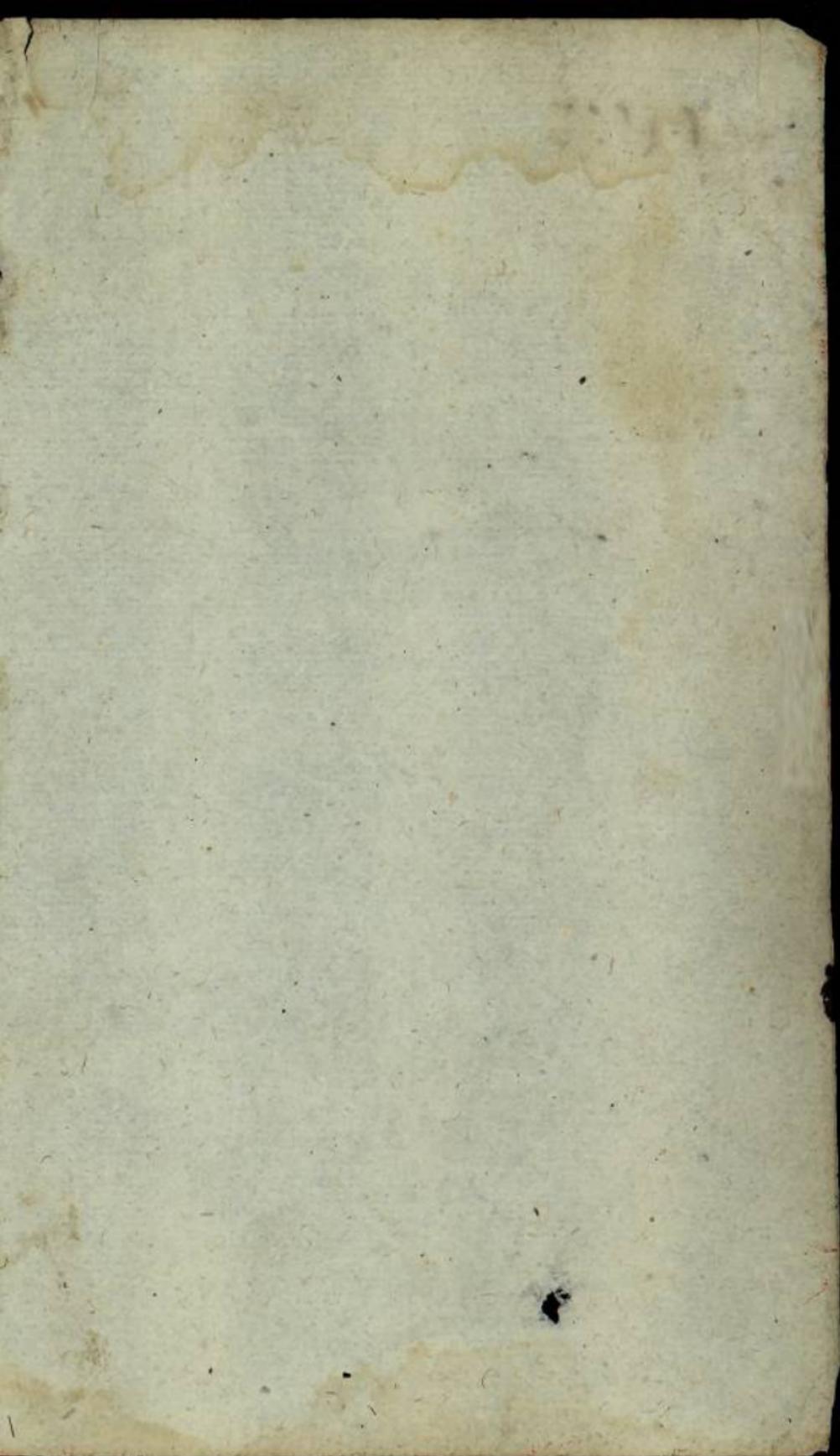
לְבָנִים  
לְמַמְמָה  
לְתָבִיב  
לְתָבִיב  
לְתָבִיב  
לְתָבִיב

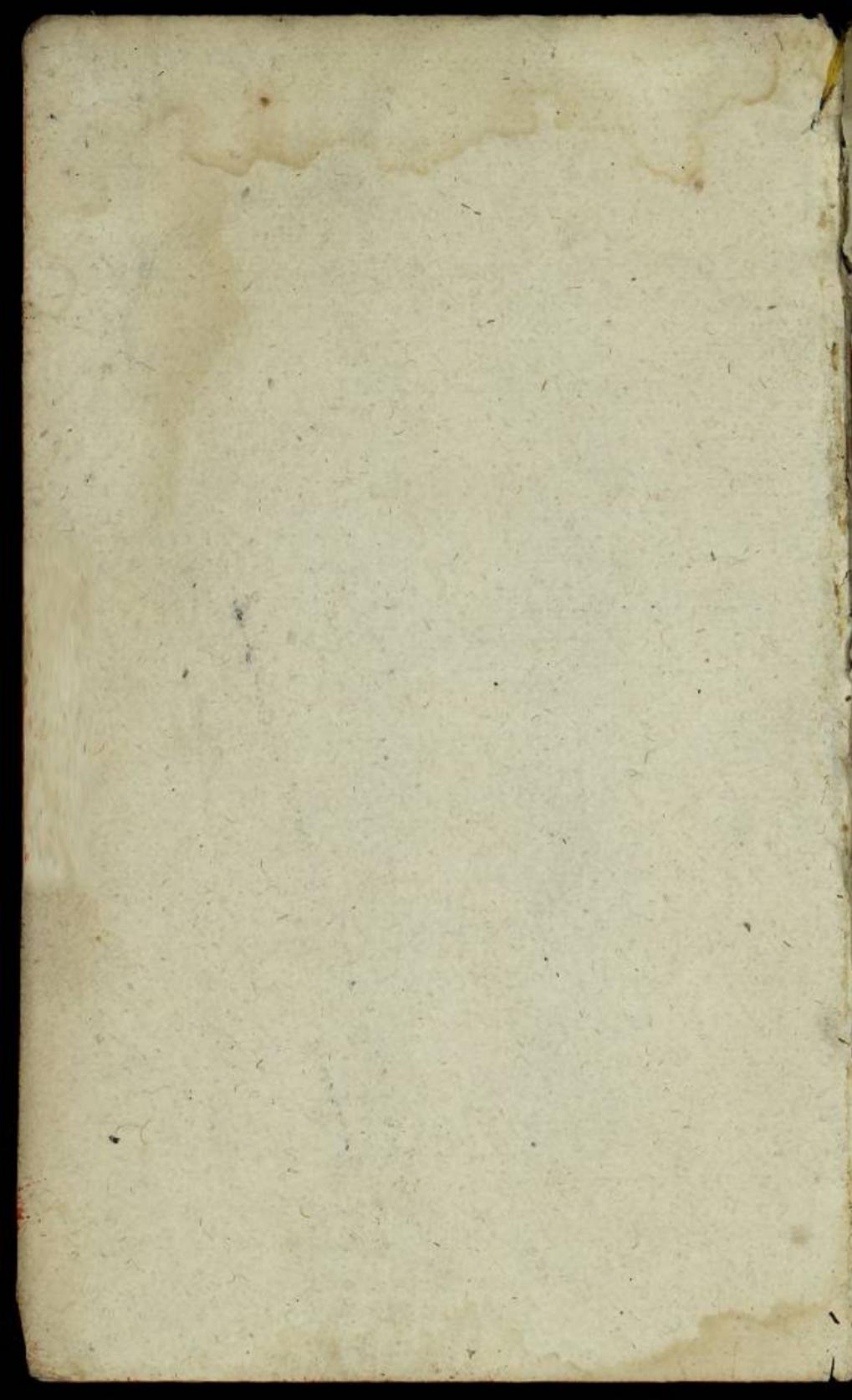
cette grande vague. finira l'atmosphère  
du postérieur au niveau.

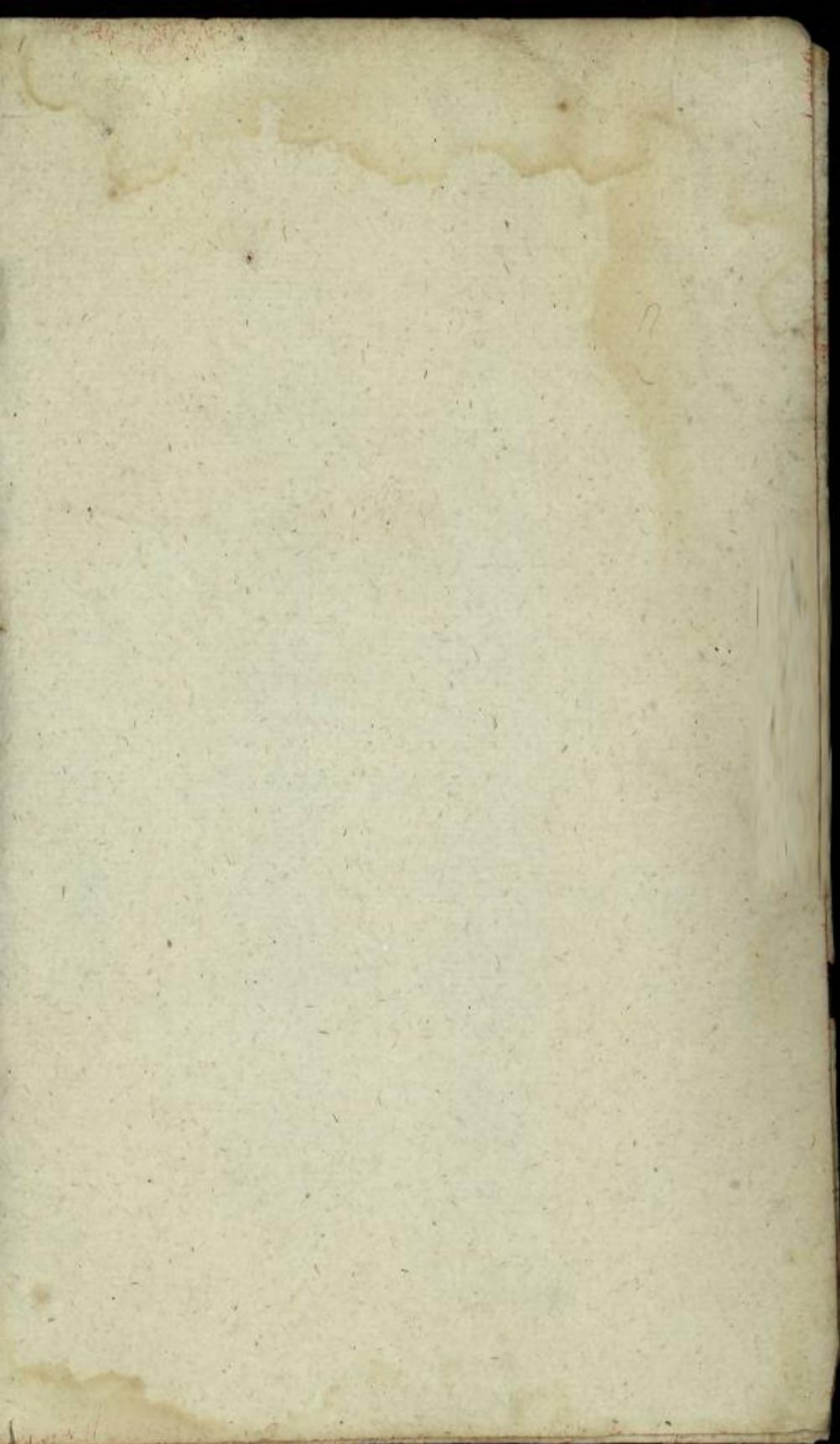
Sacramentalis significatio de applicatio

A 8

116







the next day  
at the same time  
as before

à la Faculté de  
Théologie de Montauban  
par M<sup>me</sup> Bouyoux R.  
Président du conseil d'ordre  
de S. Roi (Grande)

Res Mo  
5138

THOMAE ERPENII

# GRAMMATICA

E B R Æ A

generalis.



Lugduni Batavorum.

Typis Raphelengianis.

Prostant apud IOHANNEM MAIRE,

ANNO M. DC. XXI.

1. *Constitutio. I. In. 1.*  
2. *Constitutio. I. In. 2.*  
3. *Constitutio. I. In. 3.*  
4. *Constitutio. I. In. 4.*

*Clarissimis, Doctissimisque Viris,*

D. IOHANNI POLYANDRO

D. ANDREÆ RIVETO.

D. ANTONIO WALÆO.

D. ANTONIO TYSIO.

Sacræ Theologiæ Doctoribus, & in  
Batavorum Academia Professoribus  
celeberrimis, Dominis suis, & Col-  
legis charissimis,

S. P. D.

THOMAS ERPENIVS,

*Linguarum Orientalium in eadem Aca-  
demia Professor.*

**V**IRI Clarissimi, &  
Collegæ cōjunctissimi, imposuerunt  
mihi nuper, uti scitis, No-  
bilissimi & Amplissimi A-  
cademiæ nostræ Curatores  
linguę etiam Ebræę profes-  
sio-

(\* 2)

## EPISTOLA

sionem ; quæ de studio ejus  
feliciter promovendo haud  
leviter me reddit sollici-  
tum. Video enim jam diu,  
& graviter doleo , turpiter  
id in omnibus fere Christiano-  
rum scholis jacere , & ab  
ipsis etiam Theologiæ can-  
didatis, ( qui tamen , testes  
ego vos appello, sine ejus  
auxilio fieri haud quaquā  
possunt , qui esse cupiunt,  
verbi scilicet Dei fideles in-  
terpretes ) vix extremis at-  
tingi digitis. plerique enim  
in ea Grammatices parte,  
quæ legendi rationem tra-  
dit, subsistunt ; & sufficere  
arbi-

## DEDICATORIA.

arbitrantur, si cum Ebreum  
aliquid occurrit, dicere non  
cogantur, *Ebræa sunt, legi*  
*non possunt.* Quidam, qui  
paulo generosiores videri  
volunt, *paradigma etiam*  
*Verbi perfecti addiscunt,*  
*sed cum ad Defectiva &*  
*Quiescentia ventum est,*  
*tempus esse arbitrantur, ut*  
*ipſi quoque deficiant, &*  
*quiescant.* Pauci eo perve-  
niunt, ut Radices, seu the-  
mata vocum invenire, &  
Dictionarijs uti possint.  
Sed qui contextum sacrum  
probe intelligent, eumque  
interpretari, & interpreta-  
(\* 3) tionis

## EPISTOLA

tionis suæ rationem solidam, ex linguae ipsius natura petitam reddere possint, eos longe scitis esse paucissimos. cuius quidem rei potissima causa videtur esse linguae difficultas. que licet usque adeo magna non sit, multis tamen creditur esse maxima. Huic uti quod optimum habeo remedium in Academia nostra adhibeam; in animum induxi fideli, assidua, & familiari institutione, tum publice, tum privatim, studiosæ juventuti succurrere. Cæterum cum re ipsa ante  
hac

## DEDICATORIA.

hac didicerim, fieri vix posse, ut quis alienas alicujus linguæ institutiones ea felicitate, eoque cum fructu, quo sua ipsius præcepta, suo docendi modo accommodata alios doceat; & eo etiam tempore, quo hujus linguæ professio capessenda mihi erat, in tota urbe nostra nullius Grammaticę Ebræę tot apud Bibliopolas reperirentur exemplaria, quot auditorum meorum multitudo requirebat; visum mihi fuit, in eorum gratiā, maxime necessaria & generalia linguæ Ebræę

(\* 4) præ-

# EPISTOLA

præcepta quam compen-  
diosissime, (sicuti ante, non  
sine felici successu, & ma-  
gno discipulorum meorum  
fructu in Arabicis feceram,)  
colligere, & prelo commit-  
tere. Cui opusculo meo  
dum, pro ritu jam diu inter  
literatos recepto, patronos  
quæro, sub quorum splen-  
dore id in lucem prodeat,  
seque in lectorum gratiam  
insinuet, nulos Viri Cla-  
rissimi invenio, quos vo-  
bis præferam, vobis in-  
quam quos scio, in Ebræ-  
orum literatura versatissi-  
mos esse; auctoritate apud  
omnes

## DEDICATORIA.

omnes Theologię candidatos atque amatores plurimum pollere; &, quod caput rei est, mihi, studijsque meis, & conatibus esse addictissimos. Offero id itaque vobis ex animo, dedicoque ac consecro, etiam atque etiam vos rogans, & obsecrans, ut has qualescunque primitias meas Ebraicas æqui bonique consulatis. Valete Academiæ nostræ clarissima lumina, & diu felices vivite.



P R A E-

# P R A E F A T I O

ad Lectorem.



A V C A habeo quæ tuā  
interest scire, studiose Le-  
ctor, de opusculi hujus ra-  
tione, & usu.

Instituti mei in compositione ejus fuit,  
generalem solum tradere in nobilissi-  
mam linguam introductionem, nec at-  
tingere anomala illa, & specialia, quæ  
sic satis magno numero in sacris libris  
occurrunt; quod ea Grammaticam E-  
braeam, per se alioqui brevem, & fa-  
cilem, longam ac difficultem reddant, &  
multo felicius, minorique negotio, ac  
tædio, usu, & sacrorum scriptorum  
lectione, quam præceptis grammaticis  
addiscantur. Itaque mirari noli si ea  
hic passim occurrere, & exceptiones  
constituere non videris. jube ea va-  
lere initio studij tui Ebraici, neque du-  
bita quin analogiâ Grammaticâ bene  
per-

perceptâ, facile tibi futurum sit ea agnoscere & intelligere. si quæ tamen ex ijs deinde negotium tibi faceſſant, ſcito in aureo illo ſanctæ lingue theſau-ro Pagnini, cum notis Merceri, et Bertrami, pleraque accuratè explicari. & nobiliores quoque Grammaticos ea præceptis ſuis adjeſſe; id quod ne-mo tamen felicius atq; accuratius preſtitit, quam Clarissimus Buxtorfius in prætantissimo ſuo Thesauro Gramma-tico. Flerasque etiam exponit, ordine Alphabetico Joannes Avenarius, in tertio Grammaticæ ſuæ libro, & ordine biblico, Valentinus Schindlerus, ad calcem ſuæ Grammaticæ.

Prætermiſi quoq; doctrinam de con-ſequutione Accentuum, quod ea proli-xum traſtatum requirat, & uſque adeo non ſit neceſſaria. videri potest apud Buxtorfium, in calce Thesauri Grammatici, & apud Schindlerum

P R E A F A T I O

in peculiari tractatu de Accentibus.

De arte quoque poëtica veterum  
Ebræorum nihil trado, quod ea penitus  
ignoretur. Recentiorum autem Iudeo-  
rum poësis, quam ab Arabibus sunt  
mutuati, Rabbinica, non Ebreæ est, nec  
propterea hujus loci.

Opusculi autem methodum quod at-  
tinget; scito, hoc studiosè me egisse, ut  
præcepta ad eandem materiam perti-  
nentia, memoriae juvandæ causa, con-  
jungerentur, & uno quasi intuitu vi-  
derentur; quâ tamen re interdum fa-  
ctum est, ut termini quidam ex præ-  
missis nondum noti, fuerint usurpandi,  
exempli gratia, ubi de motu & quiete  
Sjeve agitur, mentio fit Accentus gram-  
matici, euphonici Metheg, item Da-  
ghes fortis, quæ quid sint ante dictum  
non fuit, & fidelis præceptoris erit,  
tribus verbis obiter indicare; studio-  
sus autem lector, etiam sine præcepto-  
tore

AD LECTOREM.

tore ex sequentibus facile discet. malui enim omnes notas motus & quietis Sjvæ illic conjungere, quam sparsim ubi de Vocalibus, Accentibus, & Daghēs agitur, eas indicare. Atque eadem aliorum quoque est ratio.

Ad calcem libri primi propono generalem doctrinam de mutatione vocum, quæ tanquam fundamentum est reliquæ Grammaticæ, & solidæ cognitio-  
nis Ebraismi. qua de causa & eam commendatissimam tibi esse volo, ut autem multitudine regularum ejus non turberis, scito partes ejus esse quinque.

Prima agit de inscribendo, & omit-  
tendo Daghēs forti.

Secunda, de mutatione Vocalium,  
tum longarum, tum brevium.

Tertia, de mutatione Sjvæ, tum  
simplicis, tum compositi.

Quarta, de anomalij litterarum gut-  
turalium in admissione Vocalium.

Quinta,

P R A E F A T I O

Quinta, de migratione accentus. Pri-  
ma facilis est, satis perspicua, uti &  
ultima, sed hujus doctrina initio non  
est usque adeo necessaria.

Mediae regulas aliquot continent uti-  
lissimas, et intellectu facillimas, qua-  
rum multitudo ne te obruat, lentè in ijs  
addiscendis festina, & quotidie duas  
tresve tantù bene perpende, & memo-  
riæ imprime, pergens interim in tracta-  
tu de Verbis, quem, uti & totam reli-  
quam Grammaticam, etiam non antè  
cognitis hisce regulis, facile intelliges;  
nam ubique regularum est usus, ra-  
tio earum satis clarè innuitur; quod  
sicubi non fiat, facile erit eas citatas  
inspicere. Si tamen me audis, operam  
dabis ut eas paulatim bene memoriae  
imprimas, maxime inquam illas quæ  
ad literas gutturales pertinent; hæ  
enim, tribus postremis exceptis, longè  
frequentissimi sunt usus. Neque te  
moyeat

A D L E C T O R E M .

moveat quod hic illic in eo capite termini nondum noti occurrant : explicabuntur iij in sequentibus. Tu tantisper ea que inde obscuritatem habent , sine incommodo, poteris negligere.

Doctrinam de mutatione vocum irregulari; & Figuras Grammaticas habes sub finem libri quarti.



Obser-

*Observatio de lectione vo=  
cum Ebraicarum expressarum per  
literas Latinas.*

a, e, o, romana in scriptura curren-  
te, & contra i, e, o, currentia in scri-  
ptura romana, significant Vocales bre-  
vissimas raptim & celerrimè pronun-  
tiandas.

*Sj* pronuntiandum est eo modo ut  
Galli pronuntiant ch, Angli sh, Ger-  
mani sch.

THOMAS



THOMÆ ER PENII  
GRAMMATICÆ  
EBRÆÆ,  
LIBER PRIMVS.  
DE  
Elementis linguae Ebrææ.

---

CAPUT PRIMUM,  
*De Consonantibus.*

**S**CRIBUNT Ebræi à dextra  
ad sinistram, & prima linguae  
sue elementa habent Con-  
sonantes & Vocales.

A              Conso-

Consonantes sunt xxii, quarum  
tabella hæc est.

*Ordo. Pronuntiatio. Nomen. Figura.*

1	Spiritus lenis Græ- corum.	Aleph.	א
2	Bh. <i>seu v. Conso- nans.</i>	Beth.	ב
3	Gh. <i>seu G. Galli- cum.</i>	Gimel.	ג
4	Dh. <i>seu th. Angli- cum.</i>	Daleth.	ד
5	H.	He.	ה
6	W Germanorum & Belgarum.	Waww.	ו
7	Z.	Zajin.	ז
8	Hh, <i>seu fortis aspi- ratio ex imo pecto- re protracta.</i>	Hheth.	ח
9	T.	Teth.	ט
10	J <i>Consonans.</i>	Iod.	י

3 LIBER PRIMVS.

ii Ch. χ <sup>Græco-</sup><sub>rum.</sub> Caph.

12 L. Lamed.

13 M. Mem.

14 N. Nun.

15 S inter duas voca-  
les. Samech.

16 Rasio quædam in  
guttur. Ajin,

17 Ph. *seu* F. Pe.

18 Tf. Tsade,

19 K. Koph.

20 R. Res.

21 Sj. <sup>id est ch</sup><sub>rum. sh</sub> Gallo-  
Angl. Sjin.

22 Th. θ. Tavv.

A 2 De

בָּ

מָ

סָ

נָ

פָּ

צָ

חָ

תָּ

*De Figura.*

1. IN fine dictionis hæ quinque literæ ז מ נ פ כ hoc modo pinguntur ו י ז ס נ.

2. Ornatus causa, & ut sine dictionum divisione lineæ equales efficiantur, solent non raro hæ quinque ה מ ל ח א sic dilatari ה ס ל ח א

3. Figuræ quædam cognitæ sunt, sed quæ attente consideratæ, facile discernuntur.

Beth. ב Caf.

Gimel. ג Nun.

Daleth. ד Res.

He. ה Hheth.

Waww. ו Zajin.

Teth. ט Mem.

Samech. ס Mem finale.

Ajin. ע Tsade.

4. **v** habet interdum punctum suum in sinistro cornu, hoc modo, **v**, & tunc *Sin* vocatur, ac pronuntiatur, ut S Latinum initio dictionis.

### *De Pronuntiatione.*

Pronuntiatio in tabella satis patet: solius **y** est difficillima: at suffecerit eam protulisse per a quod-dam breve, & obscurum, ut **ய** *sjamāanou*. quin & sine periculo omitti potest; seu ut **x** pronuntiari, cum Vocalem adjunctam habet, ut **עַבְדִי abdi**.

### C A P V T II.

#### *De Vocalibus.*

**VOCALES** aliæ perfectæ sunt, alię imperfectæ.

Perfectæ sunt quę cum Consonantibus syllabas proprie consti-

A 3 tuunt

tuunt; atque earum quinque sunt  
longe, & totidem breves, sequen-  
te tabella expressæ.

## L O N G A E.

*Nomen.*      *Pronunt.*      *Figura.*

Camets magnum.	â	לְ
Tsere.	ê	לִ
Hhirec magnum.	î	לֵ
Hholem.	ô	לוּ
Sjurec.	ou	לוֹגָ

## B R E V E S.

Pathah.	a	לְ
Segol.	e	לִ
Hhirec parvum.	i	לֵ
Camets parvum.	o	לוּ
Kibbutz.	u	לוֹגָ

I Lite-

1. Litera ℗ singulis adjuncta situm earum indicat. Sequuntur autem in pronuntiatione Consonantem cui apponuntur, ut faciant *la le li lo lou*, non *al el il &c.*

2. Trium postremarum longarum figuræ, cum plene scribuntur, puncto uno constant, & literis ՚ ՚, quæ potestate Consonantium tunc amissa, quiescere dicuntur, & Vocalib⁹ exprimendis inserviunt. Sed &, literis illis omissis, non raro defective pinguntur: Hhirec quidem & Hholem solo suo puncto hoc modo ℗ Sjurec autem figurā Kibbutz, sic ℗. Sicut contra Hhirec parvum per [՚.] & Kibbutz per [՚] interdū exprimuntur, quomodo autem tunc discernantur, patebit capite quarto, ubi & differentia, Camets parvi à magno fieri manifesta.

3. Cæterum punctum Hholem defectivi concurrens cum puncto dextero aut sinistro literæ ו, excidit, hoc, compendii causa, pro utroque veniente. idque ex eo scitur, quod alioqui ו, aut eam præcedens litera Vocali propria destituatur, ut מֹשֶׁה Moshe מָשֵׁה sohbe. hinc geminum literæ ו si adsit punctum, alterum illius est, alterum Hholem, ut מָשֵׁה ose.

4. Literæ autem istæ , & , si aliam Vocalem additam sibi habent , non serviantur designandæ Vocali, sed Consonantes sunt, ut, נִיר Kowé , יְוָר iwer, קַיּוֹר kijor.

Vocales Imperfæctæ sunt quæ syllabas cum Consonantibus nunquam per se constituunt, suntque duæ: Pathah suffuratum, & Sjeva.

PATHAH suffuratū est Pathah quoddam euphonicum, sub ultima

ma dictionis litera ny, & n cum puncto, positum, & ante eas, post præcedentem Vocalem, raptissime pronuntiari solitum. ut מֶשֶׁךְ masjiah, יִשְׂרָאֵל jesjoúaa, אֱלֹהָהּ Elóah.

Sj E V A literam suam, celerioris pronunciationis ergo, cum sequentis aut præcedentis literę Vocali in unam syllabam contrahit: estque duplex, Simplex, & Compositum.

Sjeva simplex est geminum punctum sub litera, hoc modo piętum Ł, estque duplex, Mobile, & Quiescens.

Mobile est quod literam suam cum litera sequente, ejusque Vocali in unam combinat syllabam, ita tamen, ut ipsum tanquam brevissimum rapide pronuntietur, ut בְּרַר devár.

Quiescens est quod literam

A s suam

suam cum litera præcedente, ejusque Vocali conjungens, nihil plane sonat, ut **כָּלְכָלָתִי** *kil-kal-ti*.

Est autem Sjeva mobile,

1. Initio dictionis, ut **פָרַי** *peri*.

Et in medio,

2. Post Vocalem longam carentem accentu tonico, ut **הַיְקָה** *ha-yekha* **רוֹזֶנִים** *ro-zenim*.

3. Post alterum Sjeva, idque expressum, ut **יִפְקָדוּ** *yif-kadhou*; vel latens in Daghēs forti, ut **זָמְרוּ** *zam-merou*.

4. Post Metheg compensans Daghēs forte abjectum, ut **הַלְלוּ** *ha-lelou*, quod est pro **הַלְלוּ**.

Quiescens autem est,

1. In fine dictionis, ut **וַיֵּךְ** *derech*.  
etiam geminum, ut **יְפֻתָּח** *jeft.*

Et in medio

2. Post Vocalem longam habentē accentum tonicum ut **יְכָלָתִי** *ja-chol-ti*.

ja-chól-ti, תַּחְלִית sja-láhh-ta.

3. Post Vocalem brevem, ut סָרֶבֶר mid-bár. מַלְכֵי mal-ché.

Ad ultimam dictionis literam mobilem, & Vocali perfecta destitutam, Sjeva quiescens subintelligitur, ut וְבָרֶךְ pro רְבָרֶךְ davár, תְּחִמָּה pro תְּחִמָּה léhhem, יוֹדָעַ pro יְדָעַ jodéa. Soli Caf finali, ornatus causa, semper id adscribitur, ut מְלָךְ mé-lech : & literis בְּגָרְךָ tunc quoque, cum præcedit aliud Sjeva quiescens, aut ejus loco sub gutturali Pathah, ut יְרָדְךָ jird, יְשָׁבְךָ jisb, יְשָׁקְךָ jask, יְשָׁטְךָ jest, תְּמָמָתְךָ samáhhat.

Sjeva compositum est quod factum est ex Vocali brevi & Sjeva simplici, pauloque latioris quam hoc est soni, & pro eo, sub gutturalibus plerumque, raro sub aliis adhibetur: estque triplex.

Hhatef-

Hhatef-pathah. -: A  
 Hhatef-segol. :: E } raptissime  
 Hhatef-camets. -: O } prolatum.

Quę syllabam non magis quam Sjeva simplex constituunt; sed literam suam cum sequente ejusque Vocali in unam syllabam contrahunt, nt עֲבֹד avód.

## A N N O T A T I O .

**H**HATEF-SEGOL tantum sub Gut-ruralibus ponitur. Hhatef-pathah autem & Hhatef-camets alijs etiam interdum literis pro Sjeva mobili adscribuntur.

H H A T E F - P A T H A H quidem, non nisi in medio vocis, post Metheg, idque tribus fere solum in locis, nec in ijs perpetuo.

1. Cum Metheg illud pertinet ad Copulam ו prefixam dictioni monosyllaba habenti Sjeva sub prima litera non existente תְּהִבָּ, ut בְּנֵר וְנֵר & aurum pro זהב, יְמִשָּׁׂעָר וְמִשָּׁׂעָר & audi pro עַמְשָׁׂעָר.

2. Cum

2. Cum Metheg illud pertinet ad Vocalēm praecedentem duas geminatas quarum prior habet Sjeva, ut בְּלִילִיל obumbrati sunt pro רַבְבָּחוֹת, צְלִילִים, myriades pro רַבְבָּחוֹת.

3. Cum Metheg illud apponitur Vocali primæ radicalis in Verbo בְּרַךְ benedixit, ut חֲבָרְכֵי benedicetis pro חֲבָרְכֵי.

H H A T E F - C A M E T S vero subinde in principio & medio, in Nominib<sup>9</sup> maxime, rarius in Verbis, cum Sjeva illud descendit קָדֵשׁ à קָדְשִׁים pro קָדְשִׁים sanctitas אֱשָׁקָטָה pro אֱשָׁקָטָה, ab שָׁקֵט quiescam.

## C A P V T III.

De literarum divisionibus & proprietatibus: ubi de Mappic, Daghess, & Raphe.

D I V I D V N T V R literę ratio-ne Pronuntiationis, Motus, Roboris, & Officii.

J. Ra-

## I. Ratione Pronuntiationis.

	Gutturales.	אַחֲרָיו
	Labiales.	בּוֹקֶר
in	Palatinas.	גִּיכָּךְ
	Dentales.	דְּטָלָנָת
	Linguaes.	זִסְצָרֶשׁ

Quarum ex quæ ejusdem generis sunt

1. Cognatum habent sonum.
2. Cognatae significationis vocabula constituunt.
3. Et facile inter se commutantur.

quod ultimum literis אַחֲרָיו, licet diversi generis, saepe quoque accidit.

## II. Ratione motus, in Mobiles &amp; Quiescentes.

Mobiles sunt quæ ut Consonantes in voce moventur, id est pronuntiantur.

Quiescentes, quæ vi Consonantis amissa, otiosæ quodammodo in

in voce existunt, & non pronuntiantur: quod interdum contingit literis אַחֲרֵי, cum certis Vocalibus postpositæ, ipsæ propriis carent: אָנוֹ quidem in medio, & fine distinctionis, at וּ in fine tantum.

Et quiescit Vocali carens

i. Aleph, post omnes Vocales longas, ac duas primas breves, ut

~~barim~~ bara. בָּרָא batha.

~~hronim~~ kiffe. כְּסָא tsêth.

~~ryla~~ hi. הִיא וְאֶכְלָל jochal.

~~nica~~ javo. יְבָזָע melachto.

~~ryga~~ hou. הָוָא פְּלָא pele.

ii. He, post Camets, Hholem, Tsere, & Segol, ut,

~~mula~~ issja. כְּשָׁא co.

~~ryla~~ arje. אָרִיָּה ze.

Et post Pathah in una vocula מה ma, quid. Sed & legitur interdum, licet Vocali destitutum, post has,

&

& alias etiam Vocales; ac tunc, in motus illius indicium, habet inscriptum aut subscriptum punctum, quod vocatur Mappic, hoc modo הַתָּה, ut

koláh.	קֹלָה	גַּבְהָה	jagbéah.
aháh.	אֲחָה	וְגִיְהָה	jaggiah.
gaváh.	גָּוָה	אֶלְוָה	elóah.

III. Wavv, post Hholem, & Sjurec, ut מָחוּם motho, יְמָוֵת jamouthou.

III. Iod, post Hhirec, Tsere, & Segol, ut בְּתִיְהָ bethi, מִנוֹןְ mino, וְבָרֵךְ varéch, devarecha. item post Camets, cum sequitur ו sine Vocali, ut פָּנָה panah.

Post alias Vocales ו, ו, Vocibus propriis destitutæ, non quiescunt, sed leguntur diphthongescentes, quod accidit iis in fine tantum dictionis, post Camets, & Pathah, & וְ wavv insuper post Tsere,

Tsere, & Hhirec magnum, τῳ Iod  
verò post Hholem & Sjurec, ut  
עֲשֹׂו Esaw. אָדוֹנִי Adonai.

לinda קָו kaw. פְּנַסְבָּעֵן panai.

לְמַקְרֵב sjalew. גּוֹי goi.

לְמַקְרֵב piw. תְּלוּי taloui.

Aleph & Iod quoque reperiuntur post Sjeva, ut שְׁמַתִּי Ħhet, שְׁמַתִּי samt: sed tunc otiosa potius, quam quiescentia vocentur: nam ex distinctiones habentur pro terminatis litera mobili Sjevata.

Cæterum, literæ quiescentes inter scribendum sæpe omittuntur, ut patuit, pag. 7. de 1 & 1, suis Vocalibus appositis. sic & חַל pro חיל exercitus, וּבְרִיךְ pro וּבְרִיךְ yerba tua, רְאֵשִׁה pro principium, pro רְשִׁית peccare, לְכַדְּה pro לְכַדְּה ite f. Atque ita omne Caimets finale adscriptum literis חַנְחָקָה (quibus solis apponitur) ח quiescens habet

B subin-

subintelle<sup>cum</sup>, nulla enim hic dictio Vocali terminatur, sed Consonante, aut mobili, aut quiescente saltem, si non expressâ, subintellectâ.

III. Ratione roboris dividuntur literæ in Daghessabiles & Indaghessabiles.

Daghessabiles sunt quæ admittunt Daghes: quales sunt omnes, præter Gutturales **בּ הּ וּ וּ** & **גּ**.

Daghes est punctum in medio literæ, robur ei addens: estque duplex, Leve, & Forte.

Daghes leve est quod roboret literam, tollendo aspirationem: & inscribitur solis literis כְּחַת, ut valeant בּ b, גּ g, דּ d, כּ c, פּ p, תּ t, id quod sit tum in principio, tum in medio, & fine dictionis.

In principio, quoties nihil præcedit in eadem sententia, ut **בראשית**

בראשיות beresjít. Aut quæ precedit dictio habet accentum regium, ut וַיְהִי בִּימֵי waíhi bimé, vel ultimam literam mobilem, ut מלך בְּכָל melech Bavel, הָיוּ גּוֹי hoigoi.

In medio autē & fine, post Sjeva quiescens : ut יְבָדֵל javdél, אַמְרָת amárt ; etiam in Pathah mutatum ob gutturalem, ut שְׁמַחַת samáhhat. Et in una voce שְׂתִּים sjetajim, duæ, ejusque Casu שְׂתִּי sjeté, post Sjeva mobile.

Quæ autem priori regula addenda, & à posteriori excipienda sint, subjecta docet annotatione.

### ANNOTATIO.

DAGHESSANT V R etiam in principio vocis, extra priorem Regulam, duobus in locis.

1. Cum sjevatae habent post se eandem, aut aliam cognatam ejusdem instrumenti, ut

נִשְׁכַּרְתָּנוּ dormiemus in confusione nostra. לֹא כְּלֹהֵנוּ בְּפִי laus ejus in ore meo.

2. Cum præcedit virgula Pesik, ut . הַבָּרוּךְ Ecce benedicite.

R A P H A N T V R autem in medio post Sjeva quiescens, contra Regulam posteriorem, quatuor potissimum in locis.

1. Cum præcedens Sjeva quiescens natum est ex Camets vel Tsere, ut a מְלִיכִי Reges, בְּלִבְבָּס in corde, a מְלִיכִים aut ex Hholem vel Pathah Infinitivi, aut Imperativi Kal; ut cum staret, ab פְּקֻדָּיו, שְׁכַבָּבָם jaceret, a בְּשִׁכְבָּה, עַמְּדָה visitate, a שְׁכַבְוּ, פְּקֻדָּו . שְׁכַבָּבָם

2. Cum præcedens Sjeva simplex mutat compositū antecedens in vocalem brevem, ut נְאָסְפָו congregati sunt, a נְאָסְפָו .

3. Cum præcedens Sjeva fuit initiale, in Nomine absoluto, & factum est quiescens ob servilem præpositam, ut בְּצָבְיוּ sicuti caprea a צָבְיוּ .

4. Cum ipse immediate post se habent lite-

literam paragogicam, ut חִיחוֹן־אָרֶץ bestia terræ, פִּיכָּה domum: vel וְהַ non præcedente ipsas רַ, ut מֶלֶכְיָה, regnum, יְלֻרוֹת adolescentia. At פְּרַבּוֹת multitudo.

Quibus accedit Caf in Affixis כְּסֵם, נְגָם, בְּנֵגָם שְׁמָךְ, ut כְּנָעַ filius vester. Item רַ in Singulari vocis בְּגָדָר habente Affixa, ut בְּגָדָר vestis mea. Et ac רַ in Proprijs יְקָרָעַת יְקָרָעַת יְקָרָעַת.

Olim hisce literis בְּגָדָר כְּפָתָה Da-  
ghes parentibus superinscribeba-  
tur lineola, Raphe vocata, hoc  
modo בְּ, significans absentiam  
Daghes; unde & eo parentes, ho-  
dieque raphatæ vocantur.

Daghes Forte est quod literam  
duplicat, & in sex illis memoratis  
aspirationem insuper tollit, ut פְּקָרָעַת pikked, לְבָזָר libbo, לְמָה lamma, ita  
ut prior præcedentem syllabam fi-  
niat, & Sjeva quiescens habere  
intelli-

intelligatur , posterior vero sequentem incipiat.

Inscribi autē potest literis omnibus , exceptis gutturalibus & ר , sed non nisi post Vocales breves ; & longas habentes accentum tonicum.

### A N N O T A T I O .

Cæterum cum Vocalēm ante se requirat litera geminata , manifestum est huic Daghēs locum esse non posse in principio dictōnis. Contingit tamen interdum , ut duo vocabula inter pronuntiandum uniantur , & tanquam in unum coalescant : eo casu , prima etiam geminari potest ; & geminatur , per Dag'ēs , si dag'ēssibilis sit , idque duabus de cāsis ; ob Dahhic , & Athe-merahhic.

Dahhic est Maccaph ante se habens vocem terminatā נ quiescente post Cāmets , Pathah , aut Segol , ut לְוַיְשָׁה נָא וְשָׁה gesja-nna , ousjaka-lli , accede queso & osculare me . מְהֹתּוֹב ma-ttōv , quam bonum . יְנַעֲשֵׂה jaase-llanou , faciet nobis .

Athe-

Athe-merahhic est accentus tonicus in penultima dictionis terminatae ה radicali post Segol, aut servili post Camets, & habentis post se monosyllabum, aut dissyllabum penacutum, ut עֲשֵׂה לְךָ יְהִי haggisja-lli, adfer mihi. & sic latente ה in Camets finali, ut מַשְׁחִית שְׁמָךְ masjáhhta-sjam, ubi unxi-sti, תְּמִימָה זְבַחַת zayahhta-ppésah, sacrificasti Pascha. Idem etiam interdum fit accentu in ultima existente cum ה radicali post Segol, & sequente voce quæ accentum habet in secunda, ut אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר el-Mosje-llemor, ad Mosen dicendo.

In literis autem בְּגָרְבָּה Daghes forte à levi facile discernitur; cum leve non ponatur in medio aut fine dictionis post Vocalem; nec in principio post literam quiescentem sine accentu, ut solet forte.

**I V.** Ratione Officii dividuntur literæ, in Radicales & Serviles.

Radicales sunt quæ essentiam

Radicis, seu Thematis perpetuo constituunt, quales sunt undecim, his voculis contentæ, טָהָרָה, גְּזַעַן, צְדָקָה.

Serviles, quæ etsi essentiam Radicis non raro constituunt, sæpe tamen derivationi, & consignificationi inserviunt, quales sunt reliquæ undecim, hisce tribus vobis comprehensæ מְשָׁה וּכְלָב אֵיתָן.

## C A P V T I V .

## De Syllaba, وَ Voce.

E X Consonantibus & Vocalibus fiunt Syllabæ: nam sola Vocalis hic syllabam non facit, si excipias, initio dictionis, ut יְמֻלָּךְ ou-me-lech.

Est autem syllaba duplex, Pura, & Mixta. Syllaba pura est quæ una tantum Consonante mobili unaque

unaque vocali constat, ut ℗, ℗, ℗, ℗, ℗, ℗; item סָהָרָה, nam literæ quiescentes sonum nullum auribus exhibent, suntque istæ syllabæ puræ, cum quiete.

Mixta, quæ pluribus Consonantibus mobilibus uni Vocali junctis: iisque duabus, posita Vocali inter utramque, ut ™ min, vel post utramque, ut ™ lecha: vel tribus, quarum due Vocalem præcedant, ut פְּרָה; Pherath, vel sequantur, ut vel יְפִתְחָה, jeft: vel deniq; quatuor, ut utrimque sint duæ, ut טַשְׁקָה bekost.

Solent autem longæ Vocales syllabam absolvere, ut פְּלָאוֹ ma-le-on, חִזְמִינְפּוֹ to-si-fou חִצְמָתָה ma-tsa-tha. unde non sequitur eas litera mobilis Vocali destituta (seu habens Daghæ forte vel Sjeva quiescens) nisi forte Accentu tonico afficiantur, tunc enim & Daghæ post se

admittunt , & si Sjeva post se habeant, id quiescit , ut סְבִי *sob-bou* יַפְקֹדֵנָה *jif-kod-na*.

Itaque si eas Accentu tonico destitutas sequatur litera Daghessata quod interdum contingit וְיִם *im* , & יִם *im* , pro brevibus habendæ sunt, ut וְהַמִּתְיוֹא *wa-hamit-tiyyah*, הַוֶּחֶן *huc-ca*, ubi [.] designat Hhirec parvum, & קַבְבָּעָן *Kibbutz*, pro וְהַמִּתְיוֹא *im* , & חַכָּה *im* .

B R E V E S sequentem attrahunt Consonantem, unde quæ sequitur eas litera , est mobilis, & Vocali destituta, seu Dages forte habet, vel Sjeva quiescens, ut מְקֻלָּה *mak-kel*. ham-mak-kel מְשֻׁלְבָּתָם *shulbatem* bus-lach-tém. Syllabam tamen

absolvere possunt , Pathah, Segol , & Hhirec parvum, Accentum tonicum possidentes, ut יִזְגָּזֵג *ja-jin*, בְּגַד *be-ged*, יִבְנֵן *ji-ven*, כְּמָה *ma*, גִּילָּה *jig-le*.

absol-

absolvunt semper, Pathah, Segol, & Gamets parvum ante Sjeva compositum affine, aut Vocablem brevem ex eo natam.

**יָמֹל** ja-amol. **יְמֹלֹו** ja-am-lou.

**נְאֵסֶף** ne-esaph. **נְאֵסֶפּוּ** ne-es-phou.

**יְעַמֵּד** jo-omad. **יְעַמּוּ** jo-om-dhou.

Item Pathah, Segol, Hhirec parvum, & Kibbutz, posite ante literam quæ respuit Daghæ forte, ut  
**הַחֲרֵב** ba-hhe-rev. **נַאֲצָרָה** ni-ets.

**הַבָּרָה** be-bar. **רַחַץ** ruhbats.

Et Pathah quoque ante eam quæ Daghæ forte abjecit, & adscripto Metheg compensavit, ut **הַלְלוּ** ha-lelou, quod est pro **הַלְלוּ** laudate.

Alibi si syllabam absolventes Daghæ forte aut Sjeva post se non habeant, quod ſis [.] & [:] interdum contingit, pro longis habendæ sunt, ut **חַטְלָנִי**, ubi [.] deli-

designat Hhirec magnum , & [:]  
Sjurec, pro **הַטִּילוֹנִי**.

Quin & hæ duæ pro longis  
quoque non raro veniunt ante  
Sjevatum expressum , & mobile,  
& tunc habent adscriptum Me-  
theg, ut **ירְאֵי ji-re-ou**, **בְּלָג gevoul-**  
**lecha**: tum latens sub ultima di-  
ctionis litera mobili , & tunc Ac-  
centum habent tonicum , ut **צָרִיקָם tsad-di-kim**, **גָּבְל gevoul**. Hhirec ta-  
men cum Metheg initio dictio-  
num polysyllabarum , & cum ac-  
centu tonico in monosyllabis, in-  
terdum est breve , ut **וְבָחוּ jizbe-**  
**hhous**, **הַשְׁחַחוּ bis-ta-hhawou**, **כֵן min.**

Sic Camets parvū à magno dis-  
cernitur, quod syllabam non ab-  
solvat, sed Daghēs forte aut Sjeva  
post se habeat, nullo omnino in-  
tercedente accentu , ut **רְנִי ron-ni**,  
**קְדֻשָּׁה kod-sjo**, **כֵּל col.** magnum au-  
tem

tem ante Daghes accentum habet tonicum; ut **לַמְמָה** lamma, (præterquam in uno **בַּתִּים** battim, *domus* plur. ubi τ εst pro -) & ante Sjeva, euphonicum Metheg, ut **וּמְשָׁרֶת**. Sed ante Sjeva compositum Hhatefcamets, & Camets parvum ex eo natum, etiam intercedente Metheg, Camets breve est, ut **וְהַלְּאֹוּחֹלָה** o-ohlo, **מְאַסְכָּם** mo-of chem, quod est pro **מְאַסְכָּם**. excipitur idquod est n Emphatici, ut **הַאֲלִילָה** ba-oha-lim.

Observa autē Camets parvum (cum non ponitur ante Hhatefcamets, aut ultimam Futuri, ob Waw conversivum) in multis libris scribi cū Sjeva hoc modo τ:, & tunc eo distinguitur ab Hhatefcamets, quod hoc nunquam, illud semper habeat post se Sjeva expressum, aut subintellectū, ut **קְרֵשׁוֹן**, **קוֹדְסֵי**, **יִשְׂמָרֶת**, **חַגְנִין**, **הַבּוֹנְנֶןִין**.

Ex

Ex syllaba una vel pluribus fit Vox. In voce autem consideranda sunt tria, Accentus, Notatio & Mutatio.

## CAPUT V

*De Accentu.*

**A**CENTVS duplex est,  
Tonicus, & Euphonicus.

Tonicus est, quo syllaba aliqua vocis, inter pronuntiandum attollitur; & in singulis vocibus tam monosyllabis, quam polysyllabis unus est, qui hac figura ['] syllabæ apposita in Grammaticis communiter solet exprimi, ut פָקָד, pakád, בְּגָד, béged, פִּנְמִין, pín min.

Sedes ejus in monosyllabis ignorari non potest, ut פֵּן, bén, פָקֹד: in polysyllabis autem (sub quibus & dissyllaba comprehenduntur) in ultima tantum est, aut penul-

penultima; idque pro quantitate  
ultimæ Vocalis: nam

Vltimâ longâ, accentus est in  
eadem, ut רְבָר *da-vár*, פּוֹקֵד *pokéd*.

Quæ Regula in vocibus termina-  
tis Consonante mobili fallit  
nunquam: at vero in finitis quie-  
scente exceptiones habet novem:  
accentum enim in penultima re-  
linquunt

1. Terminationes Verborū  
לִמְרוֹת לִמְרוֹתִי לִמְרוֹנוֹ וּלִמְרוֹנָה זֶת, נַי נָתָת  
חוֹנוֹ אֲנוֹ אֲנוֹת אֲנוֹתָה ut,

2. Hæc Pronomina Affixa

לִפְרָחָה לִפְרָנָה לִפְרָנִי לִפְרָמוֹן

לִפְרָחָה לִפְרָנָה לִפְרָנִי

Item גַּת, cum præcedit Præteriti  
tertia singularis fœminina, ut  
לִפְרָחָה. vel וּ aut וּ quiescens, ut  
לִפְרָחָה, לִפְרָנָה: etiam interceden-  
te Nun epentheticō, ut  
ישְׁבָחוּנָה זֶת laudabunt te.

Anno-

## ANNOTATIO.

voculae **הִנֵּה** ecce, præcedente Sjeva junctæ, accentum habent, ut  
**הַנְּגָן**, **הַנְּגָן**.

3. **הָיָה** serviles in Præterito Imperat. & Futuro Verborum, cum præcedit vocalis longa, aut Dages forte, ut **קֹם** *surge*, **סָבָח** *circuivit*. Præterquam in Quiescentibus ultima **ה**, ubi **ו**. & **ו** accentum semper habent, ut **בְּנֵי** *adificarunt*, **בְּלִי** *detege* f. quod idem interduin accidit **רָא** **ו**. in Imperativo Kal quiescentium media, ut **גִּילֵי** *exulta*, **שׁוֹבֵי** *revertere* f.

4. He Locale & Paragogicum, in Nominibus, Pronominibus, & Particulis, ut

<b>אֶרְצָה</b>	<b>in terram.</b>	<b>הַמָּה</b>	<b>illi.</b>
<b>יְשֻׁעָה</b>	<b>salus</b>	<b>כְּכָה</b>	<b>sic.</b>

Nisi præcedat geminum Sjeva, ut **פָּזְרָה** *in Orientem*.

5. ה Paragogicum in Futuro Verborum Defectivorum secunda, & Quiescentium tertia, ut נְבוֹת predabimur: אַחֲרֵיהֶם incalcescens: & ut plurimum quoque in Imperativo Kal Quiescentium secunda, ut שׁוּבָה revertere.

6. Iod Paragogicum cum Nominis non Participiali, ut שְׁרֵתִי domina: & affixo עַ, ut עַנוּכִי iniquitas tua.

7. ה finale in Nominibus, ut שְׁחוֹ natatio, אַחֲרֵי pratum, חַזְׁוֹ vacuum, יְשֻׁעָיו Esaias:

8. ח in Nominibus proprijs terminatis אַחֲרֵי, ut חַתְּחָא Hattirsjata, אַחֲרֵי שְׁחָרְתָּךְ Artaxerxes.

9. Ultima in his quatuor vocib⁹

נְחִנִּי  
אַנְחִנָּנוּ } nos.

לְפָה  
סְלָה quare?  
Sela.

C

Vlti-

Vltimâ brevi, accentus est in penultima, ut בְּנֵר vestis, יִן vinum.

Excipe

I Pathah omne proprium, ut לְפָר didicit. רַבְּרִי verba mea.

לְזֶעֶר thesaurus. אֲוֹלִי fortassis.

פְּנִינָה Phœnicia. חַשְׁמָל pruna.

non vicarium τῆ Segol, ut נַעַת scientia, ἡ δοctrina, quæ sunt pro ῥᾳ, λέκχοι: aut adscititium, nam hoc syllabam non facit, ut שָׂמֵשׁ audiens, שְׁמַחַת gavisa es.

II Segol quinque in locis.

1 Ante He radicale quiescens, ut רֻעה socius, יְרָאָה videbit. nisi sit geminum, ut בְּכָה fletus; & sic לְמַה cur, ac אַלְהָ hi.

2 Ante מ & נ serviles, ut לְמַרְתָּם didicistis, רַבְּרָכָן verbum vestrum, אֲתָם vos m. נְתָמָא vos f.

3 Ante ו pro ו possum, ut מְצַא inveniens.

4 Ante

4 Ante ultimam radicalem mobilem in Nominibus post τ, ut בָּבֶל Babel, in Verbis post Hhirec, ut זָכַר loquutus est.

5 In quatuor radicalium Nominibus, ut בְּרִיל ferrum.

Quæ autem vox accentum in ultima habet, *Milra*, vocatur, quæ in penultima, *Milel*.

Etsi autem unâ ubique figurâ quę syllaba acuenda sit, exprimere sit facile: visum tamen fuit Ebræis multas excogitare, ut iis simul & orationem in membra sua distinguerent, & modulationis Musicæ in sacrorum libroru lectione observandę, varietatem ostenderent. ita ut duplex hic, præter syllabæ elevationem, sit Accentuum usus, cuius ratione distinguuntur in Reges & Ministros.

C 2 Reges

Reges sunt qui præterquā quod syllabam acuant, & melodiæ inserviant, sententiam quoq; in sua membra distinguunt, & eorum alii sunt Majores, alii Minores.

Reges majores sunt sex

Silluc. ב Zakef-katon. ב

Atnah. ב Zakef-gadol. ב

Revia. ב Segolta. ב

quorum Silluc finem periodi; Athnah, Colon, reliqui Comma designant.

Minores sunt undecim

Zatka. ב Karnepara. ב

Geres. ב Sjalsjeleth. ב

Gerasjajim. ב Tifhha. ב

Pasta. ב Tevir. ב

Pazer. ב Iethiv. ב

Telisja gedola. ב qui

qui minimam omnes distinctio-  
nem, seu Semicomma denotant.

Hanc tamen distinguendi ra-  
tionem præter Silluc reliqui non  
usque adeo rigidè & accuratè sem-  
per servant. Et in libris metricis  
paulo alia est distinctionis ratio:  
utpote in quibus Athnah Com-  
ma non raro designat, ut & Mer-  
ca, virtutem eam fere amittenti-  
bus Revia, & Sakef-katon. Tif-  
hha autem pro Athnah interdum  
venit.

Ministri sunt qui syllabarum  
elevationi, & lectionis melodiarum  
solum inserviunt, suntque octo  
numero.

Munah.	בָּ	Darga.	בָּ
Mahpah.	בָּ	Ierah.	בָּ
Merca simplex	בָּ	Kadma.	בָּ
Merca duplex.	בָּ	Telisja minor	בָּ
	C 3	Appo-	

Apponuntur autem accentus ei syllabæ quæ attollitur, idque infernè vel supernè, prout tabellæ eos exhibent. excipiuntur septem, quorum alij Præpositivi, alij Postpositivi appellantur.

Præpositivi sunt, qui primæ vocis literæ semper adscribuntur, suntque duo,

Telisja major ֤, & Ietiv ֥.  
quibus, in libris Poëticis, non raro quoque accedit Tifhha ֦.

Postpositivi sunt qui ultimæ dictionis literæ semper appinguntur, quales sunt quatuor

Pasta ֨	Segolta ֨
Zarka ֤	Telisja minor ֦

Quam autem syllabam afficiant, ex regulis de sede accentus sciri debet. Sed Pasta, si incidat in dictionem Milel ְ vel Milra habentem Pathah suffuratum,  
aut

aut terminatam gemino Sjeva )  
geminatur, ut prior syllabam af-  
fectam, alter tonum indicet, hoc  
modo

מְיֻחָד	<i>hammájim</i>	aqua.
רוּחַ	<i>rouáh</i>	spiritus.
תְּשִׁבְתַּה	<i>wajést</i>	& babit.
תְּעֹרֶב	<i>jadáat</i>	scivisti.

Id quod reliquis etiam Postposi-  
tivis interdum accidit, ut

וְאֵין וָajiómer & dixit.

מְגַנְּבָה Maßégeth apprehendens.

וְאֵין וָaijakoúmou & surrexerunt.

Atque ex his patet differentia  
inter Pasta & Kadma, Mahpah  
& Ietiv: qui eandem alioqui figu-  
ram habent. nam Pasta ultimæ,  
ut dictum est, literæ adscribitur;  
Kadma in vocis principio, vel  
medio ponitur. Ietiv primam Vo-  
calem precedit, Mahpah in medio  
est, vel fine: quin & hujus genuina

C 4                      figu-

figura non hæc est ַ, sed hæc ָ,  
quæ tamen rarius usurpatur.

Soph-pasuc, & Pesik accentus  
proprie non sunt. Soph-pasuc  
enim, qui crassis duobus punctis  
sic pictus [:] sequitur vocem pos-  
sidentem Silluc, finem tantum  
Versus designat. & Pesik qui rectâ  
pingitur virgulâ, inter duas voces  
hoc modo, הִשְׁאֵל אֶבְהָה pausulam  
solum indicat musicam: neuter  
syllabam aliquam vocis attollit.

Hactenus de Accentu tonico,  
Euphonicus unus est, Metheg di-  
ctus, qui pronuntiationem Voca-  
lis accentu tonico in principio, aut  
medio vocis destitutæ, secundo,  
tertio, aut quarto etiam loco ante  
accentum tonicum, euphoniac  
gratiâ, non nihil suspendit, atque  
reinoratur. Pingitur autem lineâ  
rectâ, sub litera hoc modo, ב, ita,  
ut

ut à Silluc non differat; à quo tamen, vel eo solo facile discernitur, quod Silluc nunquam, hic semper alium accentum post se habeat, ut פָקְרוּ pa-kedbōu.

Est autem Metheg duplex, Genuinum & Spurium.

Metheg genuinum est quod perfectæ Vocali adscribitur: est Primarium & Secundarium.

Primarium apponitur Vocali longæ, & brevi syllabicæ (id est syllabam absolventi) idque duobus in locis, fere perpetuo.

I. Cum ea Vocalis est in eadem dictione ante accentum tonicum tertia, aut, hac syllabam non absolvente, quarta, ut

הַאֲדָם *ha-adám* homo.

מִطְפֵּר *me-a-phár* ex pulvere.

הַרְרִים *he-ha-rim* montes.

יַעֲבֹרְיָה *ja-av-dou* servient.

הַרְטָנִים *ha-rim-mo-nim* malogranata.

פְּעַלְיוֹכֶם *ma-al-le-chém* opera vestra.

Et duæ voces per Maccaph copulatæ pro una habentur, ut

עַשְׂוֵלֹז *a sou-ló* fecerunt ei.

שְׁלֹשׁ-מְאוֹת *sjelos-me-óth* trecenti.

מֶלֶךְ-חָרָשׁ *me-lech-hhadás* Rex novus.

בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל *bene-jis-ra-él* filij Israelis.

11. Cum sequitur eas Sjeva simplex vel compositum, ut

שְׁמָרוּ *custodiverunt*. שָׁאַלְוּ *rogarunt*.

יִשְׁבְּבָשׁ *sedebunt*. יַעֲמֹד *stabit*.

וַיַּרְאִי *timebunt*. הַעֲמִיר *statuit*.

הַלְלוּ *laudate*. וַעֲפָר *collocatur*.

גַּבְלָה *terminus tuus*. נָאָזָן *spreverunt*.

Sæpe tamen negligitur ante Sjeva simplex, maxime ad initiale. Concurrentibus autem duabus causis in una voce, geminū etiam in ea est Metheg, ut תְּעֻבּוֹתֵיכֶם *abominationes vestrae*, וְעַבְרָבֶם *benedicam vobis*.

Secunda-

Secundarium apponitur Vocabilibus brevibus Pathah, Segol, & Hhirec parvo , syllabam non absolventibus; idque duobus etiam in locis, sed minus saepe.

I. Cum existentes secundæ ante accentum tonicum, habent post se Sjeva expressum, ut

תְּרִשְׁׂׂעֵד germinet. יְצַחֲקָה. *Itshac.*

יְהֻנָּה meditabitur. מְכִינָה. *Semoralia.*  
& sic fere semper in derivatis ab  
הַיָּה *fuit*, & הַיָּה *vixit*, ut אָזְהַב *sum*  
נְחִיתָ *vivemus*. &c.

II. Cum existentes tertiae ante accentum tonicum , habent post se Sjeva expressum, vel latens in Daghæs, nec ante se Vocalem syllabicam, ut

וְאֶשְׁלֹחַ mittam te. *(t)*

פְּנֵי־גַּנְחָם ne pœniteat.

וְסַלְחַ־לָהּ parcet ei.

Et sic saepe Hhirec parvum Verbi  
Hithpaël

Hithpaël, ut **וַיִּשְׁחַחַת** incurvabi-  
mus nos. Et fere semper Pathah ser-  
vilium **וְכָלֶבֶת**, & Hhirec servilis **מָ**,  
cum sequitur eas litera Daghes-  
sata, cuius Vocalis Metheg quo-  
que habet, aut geminum post se  
Sjeva, ut

**מִיעֲקָב** **אֶ** Iaacobo. **בְּמִחְנָה**  
**puella.** **וַיִּשְׁפַּרְגֵּ** **הַנְּעָרָה** & custodiebant.  
**וַיַּעֲבֹר** **וַיַּפְלֹג** & ceiderunt.

Metheg spurium apponitur soli  
Sjevæ simplici mobili, & fere à  
latere ejus dextero hoc modo **בְּ**,  
Vsurgatur autem, etsi rarius, initio  
tantum dictionis habentis Mac-  
caph, aut accentum distinguen-  
tem, ut

**שְׂאוֹזְרָה** proferte cantum.

**וְנִשְׁׁוּבָה** **וְ** revertetur.

& sic ubique **יְהֹוָה** cum Maccaph.

Cæterum Metheg in locum  
suum substituit interdum ac-  
centum

centum tonicum Munah, vel Kadma, pro ratione accentus sequentis.

Munah ante Sakef-katon, & Re-via ut.

**הַעֲרָה** cætus.

**הַעֲצֵבָה** cruciatis vos.

Kadma ante Zakef-katon, Ge-res, & Darga, ut

**וּמְנֻחָה** oblatio ejus.

**וּיְקַהְלָה** congregati sunt.

**וְאֶלְעָזָר** evasi.

Non raro quoque, in scriptis maximè metricis, Metheg omittitur: sed quod supplere ex regulis supra positis est facile.

## C A P V T VI.

### *De Notatione.*

**N**O T A T I O N E vox est Pri-mitiva, aut Derivativa: Sim-plex aut Composita.

Primi-

Primitiva hic vocatur Radix: & fere constat literis radicalibus tribus, ut **לְפָרָץ** didicit, **אַרְצָה** terra, **יִעַשׂ** quia. raro duabus, idque tantum in quibusdam Particulis, ut **לֹא** non, **מַה** quid? **אֲזֶה** si. aut quatuor; & tunc plerumque, duæ alternatim geminantur, ut **פְּצַחַת** pipivit, **פְּנַמֵּן** palmes, vel secundo aut quarto loco est **ר**, vel **ל**, ut

**כְּרוּסָם** suffudit. **סְלָעָם** locusta.

**עַכְבָּר** mus. **גְּבֻעָל** culmus.

Quæ pluribus constant, rarissimæ hîc, & barbaræ sunt, ut

**דְּרָכָמָן** drachma.

**פְּחַשְׁגָן** exemplar.

**אַחֲשָׁוֵרֶף** Satrapa.

Vox derivativa à Radice fit, vel sola Vocalium mutatione, ut **מֶלֶךְ** Rex, **מֶלֶכְתָּה** regna, à **מֶלֶךְ** regnayit: vel radicalis etiam alicujus subtraktione, ut **בֶּן** filius, à **בְּנָה** edificavit,

שׁ accede, à נָגַשׁ accessit: vel servilium חַשְׁתִּפְרָה adjectione, ut רָמַנְתִּיו cavit sibi, à שָׁפֵר custodivit סְפִיר numeratio, & סְפִיר numerus à סְפִיר יְוָמִים interdiu, à יְמִים dies.

Vox simplex est quæ ex pluribus alijs non est facta, ut

רַסְבָּ viridis fuit, שׁ crevit.

נְכֹפֵר expiatus fuit, חַחְכֹּפֵר idem.

פְּלִגָּ divisit, אֲשֶׁר uxor.

יְשֻׁלָּ salus, יְהֹוָה Dominus.

לֹא si, לֹא non.

Composita, quæ ex pluribus coaliuit, quo modo ex binis præmissis facta sunt

רַטְפָּשָׁ humectatus fuit.

נְחַכְּפָּר expiatus fuit.

פְּלִינְשָׁ concubina.

יְשֻׁעָיָהּ Esaias.

לוֹלָא nisi.

Sed hæc compositionis ratio,  
qua duæ justæ voces coœunt, rara  
est

est in hac lingua ; ut multo frequentissima ea, qua voculæ inseparabiles , ac per se subsistere nesciæ , alijs , tum in principio, tum fine adjunguntur , ut  
**הַפְקִיּוֹת** *præfecit te.*

**רָבֶר** *verbum.* **רָבֶרְכָם** *verbū vestrum.*

**מְלַךְ** *regnare.* **לְסַלְךָ** *ad regnandum.*

**קָבֵר** *sepulchrū.* **בְּקָבֵר** *in sepulchro.*

de quibus in sequentibus fusius. hoc tantum nunc est observandum : Omnes illas voculas , seu particulas contineri etiam undecim illis servilibus sub finem Capitis tertij enumeratis: quæ inserviunt tum compositioni huic , tum derivationi omnium orationis partium, in principio, medio, & fine vocis. sed **אַלְכָשׁ** in principio solum ; **נַטְכָה** in principio & fine, & **חַיִּים** ubique.

## CAPVT VII.

*De Mutatione.*

**M**UTANTVR voces quoad Consonantes, Vocales, & Accentus, mutatione duplice; Regulari nempe, & Irregulari.

Ac Regularis quidem mutatio duplex iterum est; Generalis, respectu omnium orationis partium; & Specialis, respectu singularum. de hac suis deinde videbitur locis: illam hic lubet propnere, & irregularē calcī libri reservare.

Mutantur Consonantes, dum Daghē forte ijs inscribitur, aut inscribendum adimitur.

Inscribitur autem ijs Daghē forte triplex, Characteristicum, Compensativum, & Euphonicum.

D Characte-

I. Characteristicum est quod certam vocis formam designat, estque Medium, & Initiale.

Medium secundæ radicali inscribitur, ut **לִפְנֵי docuit**, **בְּבָבֶן fur.**

Initiale primæ vocis literæ, post præpositam servilem imprimitur: estque Relativum, Conversivum, & Emphaticum.

Relativum est initio vocis post Particulas relatives שׁ, וְ, ut **שֶׁכְכַּה**, **הַזֶּה quod sic,** **הַשְׁבָּה quæ rediit.**

Conversivum est initio Futuri Verborum, post י, quod Futurum in Præteritum convertit, ut **וַיֹּאמֶר dixit.**

Emphaticum, est initio Nomini post Articulum ה, ut **הַמֶּלֶךְ ille Rex.**

quibus accedit Interrogativum, quod inscribitur alteri servili, Nomini præpositæ, post ה interrogacionis

gationis, ut *הַבְשָׁתִים nunquid in ca-*  
*stris? דָּלְבָּן num filio?*

II. Compensativum est quod ab-  
 jectam literam compensat.

Solet autem plerumque abijci,  
 & per Daghēs in sequente litera  
 compensari, cum Sjeva quiescens  
 habet,

I. Nun, ante literam quamlibet, ut

חֲנֹתָה	<i>triticum.</i>	pro	חֲנֹתָה
יִגְשֶׁשׁ	<i>accedet.</i>		יִגְשֶׁשׁ
הַשְׁמֵל	<i>servare.</i>		הַנְשֵׁר
מִבְּבִית	<i>ex domo.</i>		סִנְבִּית

2. Quælibet litera ante similem  
 aliam, ut *כָּרְתָּה scidisti pro*  
*quod & ad affinem, maxime ad*  
*n ante aliam ejusdem organi, in-*  
*terdum extenditur, ut*

סִתְּרֵבָר	<i>סִתְּרֵבָר</i>	pro	סִתְּרֵבָר
יִתְּשַׁחַר	<i>mundabitur</i>		יִתְּשַׁחַר
הַתְּנִפְאָתִי	<i>vaticinatus sum</i>		הַתְּנִפְאָתִי
D 2	quiibus		

quibus interdum accedit ה ante פ  
in Verbo נְקַדֵּחַ accepit ; & , ante ו  
secundam radicalem : de quibus  
post.

III. Euphonicum est quod Eu-  
phoniæ solum gratia literæ inscri-  
bitur , estque Initiale , & Me-  
dium.

Initiale illud est quod primæ  
dictionis literæ ob Dahhic , &  
Athe-merahhic imprimitur , de  
quo supra pag. 22. & 23.

Medium duobus in locis inter-  
dum usurpatur.

1. In litera Sjevata post Voca-  
lem brevem , ut קָדְשָׁןִירָאָרָיָה sanctuarium  
pro קָדְשָׁןִירָאָרָיָה .

2 In qualibet Dagheſſabili Vo-  
calem poſſidente , idque

Vel post Vocalem longam aut  
Segol , ob Silluc vel Athnah ex  
Sjevatas , ut

תְּרִלְגָּת

חרלו cessaverunt. נטחה defecit. ימצעך inveniet te.

Vel post Vocalem longam Accentui carentem, & immediate existentem ante primam radicalem, sub litera servili ; vel ante ultimam radicalem, sub secunda, crescente in fine voce, ut

סב	יסכ
בית	הנית
גמל	גמלים
מן	מגנים
עירום	עירומים

convertet      permisit      cameli pro      clypei      nudi

ubi quia Vocalis longa mutatur in brevem cognatam, ut syllabam mixtam possit constituere, dicitur resolvi in eam & Daghēs, quod & propterea Resolutivum vocatur.

Adimitur literæ Daghēs inscribendum, vel euphonię captandę, vel cacophonię vitandę gratiā.

D ; Eupho-

Euphoniaræ captandæ gratia Da-  
għes abijcitur

I. Sæpe quidem ex litera Sjevata,  
post Vocalem brevem , quæ im-  
mutata manet , & Sjevata in ad se  
trahit, ut

*אַלְלָה Sjil-hhou miserunt }* {  
*הַלְלָה hal-lou laudate }* {  
pro } {  
הַלְלָה }

Pathah tamen non raro fit syl-  
labicum , & propterea assumit  
Metheg , quod Compensativum  
tunc dicitur abjecti Daghēs ,  
ac Sjeva sequens constituit mo-  
bile , ut dictum est pagina deci-  
ma , ut *הַלְלָה ha-lelou* . & sic plerum-  
que excidente Daghēs Conversi-  
vo , aut Emphatico , ex servili-  
bus ? & ♀ , quod sæpiissime con-  
tingit , ut

*וַיְהִי wa-jehi* } {  
*הַמְבָקֵח ba-mecas-se* } {  
*הַיְשׁוּעָה ha-jesjou-a* } {  
pro } {  
וַיְהִי .  
הַמְבָקֵח .  
הַיְשׁוּעָה .

II. Rarius

**II** Rarius ex ea quæ Vocalem possidet, idque

Vel post Vocalem longam habentem Silluc, aut Athnah, quæ manet immutata, ut

יִפְלֹא excindentur, pro יִפְלֹא.

Vel post brevem carentem Accentu, quæ tunc mutatur in longam cognatam, in quam ipsa & Daghēs contrahi dicuntur, ut

תַּחֲפָקָר } pro תַּחֲפָקָר se recensuit.  
תַּחֲלָל } pro תַּחֲלָל decepit.

Cacophoniæ vitandę gratię Daghēs inscribendum adimitur literis עַתְּתָא: haę enim nunquam id adsciscunt, (nisi quod & quatuor in locis, & ר in tredecim id perhibentur habere) inque ejus compensationem Vocalem brevem præcedentem plerumque producunt, ceu mox patebit, ut

מְהֻרָּה	pro	סְהֻרָּה	<i>festina.</i>
סְתֻחָה		סְתֻחָה	<i>festinavit.</i>
בְּרוֹךְ		בְּנוֹךְ	<i>benedic.</i>
בְּרוֹךְ		בְּנוֹךְ	<i>benedixit.</i>

*Observatio.*

Consonans quæ dictionem terminat, geminari nequit, ideoque Daghēs inscribendum simpliciter ubique repudiat, ut סְבִּבָּה pro סְבַּבָּה: sed accedente Vocali, id assumit, ut סְבִּי, unde & potentiam id habere dicitur. In una vocula תְּאֵן tu f. solet comparere.

Mutatur quoque vox quoad literas, per figurā Grammaticas, quibus litera ei in principio, medio, aut fine aliqua, sine significationis mutatione additur, vel adimitur, aut in eadem mutatur, vel transponitur. sed de his postea.

De

*De Mutatione Vocalium.*

Mutatio Vocalium aut communis est literarum omnium , aut specialis gutturalium.

Mutationis communis regulæ hæ sunt.

*De Vocalibus longis.**Regula A.*

Vocales longæ Camets, Tsere, & Hholem , impresso Daghæ literæ sequenti , nisi adsit accentus, mutantur in breves , ut syllabam mixtam possint constituere.

Camets.	} Pathah.
Tsere.	} in Hhirec parvum.
Hholem.	} Kibbutz.

ut	תְּ	integer	תִּפְהָ	integra.
	תְּ	nidus	תִּנְיָם	nidi.
	תְּ	robur	תִּוְרָ	roburejas.

*Regula B.*

Vocales longæ Tsere & Hholem syllabam non absolventes, si

D s accen-

accentum amittant, mutantur in breves, ut syllabam mixtam possint constituere.

Tsere } in } Segol.  
Hholem } in } Cainets parvum.

vt

**וַיֵּשֶׁב** sedet, **וַיִּשְׁכַּב** sedit.  
**וַיָּכֹלְתָּ** potuisti, **וַיָּכֹלְתָּ** poteris,  
**מַלְךָ** regnare, **מַלְךָ-מֶלֶךָ** regnare regem.  
Abjecto tamen accentu ob Macaph, manent non raro immutatae, uti patebit in ejus doctrina.

Cainets autem syllabam mixtam constituens accentum non amittit.

### Regula C.

Vocales longæ Cainets, Tsere, & Hholem, celerioris pronuntiationis gratia, sape corripiuntur in Sjeva, cum vox in fine crescit, aut à sequente ob constructionem premitur, vt

**זָבֵר**

*verbum*, זְבָרִים וְבָרָרִים *verba.*

זְבָרַת נֶפֶלְךָ *verbum regis.*

לְבָבְךָ *cor,* לְבָבּוֹ *cor ejus.*

לְבָבֵב הָעָם *cor populi.*

פָּגַל pugillus, קָפָל pugilli.

Nunquam tamen cum impuræ sunt, seu Daghæs vel quietem includunt.

Daghæs autem includunt cum ponuntur pro brevibus & omisso Daghæs literæ sequentis, ut

חָרֵשׁ *faber* pro חָרֵשׁ *fabri.*

חָרֵשׁ הַטְּצִים *faber lignorum.*

Quieteim includunt cum habent posse literam quiescentem, eamque expressam, vel omissam & latentem, ut

הַיְכָלֵל *templum* הַיְכָלֵל *templum ejus.*

קְמַח seges קְמַח seges ejus.

quorum illud habet quatuor radicales, hoc est à radice קַוְם surgere, ita

ita ut secunda radicalis Wavv lateat post Camets primæ.

*Regula D.*

Vocales longę Hhirec & Sjurec  
nec in Sjeva unquam mutantur.  
nec amissō accentu corripiuntur.  
nec Daghēs post se accipiunt.  
literæ tamen earum quiescentes ɻ  
& ɻ, cum Vocalem coguntur recipere, quod interdum contingit,  
ipsæ possunt dagheſſati, Iod post  
Hhirec parvum, & Wavv post  
Kibbutz, sed in ɻ mutatum, vt  
*cogitatio* מְשֻׁבֵּית cogitationes.  
*regnum*, מֶלֶכִיּות regna.  
quin & metu Daghēs post se adscribendi, recusant quoque præcedere literam finalem, quæ virtute id habet, mutaturque ante eam  
Hhirec in ɻ, & Sjurec in Hholem,  
ut סָבָב pro חַסִּינָה à

*Regula*

## Regula E.

Vocales longæ Hhirec , & Sjurec non ferunt post se Sjeva quiescens in medio dictionis , & eo sequente , vel mutantur ipsæ , Hhirec quidem in Pathah , vel Tsere , vt

הַפְּקִירָתָה præfeciſti , } הַפְּקִרְתָּה .  
תַּפְּקִירָנָה præficienſt , } pro תַּפְּקִרְנוֹנָה .  
Sjurec vero in Hholem , vt

קוֹמְנָה קְמֻנָה surgite , pro .  
vel mutant Sjeva in Vocalem perfectam , vt

הַבְּיִינָתָה intellexisti , } הבְּיִינָה .  
מְשׁוּבָנָה revertentur , } pro מְשׁוּבָנָה .

## Regula F.

Camets & Tsere ultimæ syllabæ , in Pathah quoque sæpe mutantur , vt

יָד manus יְדֵי יְהוָה manus Domini .

זָקָן senior זָקָן בֶּן senior domus ejus .

De

*De vocalibus brevibus.**Regula G.*

Vocales breves Pathah, Hhirec parvum, & Kibbutz, adempto Daghēs literāe sequenti, mutantur in longas, ut syllabas puras possint constituere.

Pathah } Camets.

Hhirec parvum } in Tsere.

Kibbutz } Hholem.

ut בָּרוּךְ benedic } בָּרוּךְ בָּרוּךְ pro  
 • בָּרוּךְ benedixit } בָּרוּךְ בָּרוּךְ  
 בָּרוּךְ benedictus est } בָּרוּךְ בָּרוּךְ

Atque hoc perpetuum est ante indagessabilem ר, non item ante reliquas אַחֲרָיו, quippe quae s̄epe Daghēs Characteristicum (raro Compensativum) non cōpensant productione, ita ut Vocalis brevis maneat, & syllabam absolvat, ut

מְהֻרְבָּן festinavit } מְהֻרְבָּן pro  
 יְמֻרְבָּן festinabit } יְמֻרְבָּן

ANNOTA-

## ANNOTATIO.

De literis עֲתָהֶן Dages omissum  
non compensantibus.

*Non solent productione Vocalis brevis  
precedentis compensare omissum Dages  
Characteristicum,*

I. ה & ח in Piel & Hithpael, ac Nom-  
inibus a Piel derivatis, ut

מִתְהַר mundavit בָּחוֹר juvenis.

מִרְחָם misereri נְחוּם consolatio.

מִתְהַר mundatus est לְהַבָּה flamma.

מִתְהַר se solatus est נְחַטָּה consolatio.

II. א & י in Piel: ut

בָּעֵר blasphemavit בָּעֵר accedit.  
exceptis Verbis.

בָּאֵר declaravit בָּאֵר renuit.

בָּאֵר detestatus est בָּאֵר polluit.

בָּאֵר ornavit צָעֵה peregre egit.

& extra Præteritum quoque

מָאֵר mœchatus est חָאֵב abominatus est.

מָאֵר sprevit חָאֵח definivit.

שָׁאֵל petiit נָעֵר excusfit.

item בָּעֵר accedit in Infinitivo, &  
חָאֵב abomina-

abominatus est interdum in Futuro, &  
Participio.

III. ח in Pual; ut רְחֵץ lotus fuit.

IV. ה, ח, ו, post ח Emphaticum, ut  
templum הַחִילּוֹן fenestra.

Excipe triplicia

1. ו, & interdum quoque ח, non Ca-  
metas, ut הָטָב vespera vivus.

2. ח ו ע Cametsas in monosylla-  
bis, ut סָפָר populus mons.

3. ה in Affixis ח, הַנְּסָמָם illi הַנְּסָמָם illæ

Post Camets parvum Dages Char-  
acteristicum excidit nunquam: post Segol  
raro, idque sine Compensatione, ut שָׁעַל, שָׁגַל  
qui ascenderunt, instar שָׁגַל.

Dages autem Compensativum emis-  
sum, haec literæ non minus quam ר semper  
compensant, ut אֲהָרָג occidat non אֲהָרָג  
præter ח in Præterito Kal defectivi se-  
cunda radicali, & Niphal defectivi  
prima ג, ut  
שָׁחוּ incurvarunt se נְחַם se solatus est.

Regula

## Regula H.

Pathah & Segol celerioris pronuntiationis ergo s̄æpe corripiuntur in Sjeva , illud quidem in Verbis ; hoc vero extra Verba, ut

**dixit** אָמַרְתִּי **dixerunt.**  
**vestis** בְּגָדִי **vestis mea.**  
**coram** נֶגֶרִי **coram me.**

## Regula I.

Vocales breves ante Sjeva, copereunte (nisi ipse in Sjeva corripiantur ) mutantur in longas , ut syllabam possint absolvere.

Pathah	in	Camets.
ׁׂ & Hhirec p.		Tfere.
ׁׁ p. & Kibbutz		Sjurec.
& sic		Shadim.
à	{	{
	{ יְבִיןְיָם	{ יְבִיןְיָם
	{ הַבִּיןְבִּיןְיָם	{ הַבִּיןְבִּיןְיָם
	{ חַבִּיןְבִּיןְיָם	{ חַבִּיןְבִּיןְיָם
	{ סַבִּיןְבִּיןְיָם	{ סַבִּיןְבִּיןְיָם
E		Segol

Segol tamen dictionē finiens inmutatur, ut בְּגָרִים vestis, בְּגָרֶת vestes: & sic quoque cum penultimam syllabam absolvens accentū amittit, ut מַלְכָה regnum, מַלְכָות regna.

Pathah autem finale interdum assumit Dages, quod pro resolutivo habendum est, ut אֲגָם stagnum אֲגָם stagna pro אֲגָם אֲגָם.

Cæterum Vocalis brevis, cum accentum obtinet, non raro quoque manet, ut

גַּלְלָה à גַּל fit גַּל & גַּל.

### Regula K.

Pathah ultimæ ac penultimæ syllabæ, & Segol penultimæ ante alterum Segol, nacta Silluc aut Athnah mutantur in Camets, ut

אָמֵר dixit	}	pro	אָסֵר
שְׁלִיחָה misisti			שְׁלִיחָה
רֹאשׁ via.			רֹאשׁ
			rarius.

rarius manent immutata , ut תְּגַתָּה  
 dimittas לֹרֹוחַ descendere ; & sic ut-  
 plurimum - in עַד eternitas ; sem-  
 per vero :: in מלך Rex .

Pathah autem finale in Futuro  
 Kal Verborum quiescentium pri-  
 ma :: , non in Camets , sed in  
 Tsere mutatur , ut

יאכֵל comedet } אֲכֵל  
 יאכֵד peribit } pro אֲכֵד  
 sicut contra isti accentus in Ver-  
 bis :: interdum in - mutant , ut  
 יגִפְלֶל ablactabitur } גִּפְלֶל  
 תְּרַמְּסָנָה conculcabitis } pro תְּרַמְּסָנָה  
 Cæterum prædictam virtutem  
 habent interdum & alij Reges ,  
 presertim Zakef-katon , & reliqui  
 maiores , rarius minores , ut

עַבְדָּר servus.	} pro	עַבְדָּר
אֲכֵל edit.		
אַרְצָה terra.		
שָׁאַג rugjt.		

## Regula L.

Segol finale ante literas  
in Sjeva saepe mutatur, ut

בְּגַר כִּפְתָּח abducet. } ישׁב pro { יְשַׁב  
יְרֵד dominabitur. } יְרֵד pro { יְרֵד

idem etiam interdum, licet rarius,  
fit ante literas טֶפֶת, ut

חֲטֹאת peccatum.	pro	חֲטֹאת
יְשַׁק potabit.		יְשַׁק
קֶשֶׁת veritas		קֶשֶׁת

## Regula M.

Permutantur quoque interdum  
sine necessitate inter se Vocales co-  
gnatae:

Longæ, & .. , item וְ & וּ, ut		
הַזְמִינָה sustentans	pro	טוֹמֵךְ
יְרִיכָה applicabit		יְרִיכָה
יְשֻׁב revertetur		יְשֻׁב
חַסְטוֹר custodit		חַסְטוֹר
Breves Camets parvū & Kibbutz,		
הַשְׁלֵךְ projectus fuit	pro	הַשְׁלֵךְ
עִזָּה robur tuum		עִזָּה

& sic pro Pathah veniunt interdum Hhirec parvum & Segol, ut

יְלָרַתִּי *genui* }  
שְׁאַלְתָּס *petivisit* }  
De Mutatione Sjeva simplicis.

Regula N.

Sjeva simplex initio dictionis ante simplex alterum, ne tres literæ Vocalem præcedant, mutatur in Vocalem brevem Hhirec; rarius in Segol, aut Pathah: ut

בְּגַרְיִי	} pro {	בְּגַרְיִי
שְׁמַעְיִי		שְׁמַעְיִי
נְגַרְיִי		נְגַרְיִי
בְּסַפְיִי		בְּסַפְיִי

Regula O.

Sjeva simplex initio dictionis ante cōpositum mutatur in Vocalem brevem composito cognatam, ut

כְּאֶשֶּׁר <i>sicisti</i>	} pro {	כְּאֶשֶּׁר
לְאַנוֹשׁ <i>homini</i>		לְאַנוֹשׁ
בְּאַנוֹיוֹת <i>in navibus</i>		בְּאַנוֹיוֹת

Regula

## Regula P.

Sjeva simplex post Hhirec sub  
Iod non dagheffato, excidit, ut  
יְבָשׁ *arescat* }  
כִּים *ut diebus* } pro {

## De Sjeva composito.

## Regula Q.

Sjeva compositum sequente  
Sjeva simplici mutatur,  
initio dictionis in Vocalem bre-  
vem ex qua compositum est, ut

ab { עֲבָדִים *servi*.  
חֶרְשִׁים { מְנֻסֶּה *menses*.

(Excipe -: & :: in Imperativo  
Kal, quæ sequente Sjeva mutan-  
tur in Hhirec, ut

עֲבֹד *servi* עֲבֹד *servite.*

אֱמֹר *dic* אֱמֹר *dicte.* )

in medio autem, modo in Voca-  
lem brevem, modo in Sjeva sim-  
plex, fere indifferenter, ut

יעמֹר

יְעַמְרוּ }  
 יְחַדְלֵי } & {  
 הָעַמְרוֹי } pro {  
 (cumque posterius hoc Sjeva ve-  
 nit ab Affixo, -- & :: sepe in-  
 ter se commutantur, ut

יְחַרְסִים }  
 pro { {  
 יְאַסְפָנֶג } à {  
 יְאַסְפָנֶג } )  
*Regula R.*

Sjeva compositum post Voca-  
 lem brevem affinem -, :, & τ par-  
 vum, non sequente Sjeva simplici,  
 et si plerumque maneat, interdum  
 tamen in Sjeva simplex redit, ut

תְּחַטָּס }  
 יְחַסְר } pro { {  
 תְּחַתְּלָה } fasciari.

interdum etiam cum præcedente  
 brevi in longam cognatam coale-  
 scit, -: - in , τ :::: in .. , τ:τ in i,  
 litera ejus si sit א, quiescente, ex-  
 plicitè aut implicite, ut

וְאַעֲלָה	pro	וְאַעֲלָה	seponet.
הַכִּיל		הַאֲכִיל	cibare.
לְאֹמֶר		לְאֹמֶר	dicendo.
חַחֵי		הַאֲחֵי	adducite.

( Pathah tamen ante vocem אָרוֹן Dominus manet immutatum , ita ut -: simpliciter excidat.

לְאָרְנוֹנִי domino meo { pro  
( בְּאָרְנוֹנִי in Domino {  
Si autem litera ejus sit עַחַת , mo-  
vetur per -: , ut

הַעֲמִיד { הַעֲמִיד  
הַעֲמֵד { הַעֲמֵד

*De utroque.*

*Regula S.*

Sjeba utrumque tam simplex quam compositum, mutatum ob Sjeba sequens alterum, hoc sublato, redit, ut

שָׁמַעַנְאָדָה שָׁמַעַנְאָדָה { & שָׁמַעַנְאָדָה .  
עַמְרוֹנָה בָּאָדָה עַמְרוֹנָה {  
עַמְרוֹנָה בָּאָדָה עַמְרוֹנָה {

*Regu-*

## Regula T.

Sjeva utrumque duobus in locis recusat poni ante Silluc, aut Athnah: & interdum etiam ante alios Reges, maxime Zakef-katon, & Revia.

I. Ante terminations Verborum id est הַיְ וְ, & וּ, itemque הַ paragogicum, ubi redit in Vocalēm ex qua natum est, scilicet in יָ וְ, וְ, vel וּ; quę restituta, trahit ad se accentum, à quo & - in - convertitur, iuxta Regulam K, ut

פִּקְרֹה	פִּקְרֹה	פִּקְרֹ
אֲחַבֵּי	אֲחַבְּךָוּ	אֲחַבּ
יְכַלּוּ	יְכַלּוּ	יְכַלּ
שְׁמַתִּי	שְׁמַתִּי	שְׁמַתּ
גְּנַקְרֹבָה	גְּנַקְרֹבָה	גְּנַקְרֹבּ

Excipe וְ וּ duobus in locis.

i In Imperativo Verborum quiescentium ultima הַ, ubi Sjeva manet immutatum, ut בְּנִי ædifica, ædificate, à בְּנָה ædificavit.

2. In Futuro, cum **נ** Paragogico; ubi mutatur quidem Sjeva, sed accentum in ultima relinquunt, ut

**ישאלוּן** interrogabunt } **חֲרַבְקָן** adhærebis } pro }

II. Ante Hhirec longum terminans dictionem monosyllabam: ubi mutatur in **ו**, si sit simplex aut **ו:** vel **-:**, in **ו** vero, si sit **-:**, ut

<b>פְּרִי</b>	<b>fructus</b>
<b>לְחֵי</b>	<b>maxilla</b>
<b>יְהִי</b>	<b>sit</b>
<b>עֲרֵי</b>	<b>ornamentum</b>
<b>חָלוֹן</b>	<b>infirmitas</b>

Ab **חַזְיָה** tamen ego, fit **אֶנְיָה** & à **אֶנְיָה** **dimidium**.

Cæterum his accedit Sjeva ante Affixum **ו**, ut

**רְבָרָךְ** **verbum tuum**, pro **רְבָרָךְ** quod tamen cum servilibus **בְּ** & **לְ** itemque Particulis **אֶם** ac **תְּאֵן** non mutatur, sed cum sequente Cämets locum permutat, ut

**כְּךָ**

בְּ	pro	בְּ	<i>in se.</i>
לְ		לְ	<i>tibi.</i>
עַמְּךָ		עַמְּךָ	<i>tecum.</i>
אֶתְּךָ		אֶתְּךָ	<i>te.</i>

Atque hęc sufficient de mutatio-  
ne Vocalium generali.

Mutatio specialis, propter lite-  
ras gutturales, Regulas habet se-  
quentes.

### Regula ॥

Literæ gutturales abhorrent à  
Sjeva simplici : mobile nunquam  
recipiunt, & raro quiescens.

Et γχν quidem nunquam re-  
pudiant quiescens cum habent  
post se , vel ante se accentum to-  
nicum, ut

פָּנָס fons פָּמָעָנוּ audivimus.

מְחִיתָה vicitus שְׁלֹחָנוּ misimus.

יְהִיא erit בְּבָהָנוּ exaltatimus.

&

& non raro quoque id admittunt, cum habent post se aliquam literam servilem cum Pathah, Segol, aut Camets parvo, ut

**שְׁמַעֲרָם** audivisti **יְעַמֵּר** statuet.

**שְׁלֹחָם** misisti **הַעֲמִיר** statuit.

**גְּבֻהָּם** exaltati estis **הַעֲמִיר** statutus est.

(Et posteriore conditione eis interdum accedit ו, ut **מְנַגֵּן** rei erimus.)

Item in Nominibus quibusdam propriis, ut **נַעֲמָן** Naaman, **נַחַשְׂיוֹן** Nahhsjon, **יְאָזָזֶר** Iaazor.

Alibi gutturales pro Sjeva simpli- ci sumunt compositum, juxta se- quentes Canones.

### Regula ב.

Pro Sjeva mobili gutturalis ha- bet Hhatefpathah; in medio di- citionis semper, ut

**פְּעַלָּה**

פְּעַלּוֹ fecerunt }  
 יְפְּעַלּוֹ facient } pro  
 בָּעַרְוִי accenderunt }  
 פְּעַלּוֹ יְפְּעַלּוֹ בָּעַרְוִי

in principio dictionis plerumque:

ut	אֲכִילָה	esca	pro	אֲכִילָה
	תֵּלֶךְ	ire		תֵּלֶךְ
	חֲסֹרָה	asinus		חֲסֹרָה
	עַסְךָ	stare		עַסְךָ

interdum enim h̄ic est :: &  
 τ̄. Hhateph-segol habent sextuplicia.

1. & Nominum inceptorum ab  
 אָלוֹן & אָלִי,

אָלִיהוּ Elias אליה Deus.

2. & sequentium vocum.

אַשְׁוִין nigredo.  
 אַנְזָב fides.

אַרְוָם idem Edom  
 אַזְתִּיב fortitudo.  
 אַזְוִי idem.

אַזְוֵל ad.  
 אַלְלָה veritas.

3. &

3. & in Imperativo, & ut plurimum quoque Infinitivo Kal Verborum inceptorum ab אָמַר, ut  
**אָמַר dicere אֶחֱבָה ama.**

4. ה Hiphil quiescentium media radicali, in tertiiis personis Præteriti, affixa habentibus, ut

**הֲסִיחָנָה occidit me.**

**הֲסִיחָה occidit eum.**

**הֲסִיחָה occiderunt eum.**

paucissima tamen etiam interdum hic Hhatef-pathah habent sicuti contra in primis & secundis personis interdum, licet rarissime, est ה, ut **הַפְּרִזּוֹת bene fecisti**, & sic **הַסִּירָה removere tuum**, in Infinitivo.

5. ה & ה in Verbis **הִיה fuit**, & **הִיה vixit**, (quæ tamen interdum etiam, licet rarius, ה have) ut **הַיִקְם fuitis**, **הַיִתְם vixistis**.

6. י in tribus Nominibus **יְרֻבָּר pistillum**, **עֲנֵנִית humiliatio**.

Hhatef-ca-

Hhates-camets initio dictionis  
sub gutturali pro Sjeva simplici  
habent

1. Dictiones formæ קָרְבָּן cum  
Hholem est corripiendum, ut

לְהַלֵּם אֲחַלִּים tentoria.

2. Quatuor voces formæ,  
חַלִּי agritudo & אַנְיָה & אַנְיָה navis.

חַרְבִּי astus עַנְיָה afflictio.

quod & aliæ imitantur, ut

דְּבָרִים קְרַטִּים sanctitates.

### Regula 2.

Pro Sjeva simplici quiescente li-  
tera gutturalis habet Sjeva com-  
positum affine Vocali brevi præ-  
cedenti, id est

post	Pathah	Hhatef-pathah.
	Segol	Hhatef-segol.
	ת parvum	Hhatef-camets.
ut	יעמִיר יְעַמֵּר	statuet.
	אַעֲמֹד אַעֲמֹד	stabo.
	הַעֲמָךְ הַעֲמָךְ	statutus est.

Si

Si præcedat : id in τ parvum mutatur, & gutturalis habet τ, ut

**סָעֵם ר** *statutus* pro **סָעֵם ר**

Si vero præcedat Hhirec parvum, id in Segol mutatur, & gutturalis recipit Hhatef-segol, ut

**הַעֲמִיד** *statuit* pro **הַעֲמִיד**

si tamen primam radicis υ sequatur Hholem, mutatur Hhirec in Pathah, & gutturalis recipit Hhatef-pathah, ut

<b>יְהִלֶּךְ</b> <i>ibit</i>	<b>יְחִבֵּשְׁ</b> <i>pro</i>
<b>יְחִבֵּשְׁ</b> <i>ligabit</i>	
<b>יְעַמֵּד</b> <i>stabit.</i>	

Idem fit si primam radicis υ aut sequatur Segol, aut præcedat נ Niphal, in Verbis quiescentibus ultima ה, ut

<b>יִשְׁחַח</b> <i>faciet</i>	<b>נִשְׁחַח</b> <i>pro</i>
<b>נִשְׁחַח</b> <i>factus est</i>	

raro alias in Niphal & Hiphil est  
— pro :: :

Mutatur

Mutatur tamen :: in :- in  
Præterito Hiphil, cum ei præfigi-  
tur i conversivum, ut  
*auscultavisti, וְאָנוּחַ auscultabis.*

## Regula 7.

Literæ Gutturales non tolerant  
ante se -: sub n, sed mutant id in  
Pathah, ut

*הַעֲתָה an tempus?* }  
*הַחֲלֹתִי incepi.* } pro {  
הַעֲתָה  
הַחֲלֹתִי

## Regula 8.

Literæ gutturales habentes Ca-  
mets, aut Hhatef-camets, non fe-  
runt ante se Pathah, sed id in Se-  
gol mutant, ut

*וְחַנְחָם se solabitur.* }  
*וְהַחִתָּה an fuit.* } pro {  
וְחַנְחָם  
וְהַחִתָּה  
*בְּחֶרְשִׁים in calendis.*

in penultimo exemplo Pathah etiam erat pro-  
-: juxta Regulam precedentem; uti & in ulti-  
mo, in quo tamen *ה* latet.

F

## Regula

## Regula 1

Literæ gutturales penultimæ dictionū existentes, pro  $\text{v}$  amant -, ut  $\text{חָרֶב exarsit}$ , pro  $\text{חָרֶב}$ ;  $\text{יְחִידָה species}$ , pro  $\text{חָרֶב}$ : & sic reliqua omnia Nomina hujus formæ, exceptis tribus,  $\text{לְהַלֵּךְ tabernaculum}$   $\text{בְּאֹשֶׁר fætor}$   $\text{כְּפָנָן pollex}.$

## Regula 2

$\text{n}, \text{n}, \& \text{y}$ , ultimæ dictionum literæ, si non habeant ante se A, id est - vel -, adsciscunt Pathah suffuratum, ut

$\text{מְלֻלָּה missus}$        $\text{מְלֻלָּה unctus.}$

$\text{עֲדִים audiens}$        $\text{עֲדִים altus.}$

quod ut necesse non habeant, mutant præcedentem Vocalem in Pathah, breves quidem -, & parvum, semper, ut

$\text{יְשִׁיר salus}$	$\left\{ \begin{array}{l} \text{pro} \\ \text{וְתִינְחַ}$	$\text{יְשִׁיר.}$
$\text{וְתִינְחַ quievit}$		$\text{וְתִינְחַ.}$

Longas

Longas autem .. & .. s̄æpe, ac penè indifferenter. nunquam tamen cum habent Silluc, vel Athnah. uti nec unquam Sjurec, nec Kibbutz, quia id pro Sjurec ponitur, neque enim aliter occurrit in fine, ut בְּתַחְתָּה fidens, pro בְּתַחְתָּה.

*Regula n.*

n, m & y penultimæ dictionum literæ si habeant Sjeva ante Sjeva, mutant suum Sjeva in Pathah raptum (seu suffuratum) ut

שִׁמְעָנָה	audivisti f.	}	pro	שִׁמְעָנָה
גְּבֻחָת	excelluisti f.			גְּבֻחָת
שְׁלֹחָת	misisti f.			שְׁלֹחָת

*Regula t.*

n & y penultimæ dictionum literæ si habeant Segol post Segol mutant utrumque in Pathah, ut

נֶעֶר	puer	}	pro	נֶעֶר
שְׁחָת	fossa			שְׁחָת
שְׁוֹמֵנָה	audiens			שְׁוֹמֵנָה

תְּחִמָּה tamen *uterus* scribitur saepe  
רְחוֹם, & sic semper dicitur לְחִמָּה pa-  
nis, non לְחֵם.

## Regula 3.

& penultima dictionis litera ha-  
bens Segol post Segol, conflat ex  
ambobus Tsere, in quo ipsum  
quiescit, ut

מַזְאַת *inveniens*, pro מַזְאַת  
interdum tamen ipsi subjicitur  
hoc Tsere, & literæ præcedenti  
Sjeva, ut dicatur מַזְאַת.

## Regula 4.

Literæ עַתָּה initio dictionis re-  
spuunt Hhirec breve, & pro eo  
recipiunt Pathah, si Hhirec istud  
descendat ex Segol vel Camets, ut

חֲכָם { חֲכָמִי { pro { חֲכָם  
עַבְרָר { עַבְרִי { עַבְרִי  
vel Segol, si Hhirec istud nascatur  
aliunde, ut

אֶפְקָר

וַיִּפְקֹד עַל אֶפְקָד visitabo }  
 חֲרֵסָנוּ sagena ejus } pro {  
 & sic à שְׁעָר decem, fit עַשְׂרִים viginti.

Admittunt tamen etiam interdum Hhirec breve, ut

בְּעֵם cum אֲשֶׁר uxore ejus.

בְּאִסְטָן si mater ejus.

& sic saepe ante Daghēs compensativum, ut נְקַבָּה incurvabor pro אֲנָכְפָּתָן, אֲנוֹלֵד nascar pro אֲנוֹלֵד. semper autem ante Daghēs characteristicum, ut אֲבָרָבָר perdidit, חַלְלָל polluit, עַלְלָעָה texit: sed quo excidente, venit Segol, ut

בְּאֲשֶׁר כְּמָם ab שְׁאַלְלָה pro אֲשֶׁר כְּמָם חַיְוָן וְחַיְוָנוּ & ante secundam radicalem in Imperativo Kal, ut

עֲבֹרוּ edite servite.

Cæterum & ה, licet raro, repetitur etiam habere v pro Hhirec parvo, ut הַרְאָה ostendit pro הַרְאָה.

## Regula 7.

נ & י finales, Camets præcedens interdum vertunt in Pathah, ut

רַע malum } pro { רַע  
אַצְבָּע digitus } pro { אַצְבָּע

## Regula 8.

נ & י penultimæ dictionum literæ pro Camets parvo interdum sumunt Pathah, ut

וַעֲזָבָב volabat, pro וַעֲזָבָב

## Regula 9.

Gutturalis Cametsata Tsere servilis elisæ, sub litera præcedente, interdum in Segol mutat, ut

בְּהִרְגָּג בְּהִרְגָּג } pro { בְּהִרְגָּג  
בְּהִעְטָף בְּהִעְטָף } ex { בְּהִעְטָף

Sic & alias interdum literæ gutturales mutationes causant: verum cum eæ generales non sint, præstabit eas hic illic suis locis indicare.

Appen-

*Appendix de litera ῥ.*

Litera ῥ, in Vocalium mutatione gutturales interdū imitatur, in eo maxime, quod in fine dictio-  
nis existens amet ante se Pathah.

*De Mutatione vocis quoad  
Accentus.*

Mutatur vox quoad Accentus tripliciter,

1. Dum alter ijs ultra necessa-  
rium adiicitur.

2. Dum necessarius sedē suam naturalem mutat.

3. Dum voci detrahitur.

I. Adiicitur voci accentus secun-  
dus præter eum qui syllabam pri-  
mariam attollit, sæpe quidem in  
libris Poëticis; rarius in alijs, idq;  
vel in eadē syllaba, quæ accentum  
habet necessarium, vel in alia.

Cum in eadem id sit syllaba,  
tunc, pro ratione accentus, fere

F 4 indi-

indicatur diversitas melodiae aut distinctionis que in ea voce potest observari, ut **הָלֹוְתָא דֵתַעַס** Deus tuus, **תִּתְּנֵה** iste.

Cum in diversis id sit: tunc alter, is nempe qui non inservit syllabæ primariae attollendæ, melodiae solum inservit, ut **לְצִים** *irrisores* **וַיְבָנֶה** intelligat.

II. Sedem suam naturalem mutat Accentus dum trajicitur, vel ex penultima ad ultimam, vel ex ultima ad penultimam.

Ex penultima ad ultimam trajicitur Accentus non distinctivus, in Personis Præteriti Verborum penacutis, (præter primâ Pluralem) cum eis præponitur, convertens Præteritum in Fururum, nec sequens dictio habet accentum in prima, ut **שָׁמַרְתָּ** *custodivisti* **וְשָׁפַרְתָּ** *custodies*. **יְכַלָּתָ** *potuisti* **וַיְכַלָּתָ** *poteris.*

ubi Hholem mutatur in parvum juxta regulam B.

**loquutus** שׁוֹלְדוּתִי & loquar.

**monuisti** מָנוּבֵיתִי & monebis.

**divisit** דִּבְרֵילַה & dividet.

**præcepisti** צִוִּיתִי & præcipes

**posuerunt** שָׁמְרוּ & ponent.

**circuivit** סְבַחַת & circuabit

Quiescentia tamen ultima radicali, in prima Conjugatione, rarius in secunda; & pauca quedam alia, maxime in tertijs personis, accentū in penultima retinent, ut **invenies** שׁוֹלְדוּתִי וְמִצְאֶתִי **loquar** שׁוֹלְדוּתִי וְהַפְּקִיעַתִּי **perficiā** שׁוֹלְדוּתִי וְכָלִילִתִי **preficies**

Ex ultima ad penultimam traiicitur accentus tribus de causis.

1. Ob vicinitatem alterius accentus in sequente dictione.

2. Ob conversivum Futuri, & Particulam אל Ne.

3. Ob distinctionem.

I. Ob

## I. Ob vicinitatem alterius accentus.

Accentus non distinctivus in ultima vocis cuius penultima est longa, nec immediate ante se habet Accentum alium, si sequatur vox habens Accentum in prima, migrat ad penultimam, ut vitetur Accentum concursus, ut

**קָרָא** *vocavit.*

**קָרָא לִילָה** *vocavit noctem.*

**לְתַחַת** *dare.*

**לְתַחַת לְנֵנוּ** *dare nobis.*

**תְשׁוֹב** *revertatur.*

**תְשׁב נָא** *revertatur quæso.*

in quibus ultima corripitur juxta regulam B.

Idem fit cum vox posterior Accentum habet in secunda, & composita est ex monosyllabo ac Prepositione, aut litera servili, ut

**שָׁבֵר** *conduxit,*

**שָׁבֵר עֲלֵינוּ** *conduxit contra nos.*

**שָׁאַל** *interrogavit.*

**שָׁאַל הָאָישׁ** *interrogavit vir.*

Confu-

Confusionis tamen evitandæ gratiâ non solet retrocedere accentus tribus in locis,

1. In Participio Præsenti Kal non quiescentis ultima radicali, ne confundatur cum Nominе formæ קְרַב, ut יָצַר קְרַב *formans oculum.*

2. In Themate Kal formæ לְעֵד, ne confundatur cum forma מִתְחַדֵּה, ut חֲזַב בְּנֵי *excidit in ea.*

3. In Præterito Plurali Verborum quiescentium ultima ה, ne confundatur cum quiescentibus media radicali, ut עֲנָנוּ בְּנֵי *opprefferrunt me.*

Cum penultima Vocalis est brevis, vel alium accentum ante se habet: manet interdum accentus: sed communiter excidit, voce cum sequenti per Maccaph juncta. raro, penultimâ brevi,  
ad

ad antepenultimam reperitur descendere.

2. Ob i conversivum Futuri et Particulam לְגַנֵּה.

i conversivum præpositum Futuro inchoato à literis הָיָה, & terminato radicali mobili, quam præcedunt duæ Vocales longæ, Accentum trahit ex ultima ad penultimam, (modo is non sit majoris distinctionis, maxime Silluc, Athnah aut Zakef-katon,) & ultima corripitur juxta Regulam B.

וְלֹחֶם pugnabit וְלֹחֶם pugnavit.

וְגַרְשֵׁנִי expellet וְגַרְשֵׁנִי expulit

וְאָמַרְתִּי dicet וְאָמַרְתִּי dixit.

וְיִשְׁבֶּן sedebit וְיִשְׁבֶּן sedit.

וְקַם surget וְקַם surrexit

וְיִסְבֶּב circuibit וְיִסְבֶּב circuivit.

Idem fit etiam in Futuro terminato הָיָה, sed quod tunc amittit הָיָה finale, sicuti post clarius patebit, ut  
וְגַלְתִּי

רְבָלֶת יְגַלֵּה revelabit וְגַלְלֵה revelavist.

רְבָלֶת יְגַלֵּה idem וְגַלְלֵה idem.

Et sic cum Particula לְ, ut

אַל חֲלֹמָה ne pugna.

אַל חֲגָל ne detege.

### 3 Ob Distinctionem.

Accentus distinctivus ultimæ syllabæ, postquam mutavit Sjeva precedens in Vocalem perfectam (juxta Regulam T) ad eam retrocedit, uti illic patuit.

Idem facit non precedente Sjeva, in tribus vocibus אַתָּה ego, tu וְאַתָּה nunc, quæ in distinctione scribuntur אַתָּה, אַתָּה, אַתָּה.

### III. De Abjectione Accentus.

Abiicit vox accentum suum non distinctivum, cum voci sequenti per Maccaph annexitur.

Maccaph est lineola transversa qua voces duæ supernè copulatae unius instar, sub solo posterioris accentu

accentu proferuntur , ut גָּם־אָנִי gam-ani , etiam ego. Et interdum etiam tres, ut כָּל־בֵּית־יִשְׂרָאֵל col-beit-Israel , omnis domus Israel.

Adhibetur autem Maccaph.

i. Ut plurimum quidem , cum duobus accentibus concurrentibus , prior nequit migrare ad penultimam , quod ea brevis sit , vel alium accentum ante se habeat , ut

דְּבָרֶןָא loquere quofo.

יִשְׁפַּרְתָּ וְעַת custodiet scientiam.

בְּנֵי־קָדוֹש vestes sanctitatis.

sepe vero etiam post Vocularas plerasque monosyllabas non habentes accentum Distinctivum , ut

אַת־הָאָרֶץ terra.

בֶּן־דָּוִיד filius Davidis.

חֲקָקָעָולָם statutum perpetuum.

יוֹם־כְּשׂוֹרָה dies Euangelij.

Et interdum quoq; post dissyllabas cum sequente voce constructas, ut

מֶלֶךְ

מֶלֶךְ־יְהוָה angelus Domini.

אֲשֶׁת־אַבְרָהָם uxor Abrami.

Sublato autem Accentu, ultima  
Vocalis Camets vel Tsere ante li-  
teram mobilem est corripienda,  
juxta Regulam B, & sic in exem-  
plis allatis est רְבָר pro רְבָר, יְשָׁפֵר pro יְשָׁפֵר,  
בְּנֵי pro בְּנֵי, אֲחֵי pro אֲחֵי, קְחָה pro קְחָה.

. . & immant inmutatae, ut  
אִישׁ־יִשְׂרָאֵל vir Israel.

טוֹב־יְהוָה bonum Domini.

& sic quoq; .. & cum literam ha-  
bent, aut includunt quiescentem,  
ut בֵּית־אֱלֹהִים domus Dei.

עַד־שְׁקָר testis falsitatis.

בְּחֹזֶק־חַעַם in medio populi.

item i ante n in terminatione fœ-  
minina Plurali, ut בְּנוֹת filiae  
Lot. & in Infinitivo Verborum  
quiescentium ultima h, ut לְעַשְׂתָּה facere ei.

Et

Et in quibusdam Monosyllabis, ut sunt **בַּsic**, **בְּtempus**, **בָּarbor.** item **בֶּn filius** cum non habet post se Genitivum, ut **בְּשָׁבֵt filius sextus**. nec non **לְcor**, cum quæ sequitur eam dictio non habet accentum in prima, ut **לְבִזְרוֹn cor Davidis**. **לְ** autem **abi**, **לְda**, **לְnomen**, & **לְsex** Tserere modo retinent, modo corripiunt.

Cæterum cum manens eo modo Vocalis longa, syllabam mixtam constituit, videtur id fieri virtute accentus quem habuit, & sua natura possidet: quanquam non raro etiam fulciatur Euphonico Metheg, jacturam tonici aliquo modo compensante.

Atque hæc de mutatione vocis generali quoad Literas, Vocales & Accentus sufficient: specalia suis locis indicabuntur.

*Quod*

Quod autem ad eam mutationem ad-  
tinet qua unius dictionis literis alterius  
Vocales interdum adiiciuntur, quod sic  
satis frequenter contingit, ea irregularis  
est, ac mystica fere, atque ad calcem libri  
explicanda. Hic tantum nunc obiter ob-  
servetur, quod, cum vox aliqua alienas  
habet Vocales, ea bifariam legi possit, vel  
secundum Vocales illas, per literas vocis à  
qua eae desumptae sunt: vel secundum Con-  
sonantes suas, per Vocales ipsis convenien-  
tes & restituendas, ut לְשָׁפֵט Ezech.

**44.** habet Vocales לְשָׁפֵט ad judicium  
& sic quoque legitur: quanquam & se-  
cundum literas suas legi possit ט  
ad judicandum. Sic quod est Esa. 36.12.  
**מִתּוֹן** habet Vocales vocum שְׁוִינּוֹתָם  
**מִגְלִיהָם** aquę pedū eorum, & sic quoque  
legitur: quanquam, & secundum literas  
sus legi possit, שְׁיִנִיָּהָם urinæ eorum.

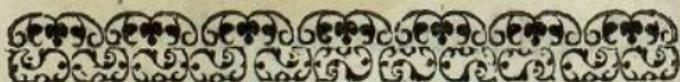
Et ita passim occurrit quod  
secundum Vocales suas legitur יְרוּשָׁלַם,  
cum secundum literas suas legi queat  
וְרוּשָׁלָם Ierusalem.

Item יהוה quod legitur אלֹהִים, quia ejus Vocales habet, ut eandem ob causam יהוה legitur אֱלֹהִי, licet in hoc, ob frequentem usum, sub litera ו simplex tantum scribatur Sjeva. Atque hujus quidem sanctissimi nominis lectio per proprias Vocales hodie ignoratur; licet verisimile sit eam esse יהוה.

*Regula EE inferenda  
pagina 61.*

Vocalis longa Tsere non fert post se Sjeva quiescens expressum in medio dictionis, & eo sequente mutatur in Pathah, ut

לְפָרָת docuisti, pro לְפָרָת?.  
Nisi juxta Regulam E, ponatur pro ו, quod ei ante נ servile solum contingit: ante quod & suo nomine etiam interdum venit: ut חַפְקָדָנָה præficient f. לְכָנָה abite f.



LIBER SECUNDVS  
DE  
VERBO.

---

CAP. I.

*De Verbo in genere.*

**H**A CTENVS de voce in genere ; species ejus (seu partes Orationis) Ebraicis numerantur tres, Verbum , Nomen, & Particula.

**V**Erbum ijs dicitur **לְיָד** , id est **Aetio**, à qua voce & Paradigma ejus antiquum **לְיָד** desumptum est, & literæ ejus hodieque denominantur ; ita ut prima cujusque Verbi Radicalis vocetur **Pe** , secunda **Ajin** , & tertia **Lamed**.

G 2

Con-



Considerantur in Verbo sex.

1. Conjugatio. 4. Persona.
2. Tempus. 5. Genus.
3. Numerus. 6. Qualitas.

I. Conjugatio genus significatio-nis Activum aut Passivum conti-net. Deducuntur autem singula Verba per quatuor Conjugationes: quarum tres sunt Acti-væ, quæ suas habent Passivas; quarta autem Activa simul est & Passiva, id est reciproca: Tabella earum hæc est.

<i>Activa.</i>		<i>Passiva.</i>
1. KAL	לְמַר	NIPHAL.
2. PIEL	לְפָר	PVAL.
3. HIPHIL	הַלְמִיד	HOPHAL
4. HITHPAEL	הַתְלִמֵּד	.

In his tria consideranda sunt:  
 1. Nomen. 2. Character. 3. Si-gnificatio.

i. Prima

Prima ל dicitur, id est *Lewis*. Estque nuda & simplex, nullam habens notam additam, ita ut character ejus sit omnis characteris absentia. Significationem habet simplicem quoque, & activam, quam à prima origine Verba possident, eamque vel intransitivam, ut שָׁמַר stetit, vel transitivam, ut פִּרְאָה creavit, quam differentiam in uno etiam eodemque Verbo interdum admittit, ut פֶּלֶא plenus fuit, & implevit.

Eius Passiva vocatur נְפָעַל, à forma antiqui Paradigmatis, ut reliquæ Conjugationes omnes. Peculiariter habet characterem literam ב priuæ radicali præpositam. Format à transitivis Kal, Verba significantia passionem, cum aliunde procedentem, ut נְהַרְגֵּת occidit, נְהַרְגֵּנָה occisus est,

rum ab ipso paciente sibi illatam,  
 quæ tunc æquipollent reciprocis  
 Activis, & proinde absolutè po-  
 nuntur, sine Ablativo, ut **מִכֶּר**  
**vendidit**, **נִמְכֵר** *venditus est ab alio*,  
 vel à se, quod idem est cum, *vend-  
 didit se.* **שִׁמְרָה** *custodivit*, **נִשְׁמַר** *cu-  
 stoditus est ab alio*, vel à se, id est cu-  
 stodivit se, *cavit sibi.* utro autem  
 modo accipienda sint, ipsa docet  
 oratio. Ab intransitivis in Kal ra-  
 ro formatur, & significat vel pa-  
 ssionem Conjugationis Piel, aut  
 Hiphil, ut **נִהְלֵךְ** *deductus est*, ab  
**הַלֵּךְ** *deduxit*, cuius Kal est *ivit*,  
**נִקְרֵב** *adductus est*, ab **הַקְרֵב** *addu-  
 xit*, cuius Kal est **קָרֵב** *accessit*. Vel  
 actionis frequentiam, ut **נִרְכֵּב**  
**affiduè loquutus est**, à **רֹכֶר** *loqui-  
 tus est.*

Secunda, in Activa **פָּעַל** dici-  
 tur, & in Passivo **לְפָעַל**. Charac-  
 teristi-

risticam utrobique habet Vaghes  
in secunda radicali; quod tamen  
non admittunt literæ indagheſſa-  
biles; quæ interdum id produ-  
ctione p̄cedentis Vocalis brevis  
compensant, interdum ſine com-  
pensatione abijciunt, ſecundum  
doctrinam traditam fol. 62. & 63.

Activa intendit ſignificationem  
primæ Conjugationis: unde quæ  
absoluta illic ſunt, h̄c fiunt tran-  
ſitiva, ut חָשַׁב hilaris fuit חָשַׁב ex-  
hileravit: quæ transitiva, hic vehe-  
mentiam, accurationem, aut di-  
ligentiam аſſumunt, ut אָכַל edit,  
אָכַל voravit, שִׁפְרָה custodivit, שִׁפְרָה  
diligenter custodivit. quod & ab-  
ſoluta interdum imitantur, ut  
רָכַד salijt, רָכַד saltavit. Pauca à  
Nominibus orta ſublationem rei  
per Nomen significatę deſignant,  
ut שְׂרֵך eradicavit, à שְׂרֵך radix רְשֵׁך

*excineravit; à לִשְׁׂׂה cinis, & sic à עַתָּה peccavit, sit עַתָּה peccatum expiavit.*  
 Passiva Pual significat passionem illatam ab altero cuius nomen retinetur, ut קָרְבָּן קָרְבָּן *devoratus est Ioseph.*

Cæterum ad Piel reducuntur quoque Verba illa quæ vulgo dicuntur esse Conjugationis Poël, ut טְפִילָה *judicavit*, (quia eandem flexionis rationem sequuntur, & in eo solum discrepant, quod pro Vocali brevi & Daghesh habent longam Hholem:) ut & ea quæ Quadrata vocantur, & quatuor habent literas radicales, quarum secunda vicem quodammodo supplet Daghesh characteristici, ut כְּרָכֵר *saltavit*, פְּרַץ *expandit*.

Tertia in Activo הַפְּעִיל dicitur & in Passivo הַפְּעַל & Characteristicam utrobiique habet ה in prin-

principio, quod tamen interdum excidit, juxta regulam,

*Hec Conjugationis characteristica, præposita characteristicæ temporis, excidit, & huic Vocalem suam relinquit.*

Activa, Verbis Kal addit causam, cuius virtute, impulsu, iussu, vel permissione fit actio, unde Absoluta fiunt transitiva, ut **שָׁבַב** jacuit, **הָשִׁפֵּב** jacere fecit, id est profiravit, vel jacere jussit aut permisit: **חִיָּה** **וְ** **חִיָּה** **וְ** vivere fecit, id est vivificavit vel vivere jussit, aut svit. Transitiva semel, fiunt bis talia, ita ut actio una sit agentis, in patientem; altera ad agendum impellentis, in agentein: ut **אָכַל** edit, **לְחַסֵּךְ** fecit eum edere panem, **עָמַד** audivit, **קֹרֶךְ** fac me audire vocem tuam. Raro absolutorum significatio solum intenditur, ut **לְבָנָן** albus fuit, **גָּלוּבָן**

הַלְבִּין *albavit*, & *valde albus fuit.*

Passiva Hophal passionem quoque denotat sine nomine Agentis eamque simplicem, aut duplificem pro ratione Activi, ut *הַשְׁלָךְ projectus fuit*, *הַכְּרָתָה factus est excindi*, id est *excisus est ab alio excindere jussu.*

Quarta vocatur *לְעֻפְתָּה*. Characteristicam habet duplificem, Daghēs in media radicali, quod literę *וּמְחֹנָה*, ut in Piel repudiant; & syllabam *הַ* initio appositam, cuius litera prior *הַ*, subjecta est regulæ de *הַ* characteristico ante traditæ; posterior autem *הַ*, primæ radicali interdum vel inseritur per Daghēs, vel postponitur. inseritur quidem cum illa est *וְתַ*, juxta doctrinam, pag. 51. ut

<i>חַרְבָּא contritus est</i>	<i>חַתְּרָכָא</i>
<i>חַטְּרָה mundavit se</i>	
<i>חַתְּמָם perfectus fuit</i>	<i>חַתְּמָה</i>

Et

Et interdum quoque, licet rarius,  
cum est Nun, vel ז, ut

הַנְחָתָם se solatus est, } pro {  
הַחֲכָה mundavit se, } הַחֲכָה {

Postponitur autem primæ ra-  
dicali, cum ea est שׁ, ac post ו  
insuper ו mutatur, ut

הַשְׁמֵד se custodivit. } pro {

הַסְתֵּר se abscondit. } pro {

הַצְלָק se justificavit. } הַצְלָק {

Format à Verbis transitivis in  
Kal, reciproca vera, vel prædica-  
tione, aut persuasione, ut שׁ cu-  
stodivit, }

ברך benedixit, }

benedictum se esse persuasum habuit,

vel predicavit. & sic quoque inter-  
dum ab absolutis, ut נִפְלָא cecidit,

הַנְפֵל prostravit se, }

גָּדוֹל magnus fuit,

הַגָּדוֹל magnum se fecit, vel prædica-

wit. עַשְׂרֵן dives fuit, }

הַעֲשֵׂר divitem

se fecit vel predicavit. Sed ea etiam

inter-

interdum hic simulationem significant, aut actionis absolutæ frequentiam, ut חָלַח ægrotavit, חָלַח simulavit se ægotare, חָלַק itavit.

In Niphal , Piel , Hiphil , & Hithpaël reperiuntur etiam Verba simplicis significationis: sed ea in Kal fere sunt inusitata.

In Niphal quidem absoluta , qualia sunt quatuor,

גְּמֻנָה gemuit, גְּשִׁבָע juravit.

גְּלִחֵם pugnavit גְּעִשֵּׂע innixus est.

in reliquis vero transitiva, ut

חָלַל laudavit, הַשְׁלִיךְ project.

אָז auscutavit, הַקְפֵּל oravit.

חָלַשְׁיָן obtrectavit, הַקְרֹבֵן supplicavit.

Per Conjugationes Passivas exprimuntur etiam impersonalia, ut

נָאָמַר dictum fuit.

הָנְפֵר nuntiatum fuit.

Cate-

Cæterum non in omnibus Conjugationibus Verbum quodlibet est usitatum; multa in una solum Conjugatione usurpantur; multa in pluribus; nullum, opinor, in omnibus, quod usu & ex Dictionarijs discendum. Sic Verba absoluta in qualibet Conjugatione passivam non habent, nisi fortassis in ea aliam habeant significacionem, ut ante est visum.

II. In Conjugatione sex sunt partes, quæ Tempora & Modi vulgo dicuntur, & hoc ponuntur ordine.

1 Præteritum.	4 Infinitivus.
2 Participium Benoni.	5 Imperativus.
3 Participium Paüil.	6 Futurum.

In quibus tria consideranda sunt. 1. Significatio. 2. literæ serviles. 3. Vocales literarum radicalium.

1. Præte-

1. Præteritum unicum hic est quod exponitur latino Perfecto, Imperfecto, & plus quam perfecto Indicativi modi; interdum etiam Optativi, vel Subjunctivi, pro ratione Particularum præpositorum, ut *לִמְדָר didicit, discebat, didicerat, didicisset, didicerit*: Venit & pro Futuro, in Prophetijs maximè, & quoties alij Futuro, cum i conversivo (de quo pagina 88.) postponitur. Sic post Imperativum cum tali i positum, illius quoque naturam induit. Exempla passim sunt obvia.

2. Participium *Benoni* nostro Participio presenti respondet, ut *לִמְדָר discens*: etiam in Passivo, ut *נַאֲכֵל qui comeditur*.

3. Participium *Paüil* respondet nostro Participio Præterito Passivo, & significat passionem  
rei

rei adhuc durantis, seu, quę manet facta, ut **לְחַזֵּק** *plantatus*, qui scilicet *plantatus adhuc est*. raro active sumitur, in Verbis **לִבְטָה** *induit*, **אָזֶר** *accinxit*, & paucis aliis affinis significationis. non formatur autem nisi à Transitivis, idque in prima solum & secunda Conjugatione, ad quarum passivam pertinet, licet in activa vulgo collocetur.

Vtrumque Participium sæpe usurpatur pro Præsenti Indicativi modi, quin & pro Præterito, maximè imperfecto, ut  
**וְאַתָּה לְכֹשֶׁת** *ipse iudutus est*, vel *erat*.  
**אָנֹכִי מְרֻפֶּר** *ego loquor*, vel *loquebar*. Sæpe etiam degenerat in Nomen, ut **שָׂמֵר** *custodiens*, & *custos*. **גַּנְוָה** *surrepta*, & *res surrepta*. sed hoc casu Paüil etiam sit activum, ut **עֲשֵׂיךְ** *oppressor*.

Infinitivus, æquipollet nostro :  
 sed

sed interdum eodem cum Verbo adjuncto Tempore, Numero, Genere, & Persona exponitur.

Venit & pro Gerundijs nostris prepositis literis בְּלָטָס, quæ certum ei tempus important, ita ut significet

**בְּ** in inter, ut בְּלָטָס in discendo, inter descendum, cum disceret, vel discet.

**בְּ** juxta, post, ut בְּלָטָס juxta descendum, postquam didicit, vel didicerit.

**לְ** ad, ut לְלָטָס ad descendum, ut disceret, vel discat.

**מִלְּ** à, ut מִלְּלָטָס à discendo, ne disceret vel discat.

Imperativus tantum usurpatur affirmative, idque in secundis solum personis; reliquæ per Futurum exprimuntur; uti & Precepta negativa, preposito לְ ne. Ceterum in pure passivis nullius aut exigui est usus.

Futu-

Futurum valet Futurum Indicativi nostri, item Optativi & Subjunctivi, pro ratione Particularum præmissarum. Vertitur saepe in Præteritum, maxime Imperfetum, cum aliâs, tum præposito *in tunc*, ut יְמִינָה *in tunc* canebat vel cecinit; & preffixo *in* conversivo, ut מִתְּאֵרֶב *& dicebat* vel *dixit*. Venit & pro Præsenti, maximè indefinito, seu potentiali, quod per potest, solet, aut oportet, exponitur: id quod etiam Præterito non raro contingit. Exempla ubique occurunt. Vbi pro Imperativo veniat paulò ante est dictum.

Literæ serviles Temporum, accedunt

Præterito, & Imperativo, in fine.

Infinitivo, in principio.

Futuro, & Participijs, utroque.

Præterito accedentes terminatio-

H nes

nes in secundis & primis personis  
ex Pronominibus desumptæ sunt,  
scilicet

הַיְהָ תִּהְיֶה אָתָּה תִּמְמָה תִּחְתַּן תִּנְחַנֵּן	ex	תְּ תְּ אָנֹ תְּ אָתְּ אָנְחָנָה	tu m. tu f. ego. vos m. vos f. nos.
----------------------------------------------------------------------	----	-------------------------------------------------	----------------------------------------------------

Tertia autem Pluralis addit Singulari, Pluralis Numeri in Præterito, Imperativo, & Futuro notam. Et tertia Singularis Fœminina Masculinæ addijcit ה. Fœminini Singularis in Præterito, & Participijs indiceim.

Participia more Nominum variantur, & Fœmininum Singulare formant adjecto ה vel ה. Plurale Masculinum adjecto ו. ut Fœmininum adjecto נ. Et extra primam

primam Conjugationem initio adsumunt & quod Participiale vocatur.

Infinitiyus per se serviles nullas habet, sed ad constituenda Gerundia literas בְּקִלָּם assumit, ut supra fuit visum.

Imperativus adsciscit literas יְנַה: quarum, à Singul. Masc. format Fœmininum, ♀ Plurale Masculinum, ♂ Plurale Fœmininum.

Futurum assumit literas יְנַה in fine, ut Imperativus; in principio autem literas יְתַא, quarum & format primam Singularem, ♀ primam Pluralem, ♀ tertiam Masculinam, ♂ secundam Personam, & tertiam Fœmininam.

3. Vocales literarum radicalium patebunt in Paradigmate. sed de mutatione earum tres hic Canones notandi sunt.

*Canon Primus.*

Vltima Verbi Vocalis Pathah,  
Tsere, vel Hholem in Sjeva mutatur, cum ultima radicalis Vocalis accipit, quod fit accedentibus literis יְהָיָה.

*Canon Secundus.*

Camets & Tsere primæ syllabæ in Sjeva mutantur, cum, crescente in fine voce, accentus descendit e secunda ad tertiam.

*Canon Tertius.*

Camets primæ syllabæ in Sjeva mutatur, cum literæ serviles præponuntur.

III. In Tempore (excepto Infinitivo) duo sunt Numeri, Singularis, & Pluralis.

IV. In Numero tres sunt Personæ, quarum tertia secundam, & hæc primam præcedit.

V. In

V. In Persona duplex est genus, Masculinum, & Fœmininum, quorum quodque suam habet terminationem. Sed prima Persona communis est Generis; ut & tertia Pluralis in Præterito.

Est autem cujusque Conjugationis thema, seu prima vox, tertia Præteriti Persona, Singularis, Masculina: eaque in Kal, ipsa plerumque est radix.

VI. Qualitate Verbum aliud Perfectum est, aliud Imperfectum.

Perfectum est quod perfectam conjugandi rationem sequitur, qualia omnia illa sunt, que neque aliquam ex literis  $\text{נָא}$  habent radicalem, neque secundam tertiam similem, aut primam vel ultimam Nun. Imperfectum quod ab ea ratione aliquantulum recedit, qualia fere sunt reliqua.

## C A P. II.

## De Verbo Perfecto.

**P**A RADIGMA Verbi Perfecti sit nobis **לִמְرָא** *didicit*, cuius haec est

## Conjugatio Kal.

## P R A E T E R I T U M.

I	2	3	Perf.
---	---	---	-------

<b>לִמְרַתִּי</b>	<b>לִמְרָא</b>	<b>לִמְרָתָה</b>	<b>Sing.</b>	<b>Masc.</b>
		<b>לִמְרָתָה</b>		

<b>לִמְרַנִּי</b>	<b>לִמְרָתִים</b>	<b>לִמְרָתִי</b>	<b>Plur.</b>	<b>Masc.</b>
		<b>לִמְרָתִי</b>		

## B E N O N I.

<b>Plur.</b>	<b>Sing.</b>
--------------	--------------

<b>לִמְרִים</b>	<b>לִמְרָד</b>	<b>Masc.</b>

<b>לִמְרָתָה</b>	<b>לִמְרָתִה</b>	<b>Fœm.</b>
	<b>לִמְרָתִה</b>	

PAÜL.

## PAÜL.

*Plur.*      *Sing.*

לְטוֹרִים | לְטוֹרָדָה { Masc.

לְטוֹרּוֹת | לְטוֹרָה { Fœm.

## INFINITIVUS.

לְסֹוד vel לְסֹוד

## IMPERATIVUS.

*Plur.*      *Sing.*

2                2

לְסֹוד | לְסֹוד { Masc.

לְמַרְנָה | לְסֹרֶר { Fœm.

## FUTURVM.

1                2      3      Perf.

אַלְסֹוד      יְלַסּוֹד      חַלְסֹוד { Masc.

                    Sing.      Chalssod { Fœm.

1                2      3

נְלַסּוֹד      יְלַמְּרוֹד      חַלְמַרְדוֹד { Masc.

                    Plur.      Lamrod { Com.

H 4              De

*De Præterito.*

Prima radicalis habet Camets, quod in secunda Plurali mutatur in Sjeva, quia accentus descendit è secunda ad tertiam, juxta Canonem secundum. Descendit autem accentus, quia Ultima Vocalis in ijs est Seghol ante מ & נ serviles. vide Pag. 34.

Secunda radicalis habet Pathah, raro Tsere, ut זקן *senuit*, rarissime Hholem, ut יכל *potuit*, quæ tres Vocales in tertia Plurali, & Singulari Fœminina in Sjeva mutantur, juxta Canonem primum, ut לְמֹרֶה לְמֹרֶה זָקָנִי זָקָנִי יָכַל יָכַל יָכַל

In reliquis Pathah & Hholem manent, ut לְמֹרֶת, יָכַלְתִּי; nisi quod Hholem in secunda Plurali, amitto accen-

accentu corripitur, juxta Regulam B. ut יְכַלּוּ. Sed Tsere ob Sjeva quiescens quod sequitur, in Pathah mutatur, juxta Regulam EE. ut זָקִנָּת, זָקִנָּת, & הַ perit.

Tertia radicalis habet Sjeva quiescens, quod sub finali latet, in medio exprimitur, sed accedentibus terminationibus, & הַ perit.

### *De Benoni.*

Prima radicalis habet Hholem immutabile. secunda Tsere quod in Fœminino & Plurali in Sjeva mutatur, juxta Canonem primum. Interdum prima habet Camets, quod in Fœm. & Plur. quia descendit accentus, in Sjeva mutatur, juxta Canonem secundum; & tunc Tsere secundæ manet, ut נְקָדָה adhærens, רְכָבִים adhærentes; quod etiam interdum accidit post Hholem

Hholem, ut בָּגֵר *perinde agens*, in  
Fœm. בָּגְרַת.

Cæterum pro Tsere hic interdum est Pathah, ut זָבֵךְ *periens*, id quod in cæteris Conjugationibus, omnibus ijs vocibus interdum contingit, quæ regulariter ultimam Vocalem habent Tsere. quod semel hic generaliter monuisse sufficiat.

### *De Paüil.*

Prima radicalis habet τ, quod accedente Vocali ad ultimam, in Sjeva vertitur; juxta Canonem secundum. Sjurec ultimæ est immutabile.

### *De Infinitivo.*

Infinitivus in hac Conjugatione duplex est, Absolutus & Constructus. Absolutus suo plerumque Verbo jungitur, augendæ fere significationis gratia, ut לִפְנֵי לִפְנֵי *discendo*

*discendo discet*, id est, *diligenter discet*. & hujus prima radicalis habet Camets ut secunda Hholem. Cōstructus alijs Verbis apponitur, & ad secundam Hholem quoque habet; sed ad primam, Sjeva, ut בָּא לְלִטּוֹר *venit ad descendum*.

### *De Imperativo.*

Imperativus forma cōvenit cum Infinitivo constructo. In Fœm. & Plur. Masc. accendentibus . & , vertitur Hholem secundæ radicalis, juxta Can. primum, in Sjeva, ante quod alterum Sjeva initio dictionis in Hhirec breve transit, juxta Regulam N, raro in + parvum, ut פָּלַכְיִ תְּשַׁפֵּן trahite.

### *De Futuro.*

Futurum quoque fit ab Infinitivo constructo, præpositis literis אֲתָה cum Sjeva , sed quod ante alterum Sjeva in Hhirec breve verti-

vertitur, juxta Regulam N. Pro Hhirec tamen est Seghol sub & juxta Regulam 2. Secunda radicalis interdum habet Sjurec immutabile: sed communiter Hholem, quod accedentibus , & , in Sjeva vertitur (raro in -: ) juxta Canonem primum. Ceterum pro Hholem, tum hic , tum in Infinitivo, & Imperativo. Verba absoluta plerumque habent Pathah, ut יָצַב jacuit, יְצַבֵּב jacebit: uti etiam transitiva illa, quæ penultimam habent gutturalem, vel ultimam יְמַנֵּה, ut יְמַנֵּי audiet, לְגַנֵּי interrogabit.

## O B S E R V A T I O .

Nota, hic & in sequentibus Conjugationibus, atque adeo per universam Grammaticam, observandas esse regulas de mutatione Vocalium propter gutturales, traditas, pag. 75. & sequentibus. unde hic I. Pro Sjeva simplice mobili litera gutturalis

ralis habet -:, juxta regulam ב, ut  
טְמַרֵּחַ עַמְּרוֹן stetistis, שָׁאַלְהַ עַמְּרוֹן inter-  
rogavit f. sed in Imperativo, & Infiniti-  
vo, sub אֲנָשָׁה est :::, juxta exceptionem ter-  
tiam regulæ אֲנָשָׁה, ut אֶחֱבָה dic, ama.

II. Pro Sjeva simplece quiescente post Se-  
gol in Futuro, :::, juxta regulam ג, ut  
עַמְּרוֹן stabo, pro אֶעֱמָד : & sic quo-  
que post Hhirec parvum, quod tunc in Se-  
gol convertitur, juxta eandem regulam.  
quedam tamen pro ::: habent -:-, ut  
dictum fuit, pag. 80. Itaque hoc modo fle-  
ctuntur habentia Hholem in Futuro.

יעמְרָה חֻמְרָה  
&c. אֶעֱמָד חַמְרָה

Habentia vero Pathah, hoc modo

יְחִסְרָה חַחְסָרָה  
&c. אֶחָסָר חַחְסָרָה

In Sjeva compositum  
ante simplex, in Vocalem suam brevem re-  
solvitur, juxta Regulam Q. id quod etiam  
ficeret in Imperativo, nisi obstaret ejusdem  
regulæ exceptio, qua vult eum hoc modo  
conjugari.

אֶמְרָה

עָבֹד עֲבֹרִי | אָמַר אָמְרוּ

עֲבֹרִי עֲכָדָנָה | אָמְרִי אָמְרָנָה

Cæterum post Segol & Pathah pro :: :: &  
-: saepe resumitur simplex Sjeva, ut  
וְעַטְרוֹן stabit. וְעַטְרוֹן stabunt.

יְחִסְרֵן deficiet. יְחִסְרֵן deficient.

III. הַרְחָעַ tertie radicales in Participis  
assumunt Pathah suffuratum, vel mutant  
.. in -, juxta Regulam 1, ut שׁוֹמֵעַ vel  
שׁוֹמֵעַ audiens, שׁלֵיחַ missus. Et sic quo-  
que in לְפָרָת, pro priori Sjeva est Pa-  
thah raptum, juxta Regulam 2, ut  
שׁלְחוֹת misisti f. pro שׁלְחוֹת.

IV. in לְמַרְחַה pro :: :: est -- cum ulti-  
ma radicalis est ח vel י, juxta Regulam 3,  
ut שׁוֹמֵעַ audiens f.

Et sic quoque in cæteris Conjugationibus.

### Paradigma Niphal.

#### P R A E T E R I T U M.

I	2	3	Pers.
---	---	---	-------

נְלִטְרָה	נְלִטְרָה	נְלִטְרָה	}	Sing.	Masc.
נְלִטְרָה	נְלִטְרָה	נְלִטְרָה			

נְלִטְרָה

I 2 3 Pers.

נְלָמַדְתִּם	נְלָמַדְתִּי	נְלָמַדְתִּנוּ	נְלָמַדְתִּים	} Plur.	Masc.
					Com.

נְלָמַדְתִּנוּ	נְלָמַדְתִּינוּ	} Plur.	Fem.

## PARTICIP. BENONI.

Plur. Sing.

נְלָמְדִים	נְלָמֵר	} Plur.	Masc.
			Fem.

נְלָמָה	נְלָמָה	} Plur.	Fem.
			Com.

## INFINITIUS. הַלְמֹר.

## IMPFRATIUS.

Plur. Sing.

הַלְמֹרוּ	הַלְמֹר	} Plur.	Masc.
			Fem.

הַלְמֹרֶנוּ	הַלְמֹרֶנוּ	} Plur.	Fem.
			Com.

## FUTURUM.

I 2 3 Pers.

אַלְמֹר	חַלְמֹר	וַיְלָמַר	} Plur.	Masc.
				Com.

חַלְמֹרוּ	חַלְמֹר	} Plur.	Fem.
			Com.

נְלָמֹר	יְלָמֹר	חַלְמֹרוּ	} Plur.	Masc.
				Com.

חַלְמֹרֶנוּ	חַלְמֹרֶנוּ	} Plur.	Fem.
			Com.

De

*De Præterito.*

Formatur Præterituin à Radice לְ præposito ו characteristico, quod juxta Canonem tertium mutat + primæ radicalis in Sjeva; ante quod, Sjeva literæ ו in Hhirec breve transit, juxta Regulam N. ut ו sit pro נִלְפָר. Flexio se habet ut in Kal.

*De Benoni.*

Formatur à Præterito mutato Pathah in Camets imminutabile.

*De Infinitivo.*

Infinitivus formatur à Præterito, posito + ad primam, & .. ad secundam radicalem; & præposito ו, ut à נִלְפָר fiat נִלְפָר ו accedente ו, pro quo dicitur הַנִּלְפָר, Nun Sjevato abeunte in daghes, juxta doctrinam, pag. 51. Pro .. interdum est Hholem, ut הַנִּהְנָר dari; & tunc etiam formatur sine ו,

נ, manente ו Preteriti, ut נִשְׁאַל  
postulare.

*De Imperativo.*

Imperativus cum Infinitivo con-  
venit.

*De Futuro.*

Futurum formatur ab Infinitivo  
præpositis literis אֵין, expellen-  
tibus ה, & Vocalem ejus accipi-  
entibus, haud aliter ac si esset cha-  
racteristicum Conjugationis, de  
quo Regulam habes pag. 105. &  
pro Hhirec brevi habet Segol, ut  
in Kal, juxta regulam ב: saepius-  
culè tamen hic retinetur Hhirec,  
ob sequens Daghesh, juxta exce-  
ptionem ejusdem regulæ, ut אֲדֹרֵשׁ  
coſular. In תְּלַמֵּחַ Tsere ante Sjeva  
quiescens expressum manet, quia  
sequitur נָה; sed & saepe mutatur  
in Pathah: juxta regulam EE, ut  
dicatur תְּלַמְּרַנָּה.

## ANNOTATIO.

*Gutturales hic, ut in Kal exigunt.*

1. *Sjeva compositum pro simplici, ut נָעֹזֶב pro יְתַהּוּרִי;*  
*mundabuntur pro יְתַהּוּרִוּ.*

2. *duplex Pathah pro duplice Segol, ut נְשֵׁכָחָת oblivious tradita pro נְשֵׁכָחָת.*

3 *Pathah suffuratum, ut הַפְּתַחְתָּם aperiri, נְפֻתָּתָם aperta fuisti pro נְפֻתָּתָךְ.*

*Et indaghes biles Dages in Infinitivo, Imperativo, & Futuro compensant productione Hhirec brevis in Tsere, ut יְחַשֵּׁב putabitur.*

## Conjugatio Piel.

## PRAETERITVM.

I      2      3      Pers.

לְפָתָחָה	לְפָתָחָה	לְפָתָחָה	Sing.	Masc.
				Com.

לְפָתָחָנוּ	לְפָתָחָהָם	לְפָתָחָהָם	Plur.	Masc.
				Com.

BENO-

## BENONI.

Plur.

סְלִפְרִים

סְלִפְרוֹת

Sing.

סָלֵמֶר

סָלֵמֶת

Masc.

Fem.

סָלֵפְרָה vel סָלֵמֶת

Plur.

סְלִפְרִים

סְלִפְרוֹת

Sing.

סָלֵפֶר

סָלֵפֶת

Masc.

Fem.

סָלֵפְרָה vel סָלֵפְרָה

## INFINITIVUS. לְמַר.

## IMPERATIVUS.

Plur. Sing.

2 2

לְמַרְאָה

2

לְמַרְאָה

Masc.

לְמַרְנָה

לְמַרְנָה

Fem.

## FUTURVM.

I 2 3 Pers.

אַלְמַרְאָה

חַלְמָרָה

חַלְמָרִי

יַלְמָרָה

חַלְמָרָה

יַלְמָרָה

Sing.

Masc.

Fem.

I 2

וְלְסָרוּ

1	2	3	
נֶלֶף	יְלָפֵרֹו	חַלְפְּרוּ	Masc.
		חַלְפְּרָנָה	Plur. Com. Fœm.

*De Præterito.*

Formatur à לְפָרַת, daghessatâ mediâ radicali post Hhirec parvum. Secunda Tsere habet: pro quo tam en in tribus hisce זָבֵר loquutus est, lavit, כָּפֵר expiavit, non raro est Segol.

*De Benoni.*

Formatur à Præterito præposito ם Participiali, & mutato Hhirec in Pathah. In Plurali & Fœm. Tsere, quod alias regulariter mutatur in Sjeva, interdum manet, ut in Kal.

*De Paul.*

Hoc ad Passivum proprie pertinet, ut ante est dictum, unde & primam radicalem Kibbutz habet, & interdum Camets parvum.

*De*

*De Infinitivo.*

Infinitivus fit à Præterito mutato Hhirec in Pathah. Reperitur tamen interdum Hhirec manere, ut נַאֲשֵׂר spernere: uti & pro Tserere secundæ poni Hholem, ut יִסְרַּאֲלָמֶת castigare.

*De Imperativo & Futuro.*

Imperativi prima vox cum Infinitivo convenit, à quo & Futurum Format, præpositis אֵיתָן cum Sjeva; sed sub א est -: , juxta Regulam ב. in חַלְפּוֹנָה juxtapata Regulam EE, sæpe est Pathah.

*Conjugatio Pual.*

## P R A E T E R I T U M.

I	2	3	Perf.
לִפְרֹתִי	לִפְרֹת	לִפְרֹת	Masc. Sing.
לִפְרֹנֵג	לִפְרֹנֵג	לִפְרֹנֵג	Com. Fœm.
	לִפְרֹחַם	לִפְרֹחַם	Masc. Plur.
	לִפְרֹחַת	לִפְרֹחַת	Com. Fœm,
			I 3 BEN O-

## BENONI.

Plur.

לְפָרוֹת

לְפָרוֹת

Sing.

לְפָר

לְפָרָה

Masc.

Fœm.

INFINITIVUS. לְפָר.

FUTURVM.

1	2	3	Pers.
אַלְפָר	תַּלְפָר	יַלְפָר	Sing. Masc.
	חַלְפָרִי	חַלְפָרִי	Com.
	יַלְפָרִי	חַלְפָרִי	Fœm.
נַלְפָר	תַּלְפָרְנָה	תַּלְפָרְנָה	Masc. Plur. Com.
			Fœm.

Pro Kibbutz in tota hac Conjugatione interdum est Camets parvum. Imperativus hic non ultrapatur, ut raro Infinitivus, idque sine literis בְּכָל־. formatio omnium per se patet.

De gutturalibus in Piel &amp; Pual.

Literæ gutturales suas hic ut alibi paſtūm  
observant anomalias, ac Dages quidem  
chara-

characteristicum cum non admittunt, interdum simpliciter id repudiantes, interdum jacturam ejus productione compensantes, ut pro primæ radicalis Hhirec sit Tsere, pro Pathah, Camets; pro Kibbutz, Hholem, ut בָּרוּךְ benedixt, יְבָרַךְ benedicet, מִבָּרוּךְ benedictus. vide pag. 63. & 64.

## Paradigma Hiphil.

## IMPIKATIVUS.

1	2	3	Perf.
---	---	---	-------

לְמַטֵּחַ	לְמַטְוֹתָה	לְמַטְוִתָּה	Masc.
			Sing. Com.
לְמַטְוֹתָה	לְמַטְוִתָּה	לְמַטְוִתָּה	Fœm.
			Plur. Masc.
לְמַטְוֹתָה	לְמַטְוִתָּה	לְמַטְוִתָּה	Com.
			Fœm.

## BENONI.

Plur.	Sing.
-------	-------

סֶלֶמֶיד	סֶלֶמֶיד	Masc.
		Fœm.

## INFINITIVUS.

הַלְמֵד vel הַלְמִיד

I 4	IMPE.
-----	-------

## IMPERATIVUS.

*Plur.* Sing.

חַלְמִידָיו הַלְמָדָר Masc.

חַלְמֹרְנָה הַלְמִינָי Com.

## F V T V R V M.

1 2 3

אַלְמִיד	חַלְמִיד	יְלָמִיד	Sing.	Masc.
	חַלְמִידִי	פְּלָמִיד		Com.
	נְלָמִיד	יְלָמִידָיו חַלְמִידָיו		Fœm.
חַלְמֹרְנָה	חַלְמֹרְנָה	Plur.	Masc.	
			נְלָמִידָה	Com.
			נְלָמִידָה	Fœm.

## De Præterito.

Formatur Præteritum à לְמֵר, mutatâ ultimâ Vocali in Hhirec longum, & præposito עִן characteristico, quod, juxta Canonem tertium, mutat & primæ radicalis in Sjeva, ante quod Sjeva, ∵ mutandum erat in simplex Pathali, (juxta regulam Q.) sed ad reliquorum temporum differentiam, in Præterito

rito pro - est Hhirec breve. Hhirec longum secundæ radicalis in primis & secundis personis in Pathah vertitur, quia sequitur Sjeva quiescens expressum, juxta regulam E. alibi manet.

*De Benoni.*

Formatur à Præterito præposito וְ Participiali, quod tollit ה characteristicum Conjugationis, & Vocalem ejus Pathah accipit, juxta Regulam pag. 105. ut בְּלֹמִיר סְחַלְמִיד sit pro סְחַלְמִיד.

*De Infinitivo.*

Infinitivus fit à Præterito, redeunte pro Hhirec brevi sub ה naturali Pathah, & mutato Hhirec longo secundæ radicalis in Tsere. Sed cum literis בְּכָלָם Hhirec longum manet, ut & interdum sine ijs: & tunc quoque subinde manet Hhirec breve literę ה, ut cum Præte-

Præterito conveniat, ut טִילְטַנְתָּ eva-  
dere.

*De Imperativo.*

Prima vox cum Infinitivo con-  
venit, & Tsere perpetuo habet ad  
secundam radicalem; ut reliquæ  
Hhirec longum, quod tamen in  
הַלְמֹנְתָּ in Tsere mutatur, quia se-  
quitur Sjeva quiescens, juxta Re-  
gulam E.

*De Futuro.*

Formatur ab Infinitivo præposi-  
tis יְחִזָּק , quæ tollunt ה characteri-  
cum, & Vocalem ejus accipiunt,  
juxta Regulam paginæ 105, ut  
יְלִסְיוֹן sit pro יְתִלְסְיוֹן . Secunda radi-  
calis habet Hhirec longum (quod  
ante ה ob Sjeva sequens in Tsere  
mutatur juxta Regulam E) inter-  
dum tamen, tú hic, tum in Parti-  
cipio est Tsere, quod accendentibus  
הַיִּ regulariter in Sjeva mutatur; &  
pro

pro Tsere subinde venit Pathah,  
ut gener aliter dictum fuit p. 122.

*Conjugatio Hophal.*

P R A E T E R I T U M.

I      2      3      Pers.

<b>חָלַסְתָּ</b>	<b>חָלָסֹת</b>	<b>חָלָסֶת</b>	Masc.
			Sing. Com.
<b>חָלַסְתָּה</b>	<b>חָלָסֹתָה</b>	<b>חָלָסֶתָּה</b>	Fœm.
			Plur. Masc.
<b>חָלָסֹתָם</b>	<b>חָלָסֹתָם</b>	<b>חָלָסֹתָם</b>	Com.
			Fœm.

B E N O N I.

Plur.

Sing.

<b>סָלָסִים</b>	<b>סָלָסֵר</b>	Masc.
		Fœm.

I N F I N I T I V U S .

F U T U R U M.

I      2      3      Pers.

<b>אָלַמְתָּ</b>	<b>תָּלָמֵט</b>	<b>יָלָמֵד</b>	Masc.
			Sing. Com.
<b>תָּלָמֵתִי</b>	<b>תָּלָמֵתִי</b>	<b>תָּלָמֵדִי</b>	Fœm.
			Plur. Masc.
<b>תָּלָמֵתִים</b>	<b>תָּלָמֵתִים</b>	<b>תָּלָמֵדִים</b>	Com.
			Fœm.

For-

Formatur ab Activo, posito Pathah ad secundam radicalem, & Camets parvo, ad ה characteristicum. reliquorum temporum ab hoc formatio facilis est, & per se patet. tantum observandum pro Camets parvo in tota hac Conjugatione saepiuscule venire Kibbutz.

*De Gutturalibus in Hiphil  
& Hophal.*

Prima Gutturalis pro Sjeva simplice habet compositum; post Hhirec parvum ::, & Hhirec vertitur in Segol: post Pathah, Hhateph-pathah; post : & τ parvum, τ:, juxta regulam ג, ut

העטיר	pro	העטיר
יעטיר		יעטיר
טעטיר		טעטיר
העטיר		העטיר

Reliqua se habent, ut in Kal.

Con-

## Conjugatio Hithpaël.

## P R A E T E R I T U M.

I 2 3 Pers.

הַתְלִמֵּד	הַתְלִמְרוֹת	M.
הַתְלִמְדוֹתִי	הַתְלִמְדוֹתִים	
הַתְלִמְדוֹתִינוּ	הַתְלִמְדוֹתָם	M.
	הַתְלִמְדוֹתָנוּ	F.
הַתְלִמְדוֹתָנוּ	הַתְלִמְדוֹתִי	C.
	הַתְלִמְדוֹתִינוּ	F.

## B E N O N I.

Plur.	Sing.
סְתִלְמִים	סְתִלְמֵר
סְתִלְמוֹת	סְתִלְמָה

Masc. Fœm.

## I N F I N I T I V U S. הַתְלִמֵּד.

## I M P E R A T I V U S.

Plur. Sing.

2	2
הַתְלִמְדוֹז	הַתְלִמְדֵז
וְהַתְלִמְדִינָה	וְהַתְלִמְדִינָה

Masc. Fœm.

F V T V -

## F U T U R U M .

	2	3 Pers.	
אַתָּלְפֵר	יְחִלְפֵר	חִלְפֵר	Masc.
			S.
	חִלְפֵר	חִלְפֵרִי	Com.
			Fœm.
(יְתַלְמֹז)	חִלְפָרוֹ	חִלְפָרָוֹ	Masc.
נְתַלְמֵר			Pl.
		חִלְפָרָנוֹתָה	Com.
			Fœm.

Formatur à לְפָר , assumptis characteristicis , in principio quidem הַתָּ (de cuius variatione actum fuit , pag. 106. & 107.) in medio autem Daghēs forti post Pathah , ante Tsere. sed hoc repudiant indaghesabiles , ה & נ quidem sine compensatione , reliquæ vero productione Pathah in ת (ut patet , pagin. 63.) quod etiam imitarur Verbum פָּקָר à quo sic הַתָּפָקָר se recensuit , non הַתָּפָקָד . Infinitivus & Imperativus cum Præterito convenient. Participium & Futurum sūt assumptis literis suis מ & יְמִן , quæ

quæ pellunt n̄ characteristicum,  
juxta regulam notam. Omnia  
flexio patet ex præcedentibus.

Hactenus de Verbo perfecto.

### C A P. III.

#### *De Verbo Defectivo P E.*

**V** E R B U M Imperfectum  
duplex est, Defectivum &  
Quiescens.

Defectivum est cuius litera ali-  
qua radicalis interconjugandum  
deficit, & per Dages forte in se-  
quente compensatur: estque tri-  
plex: Defectivum Pe, Defecti-  
vum Ajin, & Defectivum La-  
med; seu, Defectivum primâ, se-  
cundâ, vel tertiat radicali.

Defectivum Pe est cuius prima  
radicalis deficit: estque duplex,  
Defectivum Pe Nun, & Defecti-  
vum Pe Iod: quorum eadem est  
imper-

imperfectionis ratio; quæ in hoc consistit, quod Nun & Iod primæ radicales excidant, & per Daghæ in sequente litera compensentur, quoties eas contingit habere Sjeva quiescens, id est in Futuro Kal, Præterito, ac Participio Niphal, & in toto Hiphil ac Hophal: ut  
 וְנִגְשׁ *accessit*, fit in

KAL.	<i>Fut.</i>	וְנִגְשׁ	וְנִגְשׁ
NIPHAL.	<i>Præt.</i>	וְנִגְשׁ	וְנִגְשׁ
	<i>Part.</i>	וְנִגְשׁ	וְנִגְשׁ
HIPHIL.	<i>Præt.</i>	וְנִגְיִשׁ	וְנִגְיִשׁ
	<i>Part.</i>	מְנִגְיִשׁ	מְנִגְיִשׁ
	<i>Infin.</i>	וְנִגְיָשׁ	וְנִגְיָשׁ
	<i>Imper.</i>	וְנִגְיָשׁ	וְנִגְיָשׁ
	<i>Fut.</i>	וְנִגְשׁ	וְנִגְשׁ
HOPHAL.	<i>Præt.</i>	וְנִגְשׁ	וְנִגְשׁ
	<i>Part.</i>	מְנִגְשׁ	מְנִגְשׁ
	<i>Infin.</i>	וְנִגְיָשׁ	וְנִגְיָשׁ
	<i>Fut.</i>	וְנִגְשׁ	וְנִגְשׁ

Et sic à יְצָב stetit, fit in

Fut. Kal.	יְצָב	pro	יְצָב
Niphal.	נִצָּב		נִצָּב
Hiphil.	הִצָּב		הִצָּב
Hophal.	הַצָּב		הַצָּב

& ita in cæteris temporibus. à prima autem voce reliquæ formantur, ut in perfectis.

Accidit autem hic defectus plerisque Verbis à ג inchoatis: ea tamen quæ secundam radicalem habent gutturalem, perfectè solent conjugari, ut נָאָת adulterium commisit נָאָת. præterquam in Niphal, ubi Nun radicale excidit, ne duo Nun concurrant, ut נָחַם pœnituit, pro נָחַם, vide finem, p. 64.

A lodo vero inchoata, octo tantum sic contrahuntur, quæ sunt

בְּיַצָּב stetit,      וְיַצָּב jacuit,  
בְּיַצְגֵּב stetit,      וְיַצְגֵּב fudit,

K

וְצָר

וַיָּצַר formavit. וַיְנִיחַ quievit.

וַיַּעֲגֹל flagravit. וַיַּקְרֹב circuitvit.

Ceterum sex à ג inchoata, in Imperativo Kal id quoque abiciunt, sine compensatione, scilicet

גַּשֵּׁשׁ accessit, שְׁלֵמֶל solvit.

גַּפְתָּח flavit, בְּשָׁק osculatus est.

גַּגְעָע attigit, נְסָעָע profectus est.

ut                                  |                                  Masc.

גַּשְׁנָה |                                  Fœm.

Sic à קַצְיָן dicitur in Imperativo קַצְיָן & קַצְיָן. Quin & tria prima ג etiam amittunt in Infinitivo constructo, sed id iterum compensant per n in fine additum, præcedente duplice Segol, (aut ob penultimam gutturalem duplice Pathah vicario, juxta Regulam ו) habentque תְּשִׁבְתָּה, תְּחִזְקָה, תְּעִזָּה, sed ab hoc etiam dicitur perfecte עִזָּה, sicut & à גַּעֲנָה plantavit, sit עִנָּה & עִטָּה.

Appen-

## Appendix.

His accedunt duo Verba à ל inchoata , scilicet יָנַח commoluit , quod in Niphal habet יָנַח pro יְנַחֲנָה commolitus fuit ? & לִקְחַת accepit , quod habet in

*Infinitivo* לִקְחַת & קְתֻחַת

*Imperativo* לִקְחֵחַ & קְתֻחֵחַ

*Futuro* לִקְחַיְתָה &c.

In cæteris , Verba Defectiva Perfectè conjugantur.

## C A P. IV.

## De Verbo Defectivo Ajin.

D E F E C T I V U M Ajin est cuius secunda radicalis deficit ; quod ijs accidit Verbis , quæ secundam habent tertiam similem , ut סָבָב circuivit ; quæ tamen ipsa interdum more Perfectorum conjugantur : quin utrumque

Participium Kal analogiam perpetuo sequitur; ut dicatur סֹבֶב, & סָבִיב &c. Sic & Piel, Pual, ac Hithpaël, ut סְתַבֵּב & סְבִיב . sæpe tamen in his pro Vocali brevi & Daghēs est Hholem, ut dicitur סֹבֶב, סָבִיב , & חֲקַתְוֶב . aut, loco Daghēs secundę radicalis, iteratur prima, post secundam, fitque Verbum quadratum סְבִיב . quorum omnium flexio est ut Piel, Pual, & Hithpaël. vide pag. 104.

Alibi fere anomaliam aliquam habent; quæ in duobus potissimum consistit.

1. quod prior similium excidat, (Vocali suâ, si quam habet, reiecta ad primam radicalem;) & crescente in fine voce, compensetur in posteriore per Daghēs; quod ut sequi possit, Pathah, Tsere, & Hholē ultimæ Vocales, accedente

Voca-

Vocali ad tertiam radicalem, manent immutatae, contra Canonem primum. & Tsere ac Hholem corripiuntur in Hhirec p. & : , cū accentum non habent, juxta Reg. A.

2. quod **tertia** daghessata ante terminaciones verbales exigentes ante se Sjeva quiescens, euphonie causa pro eo sumat Vocalem, in Præt. quidem ante primæ & secundæ personæ notas, Hholem; in Imperativo autem & Futuro ante נָהָת, Seghol cum Iod quiescente. unde hujusmodi exurgit flexio.

*Conjugatio Kal.*

P R A E T E R I T U M.

1	2	3	Perf.
סְפֹותִי	סְפִוָּת	סְבִּ	Masc.
סְבֹונֶגֶת	סְבֹוָת	סְכִתָּ	Com.
סְבֹונֶגֶת	סְבֹוָת	סְכִתָּ	Fœm.
	סְנֻוָתִם	סְפִוָּ	Masc.
	סְנֻוָתִן	סְפִוָּ	Com.
	סְנֻוָתִן	סְפִוָּ	Fœm.
K 3			IN F I -

## INFINITIVUS סְבִּ

## IMPERATIVUS.

Plur. Sing.

2 2

סְבִּי סְבִּי { Masc.

סְבִּינָה סְבִּי { Fœm.

## F V T V R V M.

I 2 3 Pers.

אָסֵב חַסְבֵּן יַסְבֵּן { Masc.  
                                { Com.  
                                { Fœm.חַסְבֵּי יַסְבֵּנָה { Sing. { Com.  
                                { Fœm.נְסֵב חַסְבֵּן יַסְבֵּנָה { Masc.  
                                { Com.  
                                { Fœm.

## De Præterito.

Secundæ radicalis excidentis Vocalis Pathah ubique ad primam transfertur, ut sit pro סְבִּי sit pro סְבִּוֹת, &c. in tertia tamen Plurali etiam invenitur סְבִּוֹת per Hholum.

De

*De Infinitivo.*

Infinitivus terminatur per Hho-  
lem sine Waw, סְבִבָּה pro סְבִבָּה, in-  
terdum & per Pathah, ut in Per-  
fectis, סְבִבָּה pro סְבִבָּה, raro per יְבִבָּה, טֻבָּה.

*De Imperativo & Futuro.*

Imperativus convenit cum In-  
finitivo, & ab hoc formatur,  
Futurum præpositis עַתָּה, qua-  
rum Vocalis brevis, quia sequenti  
literæ adimitur Sjeva, mutan-  
da est in longam, juxta Regu-  
lam I. & quidem Hhirec par-  
vum in Tsere, ut pro יְסִבָּה dic-  
endum sit יְסִבָּה. sed hîc tamen  
& in Niphal specialiter est Ca-  
mets, quod descendente accentu  
in Sjeva mutatur, juxta Canonem  
secundum: raro retinetur Hhirec  
assumpto Dages, ut dicatur יְסִבָּה.

## Conjugatio Niphal.

## P R A E T E R I T V M.

I	2	3	Pers.
נִסְבָּותִי	נִסְבָּתִי	נִסְבָּתִי	Masc. Sing.
נִסְבָּותִים	נִסְבָּתִים	נִסְבָּתִים	Com. Sing.
נִסְבָּותִין	נִסְבָּתִין	נִסְבָּתִין	Fœm. Sing.
			Masc. Plur.
			Com. Plur.
			Fœm. Plur.

## B E N O N I.

Plur.	Sing.
נִסְבִּים	נִסְבָּת
נִסְבּוֹת	נִסְבָּתָה

## I N F I N I T I V U S נִסְבָּת

## I M P E R A T I V U S.

Plur. Sing.

2	2
הַסְבִּי	הַסְבָּת
הַסְבִּינה	הַסְבָּתָה

F V T V-

## FUTVRVM.

I	2	3	Perf.
אָסֵב	הַסְבָּ	יִסְבֶּ	Masc. Com. Fœm.
	חַסְבֵּי	חַסְבָּ	
נְסֵב	חַסְבֵּי	יַסְבֵּי	
	חַסְבִּינָה	חַסְבִּינָה	Plur. Com. Fœm.

*De Præterito.*

Nun Characteristicū hic & in Participio habet Camets, de quo paulo ante est dictum. sed Hhirec retincent quæ inchoantur à ח, ut נְחַת contritus fuit pro נְחַת. Pro Pathah finali interdum est Hholem ut dicatur נְסֵב; interdum Tsere, ut נְסֵב, quæ terminatio in reliquis omnibus temporibus etiam repetitur. Et accendentibus ח & י Pathah interdum in Sjeva mutatur pereunte Daghēs.

De

*De Benoni.*

Dissent à Præterito per Camets finale, ut fœmininum נָסְכָה, sed accentus.

*De Infinitivo, Imperativo,  
& Futuro.*

Infinitivi terminatio regularis quidem est Tsere, ut הַסֵּב pro הַסְּכָבָה; sed ea rara hic est, ut frequens Hholem: sicuti in Imperativo & Futuro saepius est Pathah, raro Hholem.

*Conjugatio Hiphil.*

## I M P E R A T I V U S .

1	2	3	Pers.
הַסְּפֹוִתִי	הַסֵּב	הַסְּפֹוֹתָה	Sing. {
הַסְּפֹוֹנִי	הַסְּבֹוָה	הַסְּבֹוֹתָה	Masc. {
			Com. {
			Fœm. {
			Plur. {
			Masc. {
			Com. {
			Fœm. {

BENO-

## B E N O N I .

<i>Plur.</i>	<i>Sing.</i>
מְסֻבִּים	מְסֻבָּ}
מְסֻבּוֹת	מְסֻבָּה

Masc.  
Fœm.

I N F I N I T I V U S . .

I M P E R A T I V U S .

*Plur.*      *Sing.*

2                2

חַסְבִּי	חַסְבָּי	חַסְבָּ	Masc.
חַסְבִּינָה	חַסְבִּינָה	חַסְבִּינָה	Fœm.

F U T U R U M .

1	2	3	Pers.
אַסְכָּ	חַסְבָּ	יַסְכָּ	Masc.
	חַסְבִּי	חַסְבָּ	Sing. Com.
	חַסְבָּ	חַסְבָּ	Fœm.
נַסְכָּ	חַסְבָּ	יַסְכָּ	Masc.
	חַסְבִּינָה	חַסְבִּינָה	Com.
			Fœm.

Formatio Temporum.

Ex, הַסְכִּיב, retrocedente Vocali  
 mediae abjectæ fit, חַסְכִּיב, Hhirec  
 brevi

brevi in Tsere mutato, propter admissionem Sjevę sequentis, juxta Regulam I. secundum quam & Pathah reliquorum temporum in Camets mutatur : pro & tamen in Participio est Tsere : sicuti in Futuro interdum Pathah & Daghēs.

Et quia Hhirec longum nequit poni ante literam quæ virtute habet Daghēs, mutatur id ubique in Tsere secundum appendicem Regulæ D. Pro Tsere tamen etiam hic, ut in Perfectis, interdum est-. Descendente accentu è secunda ad tertiam, utraque Vocalis longa mutatur ; prior quidem Camets aut Tsere, juxta Canonem secundum, in Sjeva, pro quo sub n̄ est -:, juxta Regulam n̄. posterior vero Tsere, sequente Daghēs in Hhirec breve, juxta Regulam A.

Conju-

## Conjugatio Hophal.

## P R A E T E R I T U M.

1 2 3 Pers.

<b>הוֹסֵבּוּתִי</b>	<b>הוֹסֵבּ</b>	<b>הוֹסֵבּוֹתּ</b>	S.	Masc. Com. Fœm.
	<b>הוֹסֵבּתּ</b>	<b>הוֹסֵבּוֹתּ</b>		
<b>הוֹסֵבּוּתָם</b>	<b>הוֹסֵבּ</b>	<b>הוֹסֵבּוֹתּ</b>	Pl.	Masc. Com. Fœm.
	<b>הוֹסֵבּוֹתּ</b>	<b>הוֹסֵבּוֹתּ</b>		

## B E N O N I.

<i>Plur.</i>	<i>Sing.</i>
<b>טוֹסְבִּים</b>	<b>טוֹסֵבּ</b>
<b>טוֹסְבּוֹתּ</b>	<b>טוֹסֵבּתּ</b>

## I N F I N I T I V U S.

## F U T U R U M.

1 2 3 Pers.

<b>אוֹסֵבּ</b>	<b>יַסֵּבּ</b>	<b>יַסְבּוּתּ</b>	Sing.	Masc. Com. Fœm.
	<b>יַסְבּוּתּ</b>	<b>יַסְבּוּתּ</b>		
<b>נוֹסֵבּ</b>	<b>יַסְבּוּ</b>	<b>יַסְבּוּתּ</b>	Plur.	Masc. Com. Fœm.
	<b>יַסְבּוּתּ</b>	<b>יַסְבּוּתּ</b>		

Sjurec

Sjurec ubique nascitur ex Kibuts, vel Cainets parvo formæ perfectæ, propter amissionem Sjewæ literæ sequentis, quæ accipit, Vocalem mediæ excidentis.

### Anomaliæ Gutturalium.

Gutturalium Regule hic quoque ubique sunt observandæ. Si ultima radicalis sit indaghesibilis, pro Vocali brevi & Daghæs ubique usurpatur longa, juxta Regulam G. ut אָרוֹן maleixerunt, instar יְסֻנוּ comburentur, instar סְבֻנָּה, אַרְנוֹן Hhirec etiam in Tsere mutato, quia prima Gutturalis non admittit Daghæs compensans נ Niphal, תְּרֻעָזִתִי malefeci, ut הַסְּכֹוֹתִי, & sic in ceteris. ו tamen tertia radicalis in Præt. Kal. abiicit Daghæs sine compensatione, ut שְׁחֹן incurvauunt se, sicut בְּבֹן. vide finem pag. 64.

In Præterito Hiphil mutatur -: sub ו in simplex Pathah, cum prima est gutturalis, juxta Regulam ו, ut חְקֹתָה contrivisti.

Appen-

*Appendix de Defectivo*  
Lamed.

Defectivum Lamed est cuius tertia radicalis deficit, estque duplex, Defectivum Lamed Nun, & Defectivum Lamed Tavv, quorum anomalia exigua, atque adeo nulla fere est, in hoc uno consistens, quod tertia radicalis נ vel נ, Sjeva quiescente affecta, ante aliud Nun vel Taw, ei plerumque per Daghēs inferatur, secundum doctrinam de Daghēs compensativo, pag. 51. traditam. id quod accedit finitis נ ante Terminaciones Præteriti ה, ה, ה, ה & ה. Nun vero terminatis aut נ Præteriti, & נ Imperativi ac Futuri, ut בְּרַת succidisti, pro בְּרַת שָׁכַבְנוּ, & sic de cæteris.

C A P.

## C A P . V.

*De Verbo Quiescente Pe.*

**V**E R B V M quiescens est cu-  
jus litera aliqua radicalis in-  
terdum quiescit. Estque tri-  
plex etiam, Quiescens Pe, Quie-  
scens Ajin, & Quiescens Lamed.

Quiescens Pe, est cuius prima  
radicalis quiescit, estque duplex,  
Quiescens Pe Aleph, & Quie-  
scens Pe Iod.

Quiescens Pe Aleph, est cuius  
prima radicalis Aleph interdum  
quiescit: idque exigua admodum  
& rara anomalia, In Futuro scilicet  
Kal, ubi efferenda per Sjeva quie-  
scens, ut ℬ in לְסֹד, pro eo non ac-  
cipit ∵, Hhirec in ∵ mutato, sed  
quiescit in Holem: idque in qua-  
tuor solum Verbis, scilicet.

אָבֶד perijt, אָבֶל edit.

אָחַז apprehendit. אָמַר dixit.

quæ

quæ Futurum habent, יְאָכֵל, יְאָכַר, יְאָחֹז, (& יְאָמַר & יְאָתֵה) ut terminentur per Tsere, vel Pathah, de quo tamen vide pag. 67. Sed & κ quiescens interdum omittitur, ut יְמַר, & sic semper in prima Persona, ob aliud κ præcedens, נְמַר pro אָמַר dicam. Flexio autem regularis est.

In reliquis hęc ipsa, & reliqua omnia perfecta sunt, observatis tantum anomalijs gutturalium.

Quiescens Pe Iod est cuius prima radicalis Iod interdū quiescit: quod omnibus ijs à inchoatis accidit, quæ supra non sunt dicta esse defectiva, & interdū etiā ijs ipsis.

Consistit eorum anomalia in duobus potissimum.

1. Quod Iod per Sjeva quiescens efferendum in Futuro Kal, Præterito & Participio Niphal, totoque

L Hiphil

Hiphil & Hophal quiescat, in Futuro Kal immutatum, post Hhirec: at in reliquis in <sup>1</sup> conversum; post Hholem, in Niphal ac Hiphil; & post Sjurec, in Hophal.

2. Quod in Niphal, Daghessatum in <sup>1</sup> vertatur. Itaque יִבְשָׁ aruit conjugatur in Futuro Kal

&c.	אִיבְשָׁ	תִּבְשֵׁ	{	יִבְשָׁ	Masc.
				תִּבְשִׁ	Com.

תִּבְשֵׁ	{	תִּבְשֶׁ	Fœm.

& sic reliqua fere omnia; exceptis decem, quæ habent geminum Tsere, <sup>1</sup> latente post prius, suntque <sup>2</sup> *consensit* יִקְשַׁ luxatus fuit.  
*cognovit* יִרְדַּ descendit.  
*incaluit* יִרְעַ malus fuit.  
*genuit* יִרְשַׁ possessed.  
*ambulavit* יִשְׁבַּ sedit.  
 quæ sic flectuntur

&c.	אִשְׁבָּ	תִּשְׁבֵּ	{	יִשְׁבָּ	Masc.
				תִּשְׁבִּ	Com.

תִּשְׁבִּ	{	תִּשְׁבֶּ	Fœm.

pro

pro posteriori Tsere tamen interdum est Pathah.

Cæterum hæc ipsa Verba formant etiam ablato , Imperativum , terminatum per Tsere , & non raro per Pathah , ut

**שָׁבַשׁ** | **שָׁבֵשׁ** | **שָׁבַשׁ**  
nec non Infinitivum constru-  
ctum , assumpto תְּ paragogico  
post duplex Seghol , aut vica-  
rium Pathah , ut

**שָׁבַת** *scire.*  
Vnum Verbum **יִכְלֶל** potuit , in Fu-  
turo pro , habet ו quiescens in  
Sjurec.

**וַיְכַל** **תוֹכֵל**  
&c. **אִיכַּל**

**תוֹכֵל** **תוֹכֵל**

Et **יִזְבֶּט** *dedit* , Imperativum format  
**הַכְּבִי** vel **הַכְּבִי** | **הַכְּבִי** { Masc.

**הַכְּבִנָּה** | **הַכְּבִנָּה** { Fœm.

In Niphah omnia mutant , in

L 2

&

& primæ voces, à quibus reliquæ regulariter flectuntur, sunt hujusmodi,

Fut. Imp. Inf. Ben. Præt.

נוֹשֵׁב נֹשֵׁב הַוֹּשֵׁב יוֹשֵׁב

(Raro manet quiescens in Tsere,  
expressum vel latens, ut נִיחָם inca-  
luit, vel נִחְסָה.)

Et sic in Hiphil est

Fut. Imp. Inf. Ben. Pr.

הַזְּשִׁיב מְזֻשֵּׁב הַוֹּשֵׁב יוֹשֵׁב

Sed quatuor retinent, quiescens  
in Tsere

bonus fuit. יָמֶן dexter fuit.

ejulavit. יָלַל suxit, ut

Fut. Imp. Inf. Ben. Pr.

הַיְטִיב מִיטִּיב הַיְטִיב הַיְטִיב יִטִּיב

sic & יָלַך abijt habet interdum  
הַזְּלִיק abduxit, sed usitatius הַיְלִיק.

In Hophal est Waw Sjurec, ut

Imp. Inf. Ben. Pr.

חוֹשֵׁב מְוֹשֵׁב הַוֹּשֵׁב יוֹשֵׁב

sed

sed *υγιηνον* novit, haber *υγιηνον* notus factus est.

In Piēl, Puāl, & Hithpaēl omnia analogiam sequuntur: in Benoni tamen & Futuro Piel, interdum excidit, vocali sua rejecta ad præcedentem, ut *וַיְבָשׁ* exiccat, pro *וַיְבָשָׂה*, id quod & inchoatis ab *א* accidit, ut *תִּבְשֶׂר* *accinges*, pro *תִּבְשֶׂרְךָ*. Et *υγιηνον* scivit, ac *יְכֹחַ* arguit, mutant in Hithpaēl, in *וְ*, habentque *υγιηνον* & *הַתְּוֵכָה*. quomodo & à *יְהִי* confessus est, sic *הַתְּוֵכָה*.

## C A P. VI.

*De Verbo quiescente Ajin.*

**V** E R B V M quiescens Ajin est cuius media radicalis interdum quiescit: quod ijs accidit quæ secundo loco habent *וְ*, ut *בְּזִין* intellexit.

L 3      Ejus

Ejus anomalia in hoc potissimum consistit: quod in Conjugationibus non daghesstatis, media radicalis 1, Vocali suâ rejectâ ad primam, post eam quiescat, expressa, vel subintellecta. In Conjugationibus autem Daghesstatis Piël, Puäl, & Hithpaël, loco mediæ duplicandæ, vel tertia geminetur, quiescente 1 in Hholem, ut Verbum fiat Poël, & pro בָּן, בָּנָה, ac הַחֲבֹן & בְּנוֹן, בְּנוֹן הַחֲבֹן: vel, abjectâ mediâ, tertia simul & prima iterentur, ut fiat Verbum quadratum, בְּנוֹן.

### Conjugatio Kal.

#### P R A E T E R I T U M.

I	2	3	Pers.	
בְּנָתִי	בְּנָת	בְּנָה	Sing.	Masc.
		בְּנָת		Com.
		בְּנָה		Fœm.
בְּנֵי	בְּנָתִים	בְּנָי	Plur.	Masc.
		בְּנָתִים		Com.
		בְּנָי		Fœm.
				BENO-

## B E N O N I .

*Plur.* Sing.

בְּנִים *Masc.*

בָּנוֹת *Fœm.*

## P A Ü L .

*Plur.* Sing.

בְּנִים *Masc.*

בָּנוֹת *Fœm.*

בָּן vel בָּנוֹן.

## I M P E R A T I V U S .

*Plur.* Sing.

בָּנוּ *Masc.*

בָּנוּת *Fœm.*

## F U T U R U M .

I 2 3 Perf.

אָקַם יָקוּם *Sing.* *Masc.*

חָבֵן חָבֵן *Com.*

חָבֵנִי *Fœm.*

גָּבֵת יָכוּנֶה *Plur.* *Masc.*

חָבֵנֶת *Com.*

חָבֵנָה *Fœm.*

L 4 De

*De Præterito.*

Mediâ radicali abjectâ, & Vocali ejus Pathah rejectâ ad primam, pro בְּנֵי dicendum erat בְּנֵי; sed ad differentiâ Defectivi Ajin, pro Pathah thema sumit Camets, quod, accedentibus הַ & יַ, manet: in cæteris redit Pathah, ut בְּנִתָּה pro בְּנִתָּה. sed cum media habet Tsere vel Hholem, id immutatū traijicitur, ut מְתֻהָּה mortuus est, pro מְתֻהָּה, גָּר luxit pro גָּר: Tsere tamen ante Sjeva regulariter in Pathah mutatur, ut מְתֻחָה, מְתֻחָה, Hholem autem manet אֲרֹתָה, אֲרֹתָה.

*De Participijs.*

Benoni specialiter formatur per pro Tsere, nam ex בְּנֵי faciendum erat בְּנֵי; quomodo etiam interdum invenitur, ut & ac בְּנֵי. Paül raro hîc est בְּנֵי pro בְּנֵי.

*De*

*De reliquis temporibus.*

Infinitivus absolutus est per Hholem בְּזַע pro בְּזַע; constructus fere per Sjurec, uti & Imperativus ac Futuriū: sed ante נָה ob sequens Sjeva est Hholem, juxta regulam E; aut ut, manere possit, pro Sjeva in Futuro inseritur וְ, juxta eandem regulam, diciturque חֲנִינָה. Literæ אֵת, ut in Defectivis, pro Tsere habent Camets, quod regulariter mutatur in Sjeva.

*Conjugatio Niphal.*

## P R A E T E R I T U M.

I	2	3	Perf.
---	---	---	-------

כְּבָנוֹתִי	כְּבָנוֹתָה	כְּבָנוֹתָה	כְּבָזָע	Sing.	Masc.
			כְּבָנוֹתָה		
כְּבָנוֹתֶךָ	כְּבָנוֹתֶךָ	כְּבָנוֹתֶךָ	כְּבָזָע	Plur.	Com.
			כְּבָנוֹתֶךָ		

BENO-

## BENONI.

Plur.	Sing.
נְבֹנִים	נְבֹז   Masc.
נְבֹנוֹת	נְבֹנָה vel נְבֹנָת   Fem.

## I F I N I T I V U S .

## I M P E R A T I V U S .

Plur.	Sing.
הַבּוֹז	2 חַבּוֹז   Masc.
הַבּוֹנִי	הַבּוֹנִי   Fem.

2	2
הַבּוֹנִי	חַבּוֹז   Masc.
הַבּוֹנָה	הַבּוֹנִי   Fem.

## F U T U R U M .

I	2	3	Perf.
אֲבוֹז	תְּבֻזָּן	יְבֻזָּן	Masc.
	תְּבֻזִּי	תְּבֻזִּי	Com.
	תְּבֻזִּי	יְבֻזִּי	Fem.
נְבֹז	תְּבֻנָּה	תְּבֻנָּה	Plur.

Formatio temporum.

Ultima Vocalis in tota hac Con-  
juga-

jugatione est Hholem, in quo media radicalis quiescit, unde & immutabile est, nec subiectum Canonii primo, juxta exceptionē Regulæ C. in Præterito tamen, ubi, ut in Defectivis Ajin, ante terminations primæ & secundæ personæ pro Sjeva sumitur Hholem, in Sjurec plerumque convertitur, ne duo Hholem concurrant. Nun Characteristicum hic quoque pro Tsere habet Camets, quod corripitur in Sjeva descendente accentu. in cæteris Temporibus serviles initio habent regulare Hhirec, estque יְהוָה pro יְהוָה &c.

### *De Piël, Pual, & Hithpaël.*

In hisce Conjugationibus modo formata Verba quo supra dictum est, regulariter flexuntur, haud aliter ac Defectiva Ajin,

Ajin, cum quibus tunc convenient. Quatuor tamen in Piel daghessant, in Iod mutatum, scilicet

*habitavit, דָּר bonus fuit.*

*debuit, חָבַק surrexit.*

habentque טִיב, חִיב, רִיר & קִים.  
quod & alijs interdum in Hith-paël contingit.

### Conjugatio Hiphil.

#### P R A E T E R I T U M.

1	2	3	Perf.
הֲבֵנָתִי	הֲבֵנָתְךָ	הֲבֵנָתָה	<i>Sing.</i> { Masc. Com. Fœm.
הֲבֵנָתָם	הֲבֵנָתֶךָ	הֲבֵנָתָה	<i>Plur.</i> { Masc. Com. Fœm.

#### B E N O N I.

Plur.	Sing.
סְבִינִים	סְבִין
סְבִינּוֹת	סְבִינָה
INFIN.	

INFINITIVUS וְהִבָּין vel .

## IMPERATIVUS.

Plur.	Sing.	
הַבִּינֵנָה	הַבִּין	Masc.
הַבִּינֵנָה	הַבִּינֵי	Fœm.

## FUTURVM.

1	2	3	Pers.
אֲבִין	תַּבִּין	יִבְּנֵן	Masc.
נְבִין	תַּבִּין	יִבְּנֵנָה	Com. Fœm.
	תַּבִּינָה	יִבְּנֵנָה	Masc. Com. Fœm.

## Formatio Temporum.

Vocalis mediæ radicalis retrocedit ad primam, ante quam Vocalis brevis sub litera servili, propter amissionem Sjewæ sequentis, mutatur in longam, juxta Reg. I, Hhirec parvum in Tsere, & Pathah in Camets; pro Pathah tamen

men in Participio est Tsere, sicut  
ti in Futuro interdum Pathah &  
Daghes, ut in Defectivis. Hhirec  
autem longum secundæ radicalis  
mutatur sequente Sjeva ut in Per-  
fectis, In Præterito tamen non ra-  
ro manet, inserto pro Sjeva Hho-  
lem, sicut in Niphal, & Defecti-  
vis, ut dicatur הַבִּנְזָה, הַבִּנְזָה &c.  
pro . autem interdum est .. ac  
pro hoc – , ut in Perfectis.

### *Conjugatio Hophal.*

#### P R A E T E R I T U M .

חוּבָנָתִי	חוּבָן	חוּבָנָת	Sing.	Masc.
	חוּבָנָה			Com.
חוּבָנָנוּ	חוּבָנָה	חוּבָנָנוּ	Plur.	Fœm.
	חוּבָנָנוֹ			Com.

#### B E N O N I .

טוּבָנִים	טוּבָן	טוּבָנִים	Plur.	Masc.
	טוּבָנָה			Fœm.

I N F I N .

## INFINITIVUS. הַבְנָן.

F V T V R V M.

1	2	3	Perf.
אַבְנֵן	תַּובְנֵן	יַובְנֵן	Masc.
	חַובְנֵן	תַּחֲבְנֵן	Sing. Com.
		יַחֲבְנֵן	Fœm.
נִבְנֵן	תַּחֲבְנֵן	יַחֲבְנֵן	Masc.
	חַובְנֵנָה	חַובְנֵנָה	Plur. Com.
			Fœm.

*Formatio Temporum.*

Sjurec literarum servilium, nascitur ut in Defectivis Ajin, ut  
הַבְנָן Defectivus Ajin, ut  
sit pro הַבְנָן vel הַבְנָן &c.

Atque hęc quidem de Quiescentibus Ajin : ex quibus satis patet, ea magnam habere affinitatem cum Defectivis Ajin: nam in Vocalibus servilium initialium per omnia convenient, & media radicalis utrobique abjecta, Vocaliem suam dat præcedenti, post quam in Defectivis , crescente  
voce

voce Daghēs sequitur; in Quiescentibus media quiescit, expressa, vel subintellecta. quæ affinitas causa est cur interdum hēc Verba confundantur, & Quiescentia Conjugentur ut Defectiva, & contra, Defectiva ut Quiescentia.

Sed & quædam habentia medium, analogiam perfectorum sequuntur, scilicet

*yū exspiravit. ḥū excæcavit.*

*yū clamavit. ḥū pervertit.*

Sic quæ ultimam n̄ habent, & medium, hujus ratione Imperfecta non sunt, ut *ḥū infirmus fuit.*

## C A P. VII.

### *De Verbo quiescente Lamed.*

**V**ERBVM Quiescens Lamed est cuius tertia radicallis quiescit: estque duplex,  
Quie-

Quiescens Lamed Aleph , &  
Quiescens Lamed He.

Quiescens Lamed Aleph est ,  
cujus ultima radicalis est & : nam  
hęc Vocali propriā destituta ubi-  
que quiescit , sed nunquam post  
Pathah , pro quo propterea regu-  
lariter ponendo , ante eam venit  
Camets , Tsere , vel Segol . Ca-  
mets quidem in fine ubique , sed  
in medio tantum in Pr̄eterito Kal.  
Tsere vero in medio Pr̄eteritorum  
omnium extra Kal. Segol autem  
ante י Imperativi & Futuri , ubi  
aliam Vocalem ante se non pati-  
tur. Atque in his , omnis horum  
Verborum Anomalia consistit :  
hoc uno tantum addito ; quod & in  
Participio Fœm. per geminum Se-  
gol efferenda quiescat post Tsere ,  
juxta Regulam . Paradigma est ,  
אַתָּה invenit , quod sic flectitur.

## Conjugatio Kal.

מְצַאָה &c.	מְצַאָה מְצַאָה	מְצַאָה	Præt.
		מְצַאָה	
מְצֹאִים	מְצֹעָץ	Benoni.	Benoni.
מְצֹאּוֹת	מְצֹעָץ vel מְצֹעָץ		
מְצֻוֹאִים	מְצֻוֹאִים	Pauł.	Pauł.
	מְצֻוֹאּוֹת		
מְצָאָה &c.	מְצָאָה	Infin.	Infin.
	מְצָאָה		
מְצָאִי מְצָאָנֶה	מְצָאִי	Imp.	Imp.
	מְצָאָנֶה		
יְמְצָאָה חֲמְצָאָה	יְמְצָאָה	Fut.	Fut.
	חֲמְצָאָה		

## De Præterito.

Quinque h̄ic terminantur per Tiere, quod in secundis & primis personis retinent, **מְלָא** plenus fuit, **טָמֵא** immundus fuit, **צָמֵא** fitivit.

וּרְאָה timuit. **שָׁנָא** odit. ut  
&c. **מְלָא** מלאה **מְלָאת** מלאת

De

*De Infinitivo, Imperativo,  
& Futuro.*

Infinitivus per Hholem terminatur, & Constructus interdum assumit n paragogicum, ut נְאַזֵּב, quod in reliquis etiam Conjugationibus contingit, & ubiq; quiescente in Hholē, ut נְאַזֵּב, נְאַזְבָּה &c. Imperativus autem & Futurum Pathah requirunt, quia & est gutturalis, pro Pathah tamen venit Caimets, ut ante generaliter est dictum.

Et sic in reliquis Conjugationibus generalis anomaliæ ratio tantum est observanda, ut in

N I P H A L.

נִפְצָא נִפְצָאת נִפְצָאת נִפְצָאת Pr.

נִפְצָא נִפְצָאת vel נִפְצָאת Ben.

הַפְצָא Inf.

הַפְצָא הַפְצָאי, ו, הַפְצָאנָה. Imp.

וְפְצָא הַפְצָא הַפְצָאי פְצָא FUT.

M 2

P I E L.

## Piël.

- &c. פָּצַא מְצַחָּה מְצַחָּה מְצַחָּה. Pr.  
 &c. מְמַצֵּא מְמַצֵּא vel מְמַצֵּא Ben.  
 &c. מְמַטֵּא מְמַטֵּא. Paul  
 פָּצַא Inf.  
 פָּצַא מְצַיִּין, וּ, מְצַאֲנָה Imp.  
 &c. יְמַצֵּא חַמְצָא חַמְצָא חַמְצָא. Fut.

## P V A L.

- &c. מְצַא מְצַחָּה מְצַחָּה מְצַחָּה. Pr.  
 &c. מְצַא מְצַחָּה מְצַאִים Ben.  
 פָּצַא Inf.  
 &c. יְמַצֵּא חַמְצָא חַמְצָא חַמְצָא. Fut.

## H I P H I L.

- &c. הַמְצִיאָה הַמְצִיאָה הַמְצִיאָה. Pr.  
 &c. מְמַצֵּיאָה מְמַצֵּיאָה vel מְמַצֵּיאָה Ben.  
 הַמְצָא vel הַמְצָיא Inf.  
 &c. הַמְצָא הַמְצִיאִין, וּ, הַמְצָאָנוּ Imp.  
 &c. יְמַצֵּיאָה חַמְצָיאָה חַמְצָיאָה. Fut.  
 Ho-

## HOPHAL.

&amp;c. הַמְצָא הַמְצָאָה הַמְצָאָת Pr.

&amp;c. סְמִצָּא סְמִצָּאָה Ben.

הַמְצָא Inf.

&amp;c. יְמִצָּא יְמִצָּאָה Fut.

## HITHPAEL.

&amp;c. הַחֲמִצָּא הַחֲמִצָּאָה הַחֲמִצָּאָת Pr.

&amp;c. סְחִמְצָא סְחִמְצָאָה vel סְחִמְצָאת Ben.

הַחֲמִצָּא Inf.

הַחֲמִצָּא הַחֲמִצָּאי, ג, חֲמִצָּאָנֶה Imp.

&amp;c. יְחִמָּצָא יְחִמָּצָאָה יְחִמָּצָאָת Fut.

## De Quiescente Lamed He.

Quiescens Lamed He est cuius ultima radicalis est He: nam hæc Vocali propriâ destituta, ubique quiescit, immutata quidem in fine vocis, at in Iod cōversa in medio; utrobique post certas Vocales.

M 3

In

In fine enim manens, exigit in omnibus Cōjugationibus ante se.

Præterito,	Camets.
Participio,	Segol.
in Infinitivo,	Hholem.
Imperativo,	Tsere.
Futuro,	Segol.

In medio autem in Iod conversa, cupit ante se Hhirec, Tsere, vel Seghol.

Hhirec in Præterito Kal.

Tsere in Præteritis extra Kal: in quibus tamen & Hhirec est, maxime in Activis.

Segol ante י Imperativi & Futuri.

Atque hæc prima est & potissima horum Verborum anomalia.

Secunda in eo consistit, quod adveniente Vocali, י excidat, & præcedenti literæ eam relinquat; præterquam in Præteriti tertia Singula-

gulari fœminina, ubi manet in ת mutatum ; aut si excidat, mutatur ה fœmininum accedens in ת, ut vox à Masculina differat, sic à גָּלוּה detexit fit גָּלוּת & גָּלוּה.

Tertia, in eo ; quod Infinitivus absolutus ה interdum in ו mutet, ut dicatur גָּלוּס pro גָּלוּה ; id quod constructus facit semper , assumpto insuper ה, ut גָּלוּת . Itaque hujusmodi est

### Conjugatio Kal.

#### P R A E T E R I T U M.

גָּלוּתִי	גָּלוּה	{ Sing.
	גָּלוּתָה	
גָּלוּנִי	גָּלוּתִים	{ Plur.
	גָּלוּתָן	

#### B E N O N I.

גָּלוּם	גָּלוּה	{ Masc.
	גָּלוּתָה	

M 4 PAVL.

## P A U L .

גָּלוּיִם	גָּלוּיִם	}
גָּלוּיָה	גָּלוּיָה	

גָּלוּיָה	גָּלוּיָה	}
גָּלוּיָה	גָּלוּיָה	

**INFINITIVUS גָּלוּת vel גָּלוּחַ .**

## I M P E R A T I V U S .

גָּלוּ	גָּלוּ	}
גָּלוּנָה	גָּלוּנָה	

## F U T U R U M .

גָּלוּת	גָּלוּת	}
גָּלוּנָה	גָּלוּנָה	

גָּלוּ	גָּלוּ	}
תְּגָלוּנָה	תְּגָלוּנָה	

*De Præterito.*

accentu differt à בְּנֵה fœminino quiescentis Ajin, ut בְּנֵי גָּלוּת

*De utroque Participio.*

In Paül ה in ' mutatur, & regulariter movetur: & sic Benoni inter-

terdum quoque per , flectitur,  
גּוֹלִיָּה גּוֹלִיּוֹת גּוֹלִיּוֹת.

Cæterarum Conjugationum eadem est ratio; habent enim finem uti Kal , & initium uti Verbum perfectum.

## N I P H A L.

&c. נִגְלַת נִגְלָתָה נִגְלִית vel נִגְלִית Pr.

&c. נִגְלַת נִגְלָתָה נִגְלִים Ben.

תִּגְלַת vel תִּגְלָות Inf.

חִגְלָה חִגְלִי , וּ, חִגְלִינָה Imp.

&c. יִגְלַת חִגְלָה חִגְלָת חִגְלִי Fut.

## P I Æ L.

&c. גִּלְתָּה גִּלְתָּה גִּלְתִּית vel גִּלְתִּית Pr.

&c. סִגְלָה סִגְלָה סִגְלִים Ben.

&c. סִגְלָה סִגְלָה סִגְלִים Pa.

גִּלְתָּה vel גִּלְתָּות Inf.

גִּלְתָּה גִּלְיָה גִּלְיָה גִּלְיִנָּה Imp.

&c. יִגְלַת חִגְלָה חִגְלָת חִגְלִי Fut.

## P V A L.

## PV AL.

&c. גָּלַת גָּלְמָה גָּלִיכָּת vel גָּלִית Pr.

גָּלָה גָּלָה גָּלִים גָּלָות Ben.

גָּלָה vel גָּלָות Inf.

&c. יִגְלֶה חָגָלה חָגָלָה חָגָלי Fut.

## HIPHIL.

חָגָלה הַגָּלָה הַגָּלִים vel הַגָּלִית Pr.

סָגָלה סָגָלה סָגָלים סָגָלוֹת Ben.

חָגָלה vel חָגָלוֹת Inf.

חָגָלה חָגָלי הַגָּלִי חָגָלִינָה Imp.

&c. יִגְלֶה חָגָלה חָגָלה חָגָלי Fut.

## HOPHAL.

חָגָלה וְחָגָלה הַחָגָלה הַחָגָלית Hophal.

סָגָלה סָגָלה סָגָלים סָגָלוֹת Ben.

חָגָלה vel וְחָגָלוֹת Inf.

&c. יִגְלֶה חָגָלה חָגָלה חָגָלי Fut.

## HITHPAEL.

הַחָגָלה הַחָגָלה הַחָגָלית vel הַחָגָלית Hithpael.

Ben.

&c. סְחַנְלָה סְחַנְלִים Ben.  
חַנְלוֹת vel Inf.

חַנְלָה חַנְלִי חַנְלֵי חַנְלִינָה Imp.  
&c. חַנְלָה חַנְלָה חַנְלָה חַנְלִי Fut.

Cæterum quatuor Verba h finita regulariter conjugantur, & h ubique movent, quod propterea in fine Mappicatur, scilicet גְּבָה excelluit. נְגָה splenduit.

concupivit. חַפְתָה admiratus fuit. ut  
&c. גְּבָה גְּבָה גְּבָה גְּבָה Præt.

Fut. Imp. Inf. Paüel. Ben.  
&c. גְּבוּת גְּבָה גְּבָה יְגָה  
& sic quoque החטֶה moratus est,  
quod fit à הַתְּבִשָּׁה iteratâ primâ; ut  
iteratâ tertiâ h, & priori loco mutatâ in i, à הַתְּבִשָּׁה fit השְׁבִשָּׁה se incurvavit, quod conjugatur ut הַתְּבִשָּׁה.

Atque hactenus de Quiescentibus Lamed & & Lamed n: quæ frequen-

frequenter inter se permuntantur, & mutuas imperfectiones sequuntur: dum videlicet; & in n̄, vel n̄ in n̄ mutatur: aut dum ipsæ manentes, non in sua, sed alterius Vocali quiescunt: aut & denique instar n̄ in , mutatur; vel accedente Vocali, excidit: vel n̄, instar n̄ ante Vocalem manet, sed in , mutatum, quod eo casu pro Sjeva ante se , interdum sumit Caiems.

## C A P . VIII.

*De Verbis Compositis.*

V E R B A quædam duplēm imperfectionē habent, (quæ & Composita propterea vocantur) & simpliciter Imperfectorum rationem per omnia sequuntur; suntque

Dupliciter Defectiva.  
vel { Dupliciter Quiescentia.  
Defectiva simul & quiescētia.  
Dupli-

Dupliciter Defectiva sunt, quæ primam radicalem habent ; & ultimam quoque, vel : ut **נָגַן** **תְּטוּגִית**, **נָשָׂתָה** **פְּרִיַּת**. hæc primam radicalem, cum Sjевatur, abijciunt, & in sequente per Daghes compensant, sicuti Defectiva Pe נָסַב simpliciter ; ultimâ quoque radicali in Daghes abeunte, cum sequitur ג vel ת, sicut Defectiva Lamed. ut **נָגַנְתָּ**, **נָשָׂתְתָה**. Verbum tamen **נָתַן** *dedit* posterius etiam Nun in Præterito abijcit sequente ת, ut **נָתַנְתָּ**, **נָתַנְתָּה** *pro* **נָתַנְתָּה**, **נָתַנְתָּה**. & in Infinitivo non solum habet ת, sed & ת (pro ת) ut in Imperativo, ת. & in Futuro ת, ת *&c.* per ..

Dupliciter quiescentia, habent vel primam & ultimam quiescentes, vel secundam & tertiam.

Quæ primam & ultimam habent quiescentes sunt triplicia.

I. Prima

I. Prima וְ & ultima הָ, quæ conjugantur, ut אָבָד וְ גָלַה suntque duo אָבָה voluit & אָפָה pinsuit, ut

Fut. Imp. Inf. Ben. Præt.

אָבָת אָבָה אָבָת יָאָבָה

II Prima וְ & ultima אֵ, quæ conjugantur ut יִכְשֹׁל & מִצְרָי qualia sunt duo quoque אֵין exiit, & יִירָא timuit.

Fut. Imp. Inf. Ben. Præt.

יִרָא יִרָא יִרָא יִרָא Kal.

הַזְרִיא טְזִרִיא הַזְרִיא הַזְרִיא יִזְרִיא Hiph.

אֲגִתamen in Infinitivo, Imperativo, & Futuro Kal quoad Iod imitatur יִשְׁבֶן, habetque

יִצְאֵת & יִצְאֵת Infin.

אֲצִיאֵת & צִאֵת צִאֵת & צִאֵת Imp.

יִצְאֵת חַצְאָת חַצְאָת Fut.

Et יִרְאֵ in Imperativo plur. MASC. habet יִרְאֵו cum & otioso, ut differat a יִרְאֵו videbunt.

III. Prima וְ & ultima הָ quæ conjugantur, ut יִכְשֹׁל & גָלַה suntq; sex

תְּמִתָּה

ונגה *mæstus fuit.* יונח *amovit.*

יריה *jecit.* יופיה *pulcher fuit.*

ונגה *prædatus est.* יורה *docuit.* ut  
Fut. Imp. Infin. Ben. Præt.

ונגה יונחה יונחה יונגה *Kal.*

ונגה נונגה הונגה הונגה יונגה *Niphal.*

הונגה סונגה הוונגה הוונגה יונגה *Hiphil.*

הונגה סונגה הוונגה הוונגה יונגה *Hophal.*

Secundam & tertiam quiescentes habent tria, *בְּזָא*, *וַנֵּרֶת*, *קְזֹבֶל*, *womere*, quæ Conjugantur, ut *בְּזָן*, *בְּנִי*, nisi quod & pro Pathah ubique ante se habeat τ, ut *in מְצָא*, & ante *נְהָה* adsciscat post se, quiecents in Segol, ut

*בְּאָה* *בְּאָתָה* *בְּאָתָה* *כְּאַתִּי*. *Præt.*

*בְּאָה* *בְּאָה* *בְּאָה* *בְּאָה* *בְּאָה*. *Ben.*

*בְּזָא* *בְּזָא* *בְּזָא* *בְּזָא* *בְּזָא*. *Inf.*

*בְּזָא* *בְּזָא* *בְּזָא* *בְּזָא* *בְּזָא*. *Imp.*

*וּבְזָא* *חֲבֹזָא* *חֲבֹזָא* *חֲבֹזָא* *חֲבֹזָא*. *Fut.*

*Fut.* *Imp.* *Inf.* *Ben.* *Præt.*

*חֲבֹיא* *מְבֹיא* *הַבָּא* *חֲבֹיא* *יְכִיא*. *C.* *Hiph.*  
*Defe-*

Defectiva simul & quiescentia sunt quæ primam radicalem habent נ, & ultimum ו vel נ, ut נָתַן *tulit*, נְקַח *mundus fuit*, quæ conjugantur, ut Quiescentia Lamed; primâ insuper radicali cum Sjeva quiescens habet, per Daghēs insertâ secundę, ut sit in Defectivis Pe Nun, ut נִשְׁבַּת, נִשְׁבַּת, נִשְׁבַּת, & sic cetera. נָשָׁנָה tamen, in Infinitivo non solum habet נָשָׁנָה ac נָשָׁנָה, sed & נָשָׁנָה ac נָשָׁנָה, pro נָשָׁנָה, vide Regulam 1. & in Imperativo נָשָׁן, & נָשָׁנָה, נָשָׁנָה, &c.

Quatuor habentia medium vel primam quiescentem terminantur נ vel נ, & catenus quoque sunt defectiva Lamed, sed quæ imperfetio exigui momenti est.

נִזְחָם *consensit*, נִזְכָּר *intellexit*.

נִשְׁלָמָה *dormivit*, נִשְׁלָמָה *mortuus est*.

Hactenus de Verbo.

L I B E R



## LIBER TERTIVS.

DE  
NOMINE.

**I**N Nomine consideranda sunt septem, Forma, Qualitas, Genus, Motio, Numerus, Declinatio, & Status.

---

## C A P. I.

*De Forma.*

**F**ORMA Nomen aliud purum est, aliud Heemanticum.

Purum est in quo nullæ sunt literæ præter radicales, ut **מלך Rex**, **גָּדוֹלָה magna**.

Heemanticum est in quo ad radicales una vel plures ex servilibus cōprehensis voce **הַמְּנִיחָה** assumptæ sunt, ut **מֶלֶךְ Regina**, **מֶלֶךְ magna**, **מֶלֶךְ regnum**.

N Vtrum-

Vtrumq; vel Perfectū est, in quo scilicet omnes radicales comparent, & moventur, ut in exemplis allatis, vel Imperfectum, cuius aliqua radicalis excidit, aut quiescit.

Excidit: ut מַשָּׁא *nubes*, & מְשֻׁא *onos*, à מִשְׁא *tulit*, רְנֵה & מִשְׁא *cantus*, à רְנֵה *cantavit*, גַּר *peregrinus*, גִּרוֹת *peregrinatio*, à גַּר *peregrinari*, בֶּן *filius*, à בְּנֵה *adificavit*.

Quiescit: ut מִום *civitas*, מִזְבֵּחַ *macula*, בְּנוֹת *intelligentia*, & בִּנְהָה *intelligere*. פְּרִי *ager* פְּלָא *mirum*, פְּרָחָה *fructus* à פְּרָחָה *captivitas*, & שְׁבָחוֹת *captivitas*.

Servit autem in formatione Nomini ex literis ה, חַמְנַתִּי in fine tantum vocis; א in principio tantum, & reliquę utrobique.

Ac Hc quidem frequentis est usus, & quiescit post Camets cum accentu, ac format Fœminina, ut חַכְמָה *sapientia*, à חַכְמָה *sapuit*.

Aleph

Aleph rarum est, habetque Pathah aut Segol, sequente Sjeva, ut אַזְרָח civis, à עֲרֵח ortus fuit, אַרְבָּה locuta, à רְבָה multus fuit.

Mim in fine rarum est, formatque Aduerbia, ut אַסְנָם certe, ab אַפְנָא credidit. In principio longe frequentissimum, formatque ut plurimum Verbalia significantia, vel actionem ipsam, ut מִרְטָם conculatio, à רְמָט conculcavit. מִתְלֹקָת distributio à קְלָקָה distribuit.

Vel actionis Effectum, Locum, aut Instrumentum,

Effectum, ut סְבָחָר electum, à elegit. סְוִימָר psalmus, à יְטָר psallit.

Locum, ut מְשֻׁכָּן habitaculum, à שְׁבָחָה habitavit, מְבָשָׂלָה coquina, à בְּשָׁל coxit.

Instrumentum, ut מְפַתֵּח clavis, à פְּתַח aperuit, מְעַנְדָּה & מְעַנְדָּה scipio, à מְעַנְדָּה innixus est.

Possidet autem , ante Vocalem accentuatam , Camets , vel Tsere , ut פָּאֹר luminare , סְעִיר robur , סְכַב circuitus .

Ante Vocalem accentu carentem ; Sjeva : ut סְקִדְרָא sanctuarium , סְלֻוְנָה tugurium , סְגִנָּה operimentum .

Ante Sjeva ; Pathah , vel Hhirec parvum , interdum etiam Segol , aut Camets parvum , ut טְרֵבֶץ cubile , פְּשַׁחַת מְשֻׁטָּר custodia , מְרַפְּכָה currus , פְּשַׁחַת exitium . Sed orta à Quiescentibus Pe , habent pro sjevato i quiescens post Hholem , vel Sjurec , ut טְוָשָׁב sedes , טְוָשָׁב fundamentum . raro manet quiescens , ut טְיִשְׁר & טְיִשְׁר rectitudo .

Primum accedit in ijs , quæ non terminata ה Heemantico , medium radicalem aut abijciunt , aut habent quiescentem .

Secundum in ijs , quæ medium daghes-

daghessant ; aut terminata n Heemantico , tertiae inferunt , vel quiescentem habent.

Tertium in ijs que non daghessant medium . ut patet in exemplis allatis .

Nun servit in principio , in Nonminibus quibusdam proprijs , ut נִמְרוֹד Nimrod , à סָרֵך rebellavit , raro in alijs , ut נַפְתָּחַ lucta ; & in fine post Camets , Hholem , vel Sjurec , ut אַיְשָׁוֹן oblatio , אַתְּרוֹן posterior , אַיְשָׁוֹן pupilla .

Thavv , initio dictionis ratus , cum Sjeva , Hhirec parvo , aut Pathah , ut חַלְלוֹ suffusio , חַלְלָה laus , חַפְאָתָה gloria , חַנְחוּמָה consolatio .

In fine saepius : formatque Nomina Fœminina , post Vocalem brevem Segol , & omnes longas excepto Tsere , ut עֲטָרָה corona , סְמָרָה קְטָרָה suffitus , חַכְלָתָה biacanthus ,

can-

*cantio, sulphur, אַשְׁפָוֹת sterqui-  
linium, regnum.*

Iod in principio, satis sc̄pe in Nomina-  
minibus proprijs, ut יְחִזְקֵל Ishacus,  
יַעֲקֹב Faacobus, יְהֹוָה D O M I N U S.  
יְזָכֵר Josephus, rarius in alijs, يَلْكُوت  
pera, يَعْهَر oleum: at in fine frequens  
est, & quiescit post Hhirec, ac format à Substantivis Adjectiva, ut  
חַזְפָּת libertas, חַחְפָּשִׂי liber, שֶׁx sex,  
sexus, עֵבֶר Eber, עֲבָרִי Ebraicus &  
Ebraeus, כּוֹשִׁי Ethiopia, אֶתְהִוִּי Æthiopicus &  
Æthiops: nam quæ à proprie-  
tatis derivantur, pro Substantivis  
gentilibus & patronymicis quoq;  
usurpantur. Sed observandum est  
adveniente יְהֻדָּה, tolli literas serviles  
in fine, si quæ adsunt, ut à  
Iehudas, sit יְהֻדִּי Iudaicus, & Judæus,  
סִצְרָן Ægyptus, סִצְרָי Ægyptiacus,  
& Ægyptius.

## C A P. II.

## De Qualitate.

**Q**UALITATE Nomen aliud Substantivum est, idque Proprium, ut דָוִיד David, vel Appellativum, ut מֶלֶךְ Rex; aliud Adjectivum, ut גָּדוֹל magnus. Ac proprium quidem suâ naturâ restrictum est: Appellativum autem & Adjectivum late patentia, & vaga; sed restringuntur preffixo Articulo (ה, sequente Dahes) qui valet ḥ נַחַת, ut מֶלֶךְ הַמֶּלֶךְ βασιλέως, הַגָּדוֹל μέγας & Substantiva quoq; constructio- ne, seu regimine Genitivi, tum separati, ut אֲשֶׁר מֶלֶךְ Rex Assyria, tum affixi, סֶלְכֵי Rex ejus. Quodque restrictum semel est restringi amplius nequit. unde Propria, & constructa cum Genitivo Arti-

N 4 culum



Ium non admittunt, nisi forte per Ellipsin.

---

## C A P. III.

## De Genere.

**G**E N V S h̄ic duplex est, Masculinum & Fœmininum.

Masculina sunt ex significacione, & generaliter, Nomina virorum, virilium officiorum, montium, fluviorū, & mensium, ut אַבְרָהָם Abraham, אֲבָה pater, מֹרִיה Moria mons, יַרְדֵן Iardanus fluvius, מֶרְצָן Martius.

Ex terminatione autem, & specialiter quæ terminantur litera radicali, aut י vel נ heemantico, ut בְּרָק fulgor, חַפְשִׁי liber, חַכְבּוֹן suppeditatio.

Fœminina sunt ex significacione, & generaliter, Nomina mulierum, muliebrium officiorum, regio-

gionum, urbium, & ventorum, ut  
וִסְתֵּי Wasfi, אֶם mater, אֲרָם Chaldea,  
בָּבֶל Babel. צַפּוֹן sepentrio. Item  
Nomina geminorum membro-  
rum, ut בְּחֹק bumerus, אַזְנֵי auris. Sed  
יָד manus, רָגֵל pes, עֵינָן oculus, יְמֻעָה  
brachium, & קְרֵן cornu, Masculino  
etiam genere usurpantur.

Ex terminatione autem & spe-  
cialiter, finita ח vel ח Heemanti-  
co, ut חכְמָה sapientia, עַתְרוֹת corona,  
עַזְרָה auxilium, מְשֻׁבְּכָה fabricatio,  
פָּלְכָוֹת regnum.

Pauca litera radicali terminata  
præterea Fœminina sunt, ut אַבְנֵן lapis, בְּאַרְבָּה putens, כּוֹס calix, חַרְבָּה gla-  
dius, שְׁקָדָה arcus, הַבְּלָה orbis, &c. pau-  
ca utroque genere usurpantur, ut  
אַרְצָה vestis, זְהֻן barba, אַנְיָן navis,  
טֶרֶרֶת terra, רָוחַן spiritus, נֶפֶשֶׁן anima, &c.  
Nomina autem numeralia à tri-  
bus ad decem sub terminatione  
Mascu-

Masculina sunt Fœminina, ut עֲשָׂרֶת decem, Fœm. & sub terminatione Fœm. Masculina, ut עֲשָׂרֶת decem, Masc. & à viginti ad centum, sub una terminatione generis utriusque, ut עִשְׂרֵה viginti, עַשְׂרִים etriginta, עַשְׂרִים quadraginta, מֵאָה centum.

Porro Fœmininum genus in Adjectivis Substantivorum naturam induentibus hîc usurpatur pro neutro Latinorum, ut טוֹבָה bona, & bonum.

## C A P. I V.

## De Motione.

**M**O T I O est Nominis Masculini in Fœmininū, per certam formæ mutationem conversio.

Habetque locum in Adjectivis omnibus, ut טוֹב bonus, טוֹבָה bona, &

& in Substantivis res sexuales de-notantibus, ut מלך *Rex*, מלכת *Regina*. אישׁ *vir*, אשהׁ *mulier*: quin & in alijs non raro, ad copiam sermo-nis, ut חלק *pars*, חלקהׁ *parte* idem. חגור *cingulum*, חגורהׁ *girdle* idem. שיר *canticum*, שירהׁ *psalmus* idem. Nominia tamen bru-torum, etsi res sexuales denotent, raro moventur, ut סוס *equus*, סוסהׁ *equa*; sed sub una termina-tione, & Genere, quod ex termi-natione cognoscitur, utrumque sexum denotant, ut כלב *canis*, mas, & foemina.

Fit autem Formæ mutatio per adjectionem, & allevationem.

Adjectio est paragogica additio חַנְתָּה, ut patuit in exemplis alla-tis: aut חַנְתָּה, præcedente accentu ad alterum Segol, in quod ultima dictionis Vocalis mutatur, ut מִרְבֵּל *loquutus*, Masc. מִרְבֵּלהׁ *loquuta*.

Quæ

Quæ ḥeemantico terminantur, assumunt, modo simplex **נ**; modo **נִ**, daghessato, ut **תְּחִנֵּה** inferior, Masc. **תְּחִנָּה** & **תְּחִנַּת** inferior, Fœm.

Allevatio est Vocalium mutabilium mutatio, quæ cum **נ** non est alia quam dicta: cum **נִ** fit eodem modo quo post dicetur cum Affixo **נִ** fieri.

## C A P. V.

### *De Numero, & Declinatione.*

**N**UMERVS h̄ic triplex est, Singularis, ut **דַי** dies, Dualis, ut **זְבַיִם** biduum, & Pluralis, ut **מְרַבִּים** dies plures.

Declinatio est Nominis singularis in Duale vel Plurale mutatio. estque duplex, Prima, & Secunda.

Prima Masculinorum est, &  
Duale

Duale format adjecto יְ, ac Plurale adjecto יְ, (raro & Chaldaicè יְ ut מֶלֶךְ reges, rarius יְ, ut נָבִי populi, aut יְ ut גּוֹי locusta) accedente insuper ob syllabarum istud incrementum nonnulla mutatione Vocalium mutabilium, id est τ, η, ι & υ (seu Pathah viciarij) non habentium post se Daghes aut literam quiescentem explicitè aut implicitè, sed in ultima tantum & penultima syllaba (nam ante penultimam Vocalem, nulla fit mutatio, nisi forte ante eam in Sjeva mutatam, Sjeva alterum precedingens, initio dictionis mutandum sit in Vocalem brevem juxta regulam N.)

*Analogia mutationis in Nominibus perfectis.*

Camets, Tsere, & Segol (vel Pathah

Pathah vicarium) penultimæ syllabæ mutantur in Sjeva, ut

verbum.	רְבֵר	Plur.	רְבָרִים
liber.	סְפַר		סְפָרִים
Rex.	סֶלֶךְ		סֶלֶכִים
puer.	נָעֵר		נָעֲרִים

רגלים pes, רגלוים *Pl.* | רְגָלִים *Du.* ברכים genu, | בְּרָכִים ברכ

II. Camets ultimæ syllabæ manet, ut רְבָרִים, רְבֵר ut & sic quoque Tsere, cum præcedit ו, ut זָקָן senex, זקנים alias mutatur in Sjeva, ut פְּקָל baculus, פְּקָלִים. raro manet.

III. Hholem penultimæ syllabæ, in segolatis (hoc est Segol aut Pathah vicario finitis) mutatur in Sjeva, ut רְמֵחַ, בְּשַׁטִּים aroma, בְּשַׁם basta, רְמַחִים: & pro Sjeva sub litera gutturali est Hhateph-camets, ut אֹהֶל tabernaculum, אֹהֶל, quod & interdum accidit sub non gutturali,

rali, ut קָדוֹשׁ sanctitas, In non Segolatis Hholem manet, ut בְּנֵי stella, כּוֹכָבִים vinitor, כּוֹרְמִים.

IV. Hholem ultimæ syllabæ mutatur in Hhateph-camets, si præcedat Dages, ut צְפֹנָה avus, צְפָרִים alias manet, ut גָּדוֹלָה magnus.

V. Segol ultimæ syllabæ in Duali in Sjeva mutatur, ut קָרְנוֹן cornu prius enim Sjeva mutatur in Hhirec vel Pathah, eo modo quo cum Affixis) raro in -, ut קָרְנִים : sicuti semper in Plurali, ut נָעָרִים puer, נָעָרֶת vestis, נָרְךָ peccatum, נָרְךָ nardus, ac טַשׁ קָטָן, veritas in quibus Segol in Sjeva est mutatum. Numeralia autem etiam posterius Segol in Sjeva mutant, ut שְׁבַע septem, שְׁבָעִים septuaginta.

Ano-

*Anomalia Nominum Imper-  
fectorum.*

I. **N**Omina quæ medium radi-  
calem , vel etiam , mo-  
vent , in Singulari , habent eam  
quiescentem in Plurali , in Hho-  
lem , & , in Tsere , ut מות mors ,  
תְּוֵה olea . זִתִּים . Sed בַּיִת domus ,  
specialiter habet חַיל : בְּחִים & exer-  
citus , עִיר pullus & חַרְבָּה bircus , movent  
, per Cainets , post Sjeva , ut חַשִּׁים  
id quod & יְנֵי facit in Plurali ; non  
autem in Duali , ubi habet עִינִיס .  
Quæ vero eam habent quiescen-  
tem in Singulari , movent eam in  
Plurali per Cainets , premisso Sje-  
va , ut שׂור bos . pauca , vel  
, in - mutant , ut יּוֹם dies , (at  
in Duali est יּוֹם caput , רָאשׁ ,  
, רְאֵשִׁים , עֲירִים & עֲירִים civitas ,  
עִיר lebes , וּרְויִם , וּרְויִם : aut id re-  
tinent , ut דּוֹר , vel in  
brevem & Daghæ resolvunt , ut  
לָג

לְגַם *sextarius*, לְגַם צִבְעָן *flos*, צִבְעָן.  
 II. Nomina Defectiva Ajin, medium per Daghess in tertia compensant, Vocali primæ radicalis, aut manente, si brevis sit, ut סָע *populus*, סָע, עֲפֵים *nasus*, עֲפֵים *binasum*, id est facies. Attamen קְלִמֶן, & טְמֵם *tributū*, mutant Pathah in Hhirec parvum habentque צָרָד (ut à תְּבִשָּׁה *bucella*, סְפִינָה *latus*, גְּחָזָה *torcular*, est תְּבִשָּׁה, גְּחָזָה, גְּחָזָה.) aut correptâ in Pathah, Hhirec parvum, aut Kibbuts, si sit Camets, Tsere, vel Hholem. juxta regulam A.

תְּמִימָן *integer*, תְּמִימָן.

שְׁנִים *dens*, שְׁנִים.

עֲזִים *robur*, עֲזִים.

Sic & ultimam daghestant, ac Vocalem longam antecedentem corripiunt Nomina quædam perfecta, ut

O

גְּטָל

גֶּמֶל camelus, גֶּמֶלְיִם camelis.

עֲרָפִים nudus, עֲרוֹם nudit.

קַרְסְּלִים talus, קַרְסְּלִיּוֹת talus.

quæ vero Perfecta Pathah terminantur, simpliciter adsciscunt Daghæs, ut מַעֲטִים paucus, מַעֲטִיּוֹת paucitas.

III. Nomina in ה exeuntia, id amittunt adveniente ים., & Vocalēm penultimam, quia non crescit syllabarum numerus, retinent, ut רֵעוֹת ager, רֵעוֹת amicus, רֵעוֹת amicorum. Ita & quæ י. heemantico terminantur, ut נְכָרִים alienus, sed quæ finiuntur Iod quiescente radicali, id retinent, & movent impresso Daghæs, ut עֲנֵנִים afflictus, עֲנֵנִים afflictus, secundus, אֲנֵנִים insula, אֲנֵנִים insula, אֲנֵנִים insula, צְבִי navis, צְבִי (pro quo tamen & צְבִי occurrit) At monosyllaba sub prima Sjeva habentia, pro Hhi-rec sumunt Camets, & simpliciter movent, vel in נ mutant, ut

אַבְאִים & אַבָּיִם *caprea*, צָבֵי זָן.

IV. Monosyllaba quæ tertiam radicalem non amiserunt, non mutantur, ut *בָּנָס*, בָּנָל. sed בָּנִים, *habet*, בָּנִים & אֶחָד *frater*, resoluto ו, & excidente Dages, אֶחָדים.

V. Pauca præterea alia tuim Perfecta, tuim Imperfecta irregulariter mutantur, ut sunt

אֶנְשִׁים *homo*, אֶנוֹשׁ.

לְבָאִים *Leo*, לְבָיא.

מְרוֹנִים & טְרִינִים, מְרוֹנִים, כְּרוֹז *cotentio*, remas, מְשֻׁטִים מְשֻׁטָת.

טְלָאִים *agnus*, טְלָה.

עֲצָבִים עַצְבָּם *idolum*.

Secunda Declinatio est Fœminorum, & Duale quoque format adjecto יְם, sed Plurale adjecto נְיָר, ut *manus*, Duale נְיָר Plur. נְיָר.

Ac in Dualis formatione Vocales mutantur, ut in prima Declinatio

tione, (ה finali insuper, si quod adsit, in ה mutato,) ut **תְּפִלָּה labium,**  
**שְׁפִחָה duo labia.**

Idem fit in formatione Pluralis eorum quæ non terminantur ה vel ה heemantico, ut **חַרְבָּה ensis,**  
**חַרְבּוֹת mater, תְּאַפּוֹת arcus,**  
**שְׁזַקְקָה canalis, שְׁקָתוֹת .**

Quæ vero ה vel ה heemantico finiuntur, vix mutant Vocales, quia non crescit syllabarum numerus; excidunt enim eæ literæ cum præcedente Vocali, adveniente ה, ut

**צְדָקָה justitia,**      **צְדָקִית .**

**עֲטָרָה corona,**      **עֲטָרוֹת .**

**חַטָּאת peccatum,**      **חַטָּאות .**

interdum enim etiam Vocales mutant: nam

I. quæ sunt à Musculinis Segolatis formant Plurale, ut Masculina, solo ה loco מ posito, ut **מֶלֶכה regina,**

*regina*, à מלך habet in Plurali non מלכות, sed מלכות, instar מלכים.

II. Quæ in ה exeunt, penultimam Vocalem Segol in ו mutant, ut עטרה corona, & Hholem interdum in Hhateph-camets, ut בְּחִנָּה tunica.

III. Quæ in ה exeunt præcedente ו quietcente, daghessant ו, post Hhirec, ut טשכית fabricatio: in quibus vero præcedit ו quietens, ea daghessant ו in ו mutantur, ut מלכות regnum: pauca retinent ו. vel ה assumptâ terminatione Plurali, & fere Masculinâ, ut חניכות & חניכת hasta, שְׁבֹות חניכות captivitas שְׁבֹות.

IV. Pauca in ה finita, & à Quietentibus Lamed He orta, mutant ה in ה, vel ו aut ו mobile, mutatis Vocalibus, ut in Prima Declinatione, ut

שְׁפָה *labium* שְׁפָחוֹת.

קְשָׁה *dura*, קְשָׁוֹת.

סְנָהָה *pars*, סְנָנוֹת & סְנָנוֹת.

V. Pauca præterea alia irregulariter mutantur, ut sunt

אֶחָיוֹת *soror*, אֶחָיוֹת.

אֶפְטִיוֹת *socrus*, אֶפְטִיוֹת.

אֶסְתְּרוֹת *veritas*, אֶסְתְּרוֹת.

עִירּוֹת *testimoniū*, עִירּוֹת.

אֶסְתְּרוֹת *ancilla*, אֶסְתְּרוֹת.

גַּיְאוֹת & גַּיְאוֹת *vallis*, גַּיְאוֹת.

חָוֵס *murus*, & לָוֵת *tabula*, Duale  
habent locum & locum formâ ex  
Plurali & Duali compositâ.

### Permutatio Declinationum.

**N**omina quædam alienæ sunt  
declinationis, (Masculina sci-  
licet secundæ, & Fœminina pri-  
mæ) quædam utriusque: inante-  
tamen plerumque in Plurali gene-  
re Singularis.

Mascu-

Masculina quidem, ut

- אָבָות *pater*, אָב .
- זִנְכּוֹת *cauda*, זַנְכָּה .
- סּוּבְּחָה *altare*, סּוּבְּחָה .
- שְׁמוֹת *nomen*, שְׁמוֹת .
- זְבָחִים & זְבָחוֹת *sacrificiū*, זְבָחָה .
- שְׂרוֹת *ager*, שְׂרוֹת & שְׂרוֹת, שְׂרוֹת, &c.

Fœminina vero, ut

- אֲבָנִים *lapis*, אֲבָן .
- חָאנְנִים *ficus*, חָאנְנִים .
- שְׁפֵלָה *spica*, שְׁפֵלָה .
- כְּחֶפְּחָה & כְּחֶפְּחִים *humerus*, כְּחֶפְּחָה .
- אִימָה & אִימִם *terror*, אִימָה .

Sic eorum quæ Communia sunt  
quædam alteram terminationem  
adsciscunt, quædam, utramque,  
ut

- וְרַכְבִּים *via*, וְרַכְבָּה .
- אַרְצּוֹת *terra*, אַרְצּוֹת .
- בְּגַדְיוֹת & בְּגַדְיִם *vestis*, בְּגַדְיוֹת .

in quibus omnibus Vocales mu-  
tantur juxta doctrinam in Decli-

nationibus traditam: sunt tamen & inter hæc quædam irregularia. Masculina quidem, ut

דְּרָבֶנֶת *stimulus*, רְרֵבֶן *ratio*.

חַשְׁבָנֶת *circuitus*, מְסֻבָּה *catena*.

מְסֻבָּה *ratio*, רְתִיקָה *os*.

פִּיּוֹת & פִּוּזֶת פִּוּזֶת פִּים פַּח *os, oris*.

אֲשֶׁרֶת *sterquilinum*, אֲשֶׁרֶת *pellex*.

Fœminina vero, ut

כְּסֶפֶת *stelta*, כְּסֶפֶת *pellex*.

פִּילְגְּשִׁים *ulula*, יְעִנִּים *ulula*.

## O B S E R V A T I O.

Cæterum à quolibet Singulari non formatur Duale & Plurale. multa enim neutrum formant, ut

1. Nomina propria.

2. Appellativa metallorum, liquorum, & similium homogeneorum.

3. Termini-

3. Terminata 1, ut **חוֹרָה** pratum.  
 4. Pauca alia, quæ usus docebit.  
 Dualem Numerum ea solum  
 Nomina Substantiva formant,  
 quæ significant res naturâ, arte,  
 aut cogitatione geminas, ut **ירְדִים**  
**ambæ manus**, **שְׁנַחֲתִים**, **biennium**,  
**bilanx**, ac quæ Naturâ, magna ex  
 parte carent Plurali. quæ vero Arte,  
 omnia carent Singulari & Plurali,  
 id est, tantum sunt Dualia, ut  
**רְתִינִים** **femoralia**, **מְכֻנֶּטִים** **mola**, &  
 multo plura: quod & quibusdam  
 alijs accidit, ut **שְׁמִים** **aqua**, **שְׁמָלָם** **cæ-  
 lum**, **צְחִרִים** **meridies**.

Sic quædam tantum sunt Plura-  
 lia, ut ætatum nomina penulti-  
 mam Vocalem, habentia, ut  
**נְעֹרִים** **pueritia**, **עֲלוֹתִים** **adolescentia**,  
**בְּחֹלִים** **virginitas**, **זְקִינִים** **senectus**,  
 & alia, quæ docebit usus.

Atque hujusmodi quidem est  
 hic

h̄ic Declinatio, Nam Casus terminatione distinctos, more Latinorum, & Græcorum, ignorant Ebræi. Cui autem Casui Latino vox respondeat ipsa oratio docet.

Agnoscitur enim Nominativus, à Verbo Personalis addito.

Genitivus, è Substantivo præcedente.

Dativus, ex ℒ quod evidentiæ causa ei fere præfigitur: sicuti & interdum Genitivo, & Accusativo, quod tunc scitur ex Substantivo vel Verbo transitivo præcedente.

Accusativus, è Verbo transitivo, aut Præpositione eum Casum apud Latinos regente, ut ℒ ad. aut denique ex peculiari nota, Vocabula scilicet -nꝫ quæ, majoris evidentiæ ergo, ei non raro præmititur: licet ea ipsa interdum &

Nomina-

Nominativo inserviat, cum Verbo scilicet Passivo; vel Ablativo, veniens pro præpositione *cum* vel *coram*. quod facile tunc apparet.

Vocativus, ex Imperativo adjuncto.

Ablativus ex Præpositione *cum* Casum apud Latinos regente, ut *pa, ab, e, ex, de, in &c.*

## C A P. VI.

### *De Status.*

**S**TATVS Nominis est positio ejus in Oratione, estque duplex Absolutus & Cōstructus.

Status absolutus est quo Nomen absolutè in oratione ponitur, id est, ita, ut non habeat post se Genitivum, estque duplex; Simplex, & Emphaticus.

Simplex, est cum Nomen absolute

lute possum Articulo caret, ut  
בָּאַתְּ וְנִתְּן Rex.

Emphaticus est cum Nomen  
absolutè possum Articulum  
initio habet, ut בָּאַתְּ וְנִתְּן  
ille Rex.

Status constructus est quo No-  
men ita in Oratione ponitur, ut  
Genitivum post se habeat, estque  
duplex; Regiminis, & Affixi.

Status Regiminis est cum No-  
men post se regit Genitivum sepa-  
ratum, ut אֲשֶׁר מֶלֶךְ Rex Assyriæ.

Status Affixi est cum Nomen  
regit Genitivum Pronominis affi-  
xi, ut מֶלֶכְנוּ Rex ejus.

## CAP. VII.

### *De Nominibus Numeralibus.*

**P**AUCA h̄ic dicenda restant  
de Nominibus, Numerali-  
bus, & Pronominibus.

Nomi-

Nomina numeralia Duplicia sunt, Cardinalia & Ordinalia.

Cardinalia sunt

Fæm. Masc.

אֶחָת	אֶחָת	unus.
שְׁנַיִם	שְׁנַיִם	duo.
שְׁלֹשׁ	שְׁלֹשׁ	tres.
אֶרְבַּע	אֶרְבַּע	quatuor.
חֲמֻשׁ	חֲמֻשׁ	quinque.
שְׁשׁ	שְׁשׁ	sex.
שְׁבַע	שְׁבַע	septem.
שְׁמַנְיָה	שְׁמַנְיָה	octo.
חֲצִיעָה	חֲצִיעָה	novem.
עָשָׂר	עָשָׂר	decem.

90.	תְּשֵׁעים	עָשָׂרִים	20.
100.	סָאָה	שְׁלֹשִׁים	30.
200.	סָאָקִים	אֶרְבַּעִים	40.
1000.	אַלְפָה	חֲמֻשִׁים	50.
2000.	אַלְפִים	שְׁשִׁים	60.
10000.	רַבָּה	שְׁבַעִים	70.
idem.	רַבָּא	שְׁמַנִּים	80.

Reli-

Reliqua ex his componuntur, minori numero perpetuo præmisso; idque sine Conjunctione copulativa, usque ad viginti, estque in Masculinis עַשֶּׂר, & in Fœmininis עֲשָׂרֶת mutatis etiam quibusdam Vocalibus, hoc modo

*Fœm.*                  *Masc.*

אחת	אחר	11
שתיים	שניים	12
שלש	שלשה	13
ארבע	ארבעה	14
חמש	חמשה	15
שש	ששה	16
שבע	שבעה	17
שמנה	שמנה	18
תשעה	תשעה	19

In reliquis accedit Conjunction, absque ulla mutatione, ut

אתן	אחר	21
שתיים ועשרים	שניים ועשרה	22
שלש	שלשה	23

& sic de cæteris.

Ordi-

## Ordinalia sunt.

Fœm.	Masc.
רִאשָׁנָה prima,	רִאשָׁן primus.
שְׁנִית secunda,	שְׁנִי secundus.
שְׁלִישִׁית tertia,	שְׁלִישִׁי tertius.
רַבִּיעִית quarta,	רַבִּיעִי quartus.
חֲמִישִׁית quinta,	חֲמִישִׁי quintus.
שְׁשִׁית sexta,	שְׁשִׁי sextus.
שְׁבִיעִית septima,	שְׁבִיעִי septimus.
שְׁמִינִית octava,	שְׁמִינִי octavus.
חֲצִיעִית nona,	חֲצִיעִי nonus.
עֲשִׂירִית decima,	עֲשִׂירִי decimus.

Reliqua omnia ordinalia voce  
non differunt à cardinalibus.

## Appendix de Literis Arithmeticis.

Pro literis Arithmeticis usur-  
pant Iudæi vulgo literas Alphabe-  
ti, quod, adjunctis in fine literis fi-  
nalibus, in tres distinguunt classes,  
quarum prima unitates, secunda  
denarios, tertia centenarios expri-  
mit, hoc modo

Vni-

## Vnitates.

9 8 7 6 5 4 3 2 1  
 ט ח ז ו ה ר ג ב א

## Denarij.

90 80 70 60 50 40 30 20 10  
 צ ע ס נ מ ל ב י

## Centenarii.

700 600 500 400 300 200 100  
 ק מ ת ש ר ק 900 800  
 ו י

Pro finalibus compositione etiam  
 uti licet precedentium centenario-  
 rum, hoc modo

900. 800. 700. 600. 500.  
 קתק חח תש חר חק

Reliqui numeri ex his compo-  
 nuntur, ut

19 18 17 16 15 14 13 12 11  
 יא יב יג יד יט יו יז יח יט  
 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29  
 כ ב כא כב כג כד כה כו כז כט  
 & sic

& sic cæteri. Pro  $\aleph$ , id est decem & quinque, scribunt  $\omega$ , id est novem & sex, ne Nomen proprium Dei  $\aleph$ , quod contractum est ex  $\aleph\omega\omega$  videantur profanare.

& vel & est *mille*. reliqui mille-narij exprimi possunt per unitates alijs numeris præpositas, ut בָּזֶב  
7042.

---

## C A P. VIII.

*De Pronomine.*

**V**ICE Nominis venit Pro $\omega$  nomen, quod duplex est, Separatum, & Affixum.

Separatum est, quod per se subsistit, & est quadruplex, Personale, Relativum, Interrogativum, & Demonstrativum.

Personale est, Singulare, & Plurale.

P Singu-

## Singularia sunt

ego *אֵנִי* & *אַנְכִי* *tu.* *אַתָּה* *ille* *וְהִיא* *tu.* *אַתְּ* *ella* *וְהִיא*

M.

C.

F.

## Pluralia sunt

*nos* *אֶתְּנוּ* *illi* *וְהֵם* *אֶתְּמֵנִים* *nos* *אֶתְּנוּ* *illa* *וְהֵזֶן* *nos* *בְּחִנּוּ*

M.

C.

F.

Relativum personæ & rei, omnis Generis & Numeri est *אֲשֶׁר* *qui*, *qua*, *quod*, &c. item *וְ*, & interdum quoque *תֵּן*; nec non vocibus præfixa *וְ* & *נִ*, de quibus post.

Interrogativum personæ omnis Generis & Numeri est *מי* *qui* ? *מה* ? *qua* ? *qui* ? *qua* ? &c. rei vero *מי* *quis* ? *qua* ? *quid* ? *quod* ? cuius Segol ante Maccaph mutatur in Pathah, inscripto Daghesh literæ sequenti, ut *מי-הָ* *quid hoc* ? sed ante literas *אָרָ*, cum, & sine Maccaph, est *מי* per *ת*, ut *שָׁאָן-אָנָה* *quid est homo* ? *מְהֹאָעָשָׂה* *quid faciam* ? Ante *עַמְתִּ* simplex

simplex Pathah, ut אלה טה quid est? אלה טה quae voluntas ejus? nisi cametsatæ sint, tunc enim manet Segol, ut היה טה quid fuit?

Demonstrativum est Singulare & Plurale.

Singularia sunt

*hic, iste, ille, אלה & זה* } Masc.

*hic, haec, &c. אלה* } Com.

*haec, ista, illa, אלה & זאת* } Fœm.

Pluralia.

*hi, isti, illi, haec, istæ, illæ, אלה & אלה*

Pronomen Affixum est, quod alijs vocibus in fine affigitur,

Plurale. Singulare.

1	2	3	1	2	3	Pers.
			הָם	הִם	הֵם	
			בָם	בִים	בֵם	

נָם	נִם	נֵם	נָם	נִם	נֵם	M.
			נָמָן	נִמָן	נֵמָן	

נָמָן	נִמָן	נֵמָן	נָמָן	נִמָן	נֵמָן	C.
			נָמָן	נִמָן	נֵמָן	

נָמָן	נִמָן	נֵמָן	נָמָן	נִמָן	נֵמָן	F.
			נָמָן	נִמָן	נֵמָן	

quorum *בְּן, בַּן, בֵּן, בְּן, בַּן, בֵּן*, gravia vocantur, reliqua levia.



## LIBER QVARTVS,

D E

## PARTICVLIS.

## C A P. I.

*De Servilibus מֹשֶׁה וְכָלֵב.*

**P**ARTICVLAE eæ sunt orationis partes, quas Latini vocant indeclinabiles. & eorum aliæ sunt Conjunctæ, aliæ Separatæ.

Particulæ Conjunctæ sunt literæ quædam quæ per se non subsistentes, alijs semper dictionibus præfiguntur, & comprehenduntur vocibus מֹשֶׁה וְכָלֵב Moses & Caleb, quarum considerandæ sunt Vocales, & significationes.

o ha-

¶ habet Hhirec sequente Da-  
ghes, aut, hoc excluso, Tsere, ut  
סְפִּצְעָרִים ex Aegypto, וּמְאָרָה ex terra,  
מֵיהָוֶת Meadonai, à Domino: raro ex-  
cluso Daghes Hhirec manet, ut  
סְרַדְפָּה à persequendo. Sjevata quo-  
que Daghes non raro abijcit, ut  
סְגִּבְרָה à potentia, & tunc, Sjeva  
quoque perdit, juxta Regula P,  
ut סְיִם à dextera. Significat idem  
quod Præpositio separata יְנָה a, ab,  
e, ex, de, præ, propter, &c.

¶ habet Segol, raro Pathah se-  
quente Daghes, quod Gutturalis  
abijcit, simpliciter quidem post  
Segol, vide pag. 64. sed productâ  
præcedente Vocali, si ea sit Pathah,  
juxta Reg. G. semel atque iterum  
simpliciter etiam habet Sjeva.

Significat idem quod שְׁאַל, ut  
אֲלֹלֶשׁ qui non, quòd non, שְׁקַטְתִּי que  
surrexi, שְׁהַשְׁׁשִׁי quòd ipsi.

נ Duplex est Emphaticum & Interrogativum.

Emphaticum habet Pathah sequente Daghes, quod exclusum ab indaghesibili interdum compensatur, interdum non compensatur, ut docetur pag. 64. Excidit & saepe Daghes ejus è litera sjevata, maximè si non sequatur Gutturalis. vide pag. 54.

Interrogativum habet Hatef-pathah, ut הֲלֹא an non? sed hoc duobus in locis mutatur in simplex Pathah, I. ante Sjeva, juxta regulam N. ut בָּרְכַת num benedictio? II. ante literam gutturalem, juxta regulam ר. ut נִיְמָן an tempus? Sed pro Pathah (tum hoc, tum emphatico) Seghol est ante gutturalē habentem Camets, aut Hhatef-camets, juxta Regulam נ. ut חַחִיתָה an fuit? חַכְמָס sapiens, חַוּשִׁים

הַחֲרִישִׁים *calendæ*. Assumit & interdum etiam hoc Pathah post se Daghēs, ut *תְּלֵבָן* *num filio?* sed id fere tantum fit in Servilibus כָּלֶב, quibus *ה* Emphaticum nunquam præponitur, ita ut nulla hinc oriri queat confusio. Cum autem simpliciter Pathah habet, tunc ab *ה* Emphatico cuius Daghēs è litera sjevata abjectum est, autè gutturali sine compensatione exclusum, discernitur sensu orationis, & eo etiam non raro, quod Emphaticū Nominibus fere tantum & Participijs, nec ulli alij Particulæ inseparabili, Interrogativum autem omnibus vocibus & literis præponatur: quo accedit, quod eo casu, ante Sjeva habeant interdum adscriptum Metheg, Emphaticum quidem ante Vocalem, ut *הַטְכָּתָה celans*, Interrogativum au-

tem post Vocalem, ut **הַסְכָּתָה** *num  
celans?*

He Emphaticum restringens est Particula, & Articuli loco venit, uti dictū est pag. 199. Nominibus Appellativis, & Adjectivis, sub quibus & Participia comprehenduntur, fere tantum infervit. Interduim tamen & Præteritis Verborum præfigitur: at tunc non restrictionis, sed relationis est nota, venitque loco Pronominis **אֲשֶׁר**, ut **הַחֲקִירִישׁ** *qui sanctificavit.*

Interrogativum est nota interrogations directæ vel obliquæ, valetque *an?* *num?* *utrum?* *ne?* & omnibus vocibus præfigitur, ut **הַלֵּמֶר** *an didicit, disceret, vel didicisset?* **הַאִישׁ** *an vir? הַלֹּא nonne?*

Literæ habent Sjeva, ut **וְכֹלֶב** *in via;*  
**וְ** *dixit, לְדוֹיד Davidi,* **בָּרוֹךְ** *in via;*  
 quod ante alterum Sjeva simplex muta-

mutatur in Hhirec, iuxta Regulam N. ut כְּבָר in verbo, secundum verbum, &c. ante Sjeva autem compositum in Vocalem brevem ei cognatam, juxta Regulam O, ut וְאַנִּי in בְּאַמֵּר, וְאַנִּי in dicendo, וְאַנִּי in navi: quâ positâ, Sjeva compositum non raro in simplex redit; ut וְחַיה וְחַיה vive pro pulli pro וְעִירִים; vel cum eâ in unum contrahitur, juxta Regulam R. בְּאֱלֹהִים in Deo, pro וְאַדְנִי, בְּאֱלֹהִים in Dominus meus, (per Pathah, ut dictum est, pa. 72.) pro וְאַדְנִי. Estque ea contractio cum omnibus literis וּכְלָב perpetua in voce אלֹהִים Deus, sed in אֲדֹן Dominus, tunc solum obtinet, cum ea habet Affixum singulare. at יהָוה quod legitur A D O N A I. semper contrahitur, unde scribitur יהָוה WADONAI, non quod

quod legeretur **W A A D O N A I.**  
 Sic in **אָמַר** dicere, semper fit con-  
 tractio cum præfigitur **ל**, ut **לְאָמַר**  
**dicendo**; non item cum reliquis  
 literis.

In Verbis tamen **הָיָה** *fuit*, & **חִיָּה**  
**vixit**, quia ob sequens, prima  
 non repudiat Sjeva quiescens, ut  
 dictum est pag. 75. pro redit  
 simplex Sjeva, cum præponuntur  
 hæ literæ, quarum Sjeva regulari-  
 ter tunc in Hhirec mutatur, ut  
**תֵּחַיֵּה** esse, **לֹחֲיוֹת** ad existendum, **חִיָּם**  
**vixisti** *et* **חִיָּם** *&* **vixisti**.

Cæterum hæ literæ certo quo-  
 dam casu pro Sjeva habent utplu-  
 rimum Camets; i quidem & **ל**  
 cum immediate eas sequitur ac-  
 centus, maximè distinctivus, ut  
**הַחֶלְבָּה** *die ac nocte*. **וּבְזָהָב** *va-*  
*cuum* *inane*. **לְבָזָן** *ad intelligendum*,  
**לְטָהָר** *ad munditiem*. **כ** vero & **ב** cum  
 præfi-

præfiguntur Pronominibus הָ & דָנִי, ut בְּזַה in hoc, כֹּאֵת sicuti hac.

Porro ו ante Sjeva simplex, suum Sjeva non in Hhirec, sed in Sjurec mutat, quod speciale est, ut זָכָר וְבָר verbum, non זָכָר, præterquam in Verbis חִיה & חִיה de quibus paullo ante. Quin & Sjurec habet pro Sjeva ante literas פָּמָס, ut מֶלֶךְ וְרֵגֶל Rex.

Habet & Pathah, sequente Daghess, cum Futuro præfixum id vertit in Præteritum, ut מְלָךְ regnavit: sed נ repudians Daghess, id compensat productione Vocalis brevis, ut אָמָר וְאָמָר dixi.

Est autem ו copulativa Conjunctionio, ו, ac, atque, etiam, &c. venit tamen & pro reliquis fere omnibus Conjunctionibus Latinis, maxime pro aut, autem, sed, quod, nam, ideo, quia.

Præsi-

Præfigitur & eleganter primæ voci posterioris membris enuntiationis conditionatæ.

Vertit & Præteritum in Futurum, aut Imperativum ut habes p. 110. quo casu accentum nō raro ex penultima ad ultimam detrudit, ut dictum est pag. 88. & Futurum in Præteritum, ac tunc tria facit, 1. Accentum ex ultima ad penultimam sæpe retrahit, ut habes pagina 92. 11. Exigit pro mediæ radicalis Vocali Hhirec longo, Tsere, & pro Sjurec, Hholē. 111. Verbis quiescentibus Lamed He, inducit apocopē, de qua post.

Cum autem tempus aliquod in contrarium vertit, modo id solum facit, modo simul quoq; copulat.

¶ est similitudinis nota, *sicut, instar*, ut *xylo sicut arbor*. & geminatum significat similitudinem mutuam

tuam sicuti, sic, ut בְּכַד־צָמֵן sicuti populus sic sacerdos.

In servit & conjecturæ, cum Nominibus numeri, mensuræ, ponderis, aut temporis, & exprimitur per circiter, fere, plus minus, ut בְּאַפָּה circiter quadraginta, בְּאַרְבָּעִים cerciter modium, בְּקָצֵיר circa tempus messis.

Extra collationem & conjecturam Nominibus præfixum valet secundum, juxta, ut בְּחֶסֶךְ secundum misericordiam tuam.

↪ est nota Dativi Casus, & interdum quoque Genitivi, atque Accusativi, qua de re vide pag. 218.

Venit & loco Præpositionum *in*, *ad*, *de* (id est *אֶלָּי*) *pro*, *propter*, *supra*, *contra*, *secundū*, & *post*, de tempore.

Præponitur quoque eleganter Nominativo qui venit post Verbum

bum Substantivum, ut **הוּא יְהִיָּה** לְרֹאשׁ *ipse erit caput.*

Inservit & specialiter Verborum constructioni, ut **נַפְקֵלִי osculatus est me.**

Redundat quoque interdum, ut **לְשָׁרִים pro principes:** maximè cum Particulis, ut **מִן pro לְפִנֵּן a,** **אֶחָד pro לְאֶחָד coram,** **נוּגָּד pro לְנָגָד post.**

**בָּ** propriè significat *in*, & interduim quoque *ad, cum, pro, propter, contra, inter.* Est & jurandi particula *per*, ut **בְּיוֹחָזָה per Dominum.**

Præfigitur & Nominibus pretium, aut instrumentum denotantibus.

Inservit quoque specialiter Verborum constructioni, ut **נַפְקֵבִי adhæsit mihi.**

Servit & constitutioni quadruplicem Præpositionum, ut **בְּגַלְלָה בְּעַכּוּר & propter.** Porro

Porto hæ tres literæ in quinque rebus convenient.

- I. quod præpositæ Infinitivo, (sicuti & v) serviant formandis gerundijs, ut dictum fuit, pag. 112.
- II. quod Adverbia qualitatis forment, ut בַּטְעָה sicuti parum, id est ferè, לְשֹׁקֶר ad falsitatem, id est falsò, בְּאִמָּתָה in veritate, id est verè.
- III. quod præpositæ ה emphatico, id elidere soleant, acceptâ ejusdem Vocali, ut לְשָׁמִים in cælum, pro בְּחָרִים. לְהַשְׁמִים in montibus, pro בְּהַרְיִס פָּעֵץ, בְּהַרְיִס sicuti arbor, pro בְּהַעֲזָר. raro ה manet, ut ut hodie. פְּחַחְכָּם sicuti sapiens.
- IV. quod sëpe quoque elidant ה characteristicum in Infinitivo Niphil & Hiphil, ut בְּפִשְׁלִין in impingendo, pro בְּיִשְׁמִין, בְּחִפְשֵׁל ad perdendum, pro בְּיִשְׁמִיר.
- V. quod adscitâ expletivâ & nihil

hil significante וְ, separatim etiam  
vocibus preponi queant, hoc mo-  
do, לֹא בַּמָּז בַּמָּז.

---

## C A P . II.

*De Particula separata.*

**P**ARTICVLAE separatae sunt  
quæ separatim & per se sub-  
sistunt. Dividi autem pos-  
sunt, more nostro, in Adverbia,  
Conjunctiones, Præpositiones, &  
Interjectiones.

Adverbia sunt inter alia,  
וְ magis, quod Adjectivis præ-  
positum cum וְ, format nostros  
Comparativos.

וְvalde, quod Adjectivis  
postpositum format superlativos.

לֹא ne, quod præpositum Futuro  
format præcepta negativa, uti di-  
ctum est, pag. 112. & tunc, sicuti  
con-

conversivum, s̄epe retrahit accentum, ut habes pag. 93. pro penultimæ radicalis Vocalibus Hhierec & Sjurec, exigit Tsere & Hholem; & inducit quiescentibus ה apocopen tertiae radicalis.

למה quare? & למה idem: pro hoc tamen ante dictionem ab una literarum אלף inchoatam est למה.

Qualitatis Adverbia pleraque exprimuntur per Nomina, eaque Substantiva, pr̄positis literis כָּלְבָּ, ut בַּמִּעֵד sicut parum, id est ferè, בְּעוֹלָם in seculum, id est perpetuò, בְּאֶתְּה in veritate, id est verè, profetò: vel Adjectiva sola, ut טוב bonus, & bene. אֶחָד una, & semel, שְׁנִית secundà, & secundò, שְׁלִישִׁית tertia, & tertio, עֲבָרִית Ebraicè, עֲרָבִית Arabicè: & sic cætera numeralia, & gentilia convenient cum Fœmininis per י. terminatis.

אֲלֹא *non*, בְּלִי, *non*, quorum  
primum Nominibus, & omnibus  
Verbi temporibus jungitur: secun-  
dum & tertium Præterito, & Futuro:  
quartum, Præterito & Participio.

אֲלֹא *non*, id est *nihil*, *nullus*, *nemo*,  
universaliter negat, cum Nominini-  
bus, & participijs.

אָמַן *an non*, *si non*, *si minus*.

אֲלֹא *ne*, cum Futuro.

מַה-*מַה*, & *מַה* *quam!* cum Ad-  
jectivis & Participijs.

Reliqua usu facile discuntur, ut  
מַה, בָּזָה & אֵין *ubi?* *ibi*, שָׁם *hic* & אֵין  
*hinc*, וְזֶה *quando?* & זֶה *quando?* אֵין  
זֶה *nunc*, אֲזֶה *tunc*, רַק *tantum*, &c.

Conjunctiones sunt

לֹא *lola* & אֲלֹא *si*, אָמַן *nisi*.

כִּי *si*, *sed*, *quia*, *fortassis*, *nam*,  
*quod*, *quamvis*.

כִּי אָמַן, אֲזֶה, אֲבָל *sed*, *verum*,  
*verumtamen*.

גַּם כִּי אָז vel, aut, גם עֲצָר, etiam etiam si, אף quoque.

אָשֵׁר quod, quia, quem.

עַזְנִים כִּי, יְהוָה אָשֵׁר, עַקְבָּה עַקְבָּה, quia, eo quod, propterea quod.

לְבָلָהִי פֶּן, ut & מִפְּנָן & בְּפִנְבֹּר ne.  
לְבָלָהִי פֶּן, ut & מִפְּנָן & לְבִנְהָר propterea, igitur.

Præpositiones sunt,

אֶל ad, in, secus, juxta, erga.

עַל supra, contra, erga, juxta, propter,  
apud, ante. atque hec duæ voculæ  
non raro confunduntur.

מִן & מִגִּי, מִלְּפָנֵן & interdum  
a, ab, e, ex, de, præ, pro, propter.

עַמְּדָה cum, מִטְּמָן a, ab.

לְנִכְחָה & נִכְחָה coram, ante, לְנִגְדָּה & נִגְדָּה  
è regione.

מִעְבָּר, cis עַבְרָה post, cis אחריו & אחר  
trans סְבִיבָה ultra, חוץ extra, הלְאָה circum, sub, pro, juxta, פְּלָא  
fine & בְּלִיעָדִי, בְּעֻבוּר, בְּגַלְל, propter, כִּי, pro, בְּعַד, בֵּין  
לְפִי Q 2

לִפְיֵ juxta , secundum. לְבַרְןָ præter.

אֲצַרְנָ cum : sed hoc quoque est Accusativi Casus nota , ut habes pagina 218.

Pertinet & hoc He illud quod Locale vulgo vocatur , & Nominaibus loci , atque temporis in fine annexitur præcedente τ , ac significat in , ad , versus , ut שָׁאֹלֶת in sepulchrum , בִּיתָה in dies , do-  
mum יִקְרָם , וּרוּשָׁלַיִם , versus Hierosolyma , atque hoc He eo differt ab ה Fœminino , quod Fœmininum accentum apud se , Locale vero eum ante se , ad Præcedentem syllabam habeat.

Interjectiones sunt הָאִי ô , heu , νε . אֲבָה ab , מָאָה euge , & alię , quę usu facile discuntur.

## C A P . III .

*De Figuris Grammaticis.*

**H**A C T E N V S de singulis orationis partibus; quarum constructionem antequam consideremus operæ pretium erit videre earum figuras Grammaticas, & irregulares in sacris libris mutationes, quæ ex æquo eas afficiunt.

Per Figuras Grammaticas vocibus litera aliqua additur, vel detrahitur; aut in ijsdem mutatur, vel transponitur, sine ulla significationis mutatione.

Adduntur in fine, per Parogen, & Paragogicæ vocantur quinque literæ חַיָּה אֲמֹרָה.

& quidem Nominibus & Verbis vel, quiescente terminatis, ut הלִכְוָא ambularunt, נִקְיָא innocens.

נ accedit sine Vocali, & ulla mutatione, dictioni terminatae נ vel נ, ut לִמְרַת didicisti, & לִמְרַת manus tua, & יָדֶךָ.

Sed cum ו, in quo quiescit, tribus in locis,

i. In Infinitivo, Imperativo singulare Masculino, & Futuro primæ personæ, quorum Vocales haud aliter mutat atque affixum נ, quia accentum apud se habet, ut

שְׁמַר	<i>custodire</i> ,	&	שְׁמַרָה
שְׁמֵר	<i>custodi</i> ,		שְׁמֵרָה
אֲשֻׁמֵר	<i>custodiam</i> ,		אֲשֻׁמְרָה
נְשֻׁמֵר	<i>custodiemus</i> ,		נְשֻׁמְרָה

sed in Imperativo Pathah terminato, mutatur Pathah in Sjeva, & ante hoc alterum Sjeva in Vocalem brevem, juxta Reg. N. ut יְמַשֵּׁי *audi*, & הַמְשִׁים.

ii. in Nominibus & Participijs Masculinis; item Nominibus Fœmi-

Fœmininis terminatis נ, & tertiae  
Singulari Præteriti Verborum;  
quorum ה in ה mutat. & in his  
omnibus accentum non habet  
apud se, sed ante se ad præceden-  
tem syllabam; unde & Vocalium  
nulla fit mutatio, nisi in Nominin-  
bus Masculinis, quorum ultima  
mutatur in Sjeva, ut

لִילָה	nox,	{
בְּעֵרָה	ardens,	
שְׁוֹעָה	salus,	

לִסְרָה didicit,

III. in Pronominibus ס & נ terminatis, tum separatis, tum Affixis, ut חֶם & חֶת illi, כַּנו, וְאַתָּה illi, & כְּנָה, אַתָּה, &c.

ו accedit cum Hholeim, in quo quiescit, Affixo ס, ut יְכַלֵּס, & יְבַחַלְמוּ turbabit eos: & interdum quoque Substantivo posito ante aliud Substantivū, ut בְּעֵרָה filius Beor.

Q 4

ac-

i. accedit cum Hhirec,  
 רְעַתְּכִי & רְעַתְּךָ, ut רְעַתְּךָ קָרְבָּנָה  
*malum tuum.*

ii. Nominibus & Particijs  
 Masculinis, nec non Fœmininis  
 terminatis in ה, quod in ח muta-  
 tur, ut יֹשֵׁב habitans, { יֹשֵׁב & יֹשֶׁב.  
 רְבָתִי } domina. רְבָתִי }

iii. Infinitivo, ut לְהֻשְׁבָּנָה & לְהֻשְׁבָּנָה  
 ad collocandum.

z sine Vocali accedit ad ו & ו,  
 serviles Futuri, ut יְלִמְרוּן & יְלִמְרוּן,  
 pro יְלִמְרוּן & יְלִמְרוּן. raro ad ו Præ-  
 teriti, ut לִמְרוּן pro לִמְרוּן.

Per Epenthesin inseritur medio  
 vocis litera Nun, idque in Futuro  
 Verbi ante Affixa ו, נִי, וְנִי, ut  
 יְלִמְרֹנִי & contracte יְלִמְרֹנִי, pro  
 יְלִמְרֹנִי docebit me.

וְלִמְרֹנֶךָ & contracte וְלִמְרֹנֶךָ pro  
 וְלִמְרֹנֶךָ docebit te.

וְלִמְרֹנֶהוּ & contracte וְלִמְרֹנֶהוּ pro  
 וְלִמְרֹנֶהוּ docebit eum.

וַיְלִפְרֹנֵה & contracte יָלִפְרֹנֵה pro  
וַיְלִפְרֹת docebit eam.

Initio accedit ל per Prosthesin,  
ut אֲ populis & לְאַם. vide p. 238.

Sic voci detrahitur litera, in fine,  
medio, vel principio.

In fine per Apocopen detrahi-  
tur sepe Futuro Verborum ultima  
radicalis ה, (maximè cum præ-  
cedit ו conversivum, vel לְ ne,) Segol penultimæ radicalis, vel  
unâ quoque excidente, si præce-  
dat alia Vocalis, aut Sjeva compo-  
situm (quod in Vocalem suam  
brevem reddit, juxta Regulam Q.)  
vel rejecto ad præcedentem lite-  
ram, si ea Sjeva simplex habeat  
hoc modo,

Kal. יִגְלֶה וַיְגַל, & יִגְלָה.

וַיְעַשֵּׂת.

Niphil. יִגְלֶה, יִגְלָה, וַיְגַל.

Piel. יִגְלֶה, יִגְלָה, וַיְגַל pereûte Daghes.

Hiphil.

Hiphil, יִגְלֶה pro וַיָּגֹל .  
וַיָּעַל, יָעַל .

Hithpael, יִחְגֹּלֶה .

Cum autem secunda radicalis est una ex literis בְּנֵר בְּפַת tunc in Kal & Hiphil Segol etiam excidit, ut חַבֵּךְ abducet , וַיַּחֲבֹךְ abduxit .  
חַבֵּךְ bibet , וַיַּחֲבֹךְ babit .

יִפְתַּח persuadebit, וַיִּפְתַּח persuasit .  
(& sic à חַטָּף יִדְלַי declinabit, fit טַשׁ וַיִּטְשֹׁה , à חַקָּה וַיִּשְׁקַה potabit, וַיִּשְׁקַה & à חַאָה יִרְאָה ostendet, אָרָא ostendit , vel וְvidit , nam & à חַאָה יִרְאָה in Kal formatur , à quo tamen fit & יִרְאָה .

Cum בְּ & פְּ tamen Segol saepius manet, ut יִרְבָּה multiplicabitur , וַיִּרְבֶּה remittet , וַיִּרְפֶּה .

Et in Verbis היה fuit , ac היה vixit , quia in fine dictionis nequit quiescere post Segol , pro : est Hhi- rec ante quod literæ אֵיתָן Sjeva suum resumunt , ut היה erit , וְיהִי et )

*et fuit, וַיְחִי vivet, וַיְחִי vixit.*

Porro eadem hæc apocope adhibetur quoque non raro in Imperativo extra Kal & Niphah, ut

in	<i>Piel,</i>	בֵּלָה	גָּלָה
	<i>Hiphil,</i>	בְּגָלָה	גָּלָה
	<i>Hithpael,</i>	בְּחִנָּלָה	חִנָּלָה

Tollitur & per Apocopen ה terminationis verbalis נָה, interdum solum, ut לִכְנָה ite, f. pro לִכְנָה; interdum cum sua Vocali, ut קְרָאֵן vocate, f. pro קְרָאָנָה.

Item ה ex Pronomine, אַתָּה, tu אַתָּה, nisi hoc genuinum esse malis, & in illo ה paragogicum.

E medio per Syncopen tollitur ה præpositis literis כְּלָב, ut habes pag. 239. Item litera per Daghæ alteri inserta, vide pag. 54. & 55.

In principio tollitur interdum ה in Præterito Verbi נָה, ut תִּהְנַת dedisti, &c.

Lite-

Literarum permutatio per Antithesin frequentissime accidit,  
Literis אַחֲרֵי ; & ijs quæ sunt ejusdem organi ; item מְ וּ נְ .

Ac de literis quidē אַחֲרֵי invenitur.

אָזְנָה ut <i>facultas</i> ,	הַזֶּן
שְׁנָא <i>somnus</i> ,	שְׁנָה
קְרָא <i>occurrit</i> ,	קְרָח
גְּנָתָן <i>habitacula</i> ,	גְּנָות
וַיִּמְסֹךְ <i>addidit</i> ,	וַיִּמְסֹךְ
אֲשֶׁר ut <i>est</i> ,	אֲשֶׁר
טְלָאִים <i>agni</i> ,	טְלָאִים
רְפָאָחִי <i>sanavi</i> ,	רְפָאָחִי
אָזְצִיא ut <i>educam</i>	אָזְצִיא
בָּאָה ut <i>venit</i> ,	בָּאָה
אָכְלָו ut <i>edere ejus</i>	אָכְלָו
רָאָש ut <i>caput</i> ,	רָאָש
גָּאהָה <i>superbia</i> ,	גָּאהָה
סְפָח ut <i>binc</i> ,	סְפָח
יָלָד ut <i>puer</i> ,	יָלָד
רָאָשָׁוֹן ut <i>primus</i> ,	רָאָשָׁוֹן
דוֹאָג <i>Doeg</i> ,	דוֹאָג
	Lite-

Literarum ejusdem organi permutatio efficit ut multæ teperiantur radices & voces geminæ, id est ejusdem significationis & literâ solum unâ affini, vel etiam duabus, differentes, ut

חַבָּה	&	חַבָּא	<i>delituit.</i>
נְשָׁפֵת		נְשָׁבֵת	<i>flavit.</i>
שְׁרוֹמָה		שְׁרוֹפָה	<i>ariditas.</i>
סְכָר		סְגָר	<i>conclusio</i>
טֻעה		חִטָּה	<i>erravit.</i>
לְשָׁכָה		נְשָׁכָה	<i>cubiculum.</i>
זַעַק		צַעַק	<i>clamavit.</i>
סְכָךְ		שְׁכָךְ	<i>texit.</i>

pro **וְ** sæpiuscule occurrit in terminatione Plurali **וּם**, ut **יְמִינִים**, **מֶלֶכִים**, **reges**, pro **מֶלֶכִים**.

Transpositio literarum per Metathesin, extra eam quæ, pag. 107. dicta est fieri in Hithpael, rarer est, ut **יְחִרְגוּ** *excurrunt*, pro **יְחִרְגּוּ**. **סְחִישָׁפְונְטָה** *renatum*, pro **סְחִישָׁפְונְטִים**.

CAP.

## C A P . IV.

*De irregulari vocis mutatione.*

**I**RREGULARIS VOCIS MUTATIO de qua dixi pag. 49. duplex est, Essentialis, & Accidentalis.

Essentialis, in ipsa existens voce, ea est qua vox à regulis grammaticalibus exorbitat, quod in contextu biblico contingit sic satis multis, quæ & propterea anomala vocantur, & inter legendum observandæ sunt, ac diligenter notandæ.

Accidentalis in scriptura vocis existens, ea est qua vox, mysterij alicujus, aut diversæ lectionis causa, peculiarem scripturam habet.

Ac mysterij quidem causâ, litera aliqua vocis,

Vel quantitate majori est quam reliquæ, ut **yow**

**שְׁמַע** יִשְׂרָאֵל וְהַזֶּה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד  
**Audi Israel: Dominus Deus noster**  
**Dominus unus est, Deut. 6.4.**

Vel minori, ut **אֶל-מְשֹׁה** יְהִי קָרְבָּן  
**clamavit ad Mosen, Levit. 1.1.**

Vel invertitur, ut **בְּסֻעָּה** in profi-  
ciscendo, Num. 10. 35.

Vel suspenditur, ut **פַּיְרָם** por-  
cus è sylva, Psal. 80. 14.

Vel figurâ finali est in medio, ut  
**לְסֻכָּה** ad multiplicandum, Esa. 9. 7.

Vel initiali in fine, ut **פְּרוֹצִים**  
erant rupti, Nehem. 2. 13.

Vel denique superne puncto ali-  
quo insignitur, quod & pluri-  
bus in una eademque dictione  
interduim contingit, ut **בּيִנְיָם** וּבּיִנְיָק

**inter me,** & **inter te,** Genes. 16. 5.  
**בּוֹנֵי** וּבּוֹנֵק **בּוֹנֵי** בּטַלְקָה  
**egressus est Dominus**  
**meus Rex.**

Diversæ lectionis causâ, Voca-  
les Consonantibus sæpe non con-  
veni

veniunt , ita quidem ut eæ per alias Vocales , & Vocales per alias Consonantes legendæ sunt , unde duplex vocis existit lectio ; una secundum Consonantes , altera secundum Vocales . Quæ autem sint genuinæ expressiarum Consonantium Vocales , analogia docet Grammatica : ut Vocalium appositarum Consonantes marginalis indicat nota . Vocatur autē lectio secundū Consonantes בְּחִיב scriptio , quod per literas in contextu scriptas exprimatur , ut altera קְרִי id est lectio , quod pro voce illa scripta , legenda potius sit ea , quæ per Vocales textus indicata , in margine per Consonantes exprimitur , adscriptâ litera הַ , prima vocis קְרִי .

Peperit autem eam lectionis diversitatem , in alijs quidem religio ; in alijs vero , uti probabile omnino est ,

est, exemplarium biblicorum mendosa descriptio.

Religione certè factum est, & metu profanationis, ut literis sanctissimi nominis יהוה adscriberentur Vocales vocis אֲדֹנִי Dominus, aut (ipso nomine אֲדֹנִי præcedente vel sequente) vocis אלְהִים Deus; unde exurgit יהוה, & יהוה quibus Vocalibus lector admonetur illud legendum esse Adonai, hoc vero Elohim.

Religione quoque factum est, & vitandæ turpitudinis ergò, ut literis vocum quarundam obsceniorum Vocales vocū honestiorum adjicerentur, quæ hasce illarum loco legendas esse dictarent. sic Esa. 36. 12. est חֶרְאֵיָהּ quod secundum literas suas legendum esset חֶרְאֵיָהּ merdas suas, nunc autem legitur סְחַרְעָם excre-

R. mens.

*mentum suum*, quia Vocales ejus adscriptas habet.

Reliquæ variæ lectiones ex prava codicu[m] descriptione fere natæ videntur, cui ut remedium adhiberent viri pij & erudit[i], voces in contextum diu receptas reliquerunt integras, sed emendationem earum in margine indicarunt, adscriptis tamen textui convenientioris lectionis Vocalibus, ut יְהִיּה Ezech. 45. quod secundum literas legendum esset יְהִיּה erit, Vocales adscriptas habet vocis יְהִיּה & fuit in margine positæ, & propterea sic quoque legitur.

Restitutio autem illa lectionis vel unam tantum dictionis tangit literam, vel omnes.

Vnam tangit cum litera una in textu

i. vel pro alia est posita.

2. vel

2. vel redundat.
3. vel deficit.
4. vel transponitur.
5. vel à voce sua avulsa alteri adjungitur.

Ac positio unius literæ pro alia nata plerumque fuit ex vicinitate pronuntiationis, aut ex similitudine figuræ, ut in alijs aliarum linguarum Auctòribus.

Præ cæteris autem frequenter confusæ reperiuntur literæ נָאָשָׁא quiescentes, & ita occurrit aliquoties.

¶ pro י, ut נְאַל quod significat non, pro לְאֵי ei.

n pro { י, ut שְׁפִכָּה pro שְׁפִיכָּו fuderunt, & ita ubicunque precedit : . secundū literas legeretur שְׁפִכָּה fudit, f.  
, ut נְאַל pro לְאֵי mibi, secundum literas נְאַל ei, f.

R 2      1 pro

- &, ut **לוֹ** quod significat *ei*,  
 pro **לֹא** *non*.  
 i pro **הַ**, ut **וְהִי** *pro* **וְהִי** **כַּע** *fuit*,  
 secundum literas **וְהִי**  
**כַּע** *fuerunt*.  
 , pro **הַ**, ut **כֵּה** *pro* **כֵּה** **סִכְמָן**, secun-  
 dum literas **כֵּה** *nam*.

Sed s̄epissime, & confunduntur, non tantū cum quiescunt, sed etiam cū moventur, quod affinitate figure omnino videtur factum.

i pro **אַזְנֵי**, ut **אַזְנֵי** *pro* **אַזְנֵי** *auris mea*,  
 secundum literas **אַזְנֵי** *auris ejus*,  
**בְּעֵינִי** *in oculum meum*, secundum literas **בְּעֵינִי** *in miseriam*  
*meam*, **וּשְׁנֵי** *pro* **וּשְׁנֵי** *facient*, secundum literas **וּשְׁנֵי** *fecerunt*.

i pro **הִיא**, ut **הִיא** *pro* **ille**, secundum literas **הִיא** *illa*, pro  
**סִירֵי**, secundum literas **סִירֵי** *è manu ejus*, secundum literas  
**כַּע** **וְחִיה** *pro* **וְחִיה** **כַּע** *è manu mea*, **וְחִיה** *pro* **וְחִיה**  
*vixit*, secundum literas **וְחִיה** *vivet*.

Reli-

Reliquæ permutationes rationes sunt, & in plerisque literis semel, aut bis tantum occurunt, ut docet hæc tabella.

n pro {	n semel.	n pro {	n.1.
	r.1.		r.1.
	m.6.		m.1.
b pro {	c.ii.	b pro {	b.1.
	f.1.		h.2.
	n.1.	n pro {	n.1.
g pro {	i.2.		m.1.
r pro {	r.2.	d pro {	n.1.
	i.1.		s.5.
	c.2.	y pro {	x.1.
n pro {	c.1.	d pro {	b.1.
	n.2.		m.1.
i pro {	r.6.	r pro {	r.4.
n pro {	y.1.	w pro {	t.1.
r pro {	n.1.	n pro {	r.1.
	c.1.		n.2.

Redundant quoque, & deficiunt, longè sæpius literæ יְהָאָ, quā aliæ.

Redundat enim, nec Vocalem ullam habet, aut legitur, & in medio dictionis 45 in locis, ut זִינָאֶזְ, pro זִינְזֵ אֶזְ effloreat, secundum literas legeretur זִינָאֶזְ & exasperaret, &c.

Reliquæ in initio, medio, & fine.

ה in 33 locis, ut

חַנְגִיה pro חַנְגִיה lancea, secundū literas חַנְגִיה in בְשָׂרָה pro בְשָׂרָה. חַנְגִיה secundum literas, בְשָׂרָה יְעַשָּׂה pro יְעַשָּׂה faciet, secundum literas יְעַשָּׂה.

ו in 95 locis, ut

וֹצִיאוֹ pro יֹצִיאוֹ edacent, secundum literas, וֹצִיאוֹ & edacent.

כְתֻוב־לְךָ pro כְתֻוב־לְךָ scribe tibi, secundum literas, כְתֻוב לְךָ.

וַיֹּאמֶר pro וַיֹּאמֶר dixit, secundum literas, וַיֹּאמֶר & dixerunt.

ו in 147 locis, ut

וְיַצְאֵו pro וְיַצְאֵו exite, secundum literas, וְיַצְאֵו exibunt.

ברוך

verbū tuūm, se-  
cundū literas, וְבָרִיךְ pro וְבָרִיךְ

verba tua. וְבָרִיךְ pro עֲשֵׂיתָ fecisti, & secun-  
dū literas, וְבָרִיךְ עֲשֵׂיתִי feci.

De reliquis literis redundant  
tantum

לְש semel, בַּמְתַ ב̄ ter, בַּמְתַ quater,  
& צָר quinquies.

Deficiunt quoque literę (non  
א) & quidem ו, & י, præter ordina-  
riam ipsarum omissionem, cum  
quiescunt, de qua dictum pag. 7.  
& 17. in principio, medio, & fine,  
sic satis frequenter.

ו quidem 44 in locis, ut

מלך pro הַמֶּלֶךְ βασιλεὺς secun-  
dū literas, מלך Rex.

לְגִנְיוֹר pro לְגִנְיוֹר ad annuntiandum,  
secundū literas, לְגִנְיוֹר ad nervum.

נַעֲרָה pro נַעֲרָה puella, secundū literas,  
נַעֲרָה puer.

ו in 30 locis, ut

R 4

לוֹרֶן

לִדּוֹר וְדוֹר סָמֵךְ לִדּוֹר וְדוֹר  
*ad etatem et atatem.*

אַחֲשָׁרוֹשׁ pro אַחֲשָׁרֶשׁ *Abasuerus.*

אָסְרוֹס pro אָסְרָה *dixerunt*, secundum literas, אָסְרָה *dixit.*

in infinitis fere in locis, ut עַבְרָה pro עַבְרָה *transfabit*, secundum literas, עַבְרָה *transfijt.*

וְהִי pro וְהִי *erunt*, secundum literas, וְהִי *fuerunt*,

בְּנִית pro בְּנִית *adificavi*, secundum literas, בְּנִית *adificasti.*

sic pro יְרוּשָׁלַם (quique locis exceptis) semper est יְרוּשָׁלָם, quod secundum literas legeretur יְרוּשָׁלָם *Ierusalem.*

Multoties quoque, desideratum in fine Pluralium ante Affixa, & נְגַד videtur sapere diversam lectionem, ut

דַּרְכֵי pro דַּרְכֵי *via ejus*, quod secundum literas suas legi queat מצותה *via ejus.*

מְצֻוֹתָיו pro præcepta ejus, secundū literas, מְצֻוֹתָו præceptum ejus.

מְשֻפְטֶיךָ pro מְשֻפְטֶךָ judicia tua, secundum literas, מְשֻפְטֶךָ judicium tuum.

De reliquis literis deficiunt tantum בְּדַת semel, חַכְלָה bis, נִתְרָה ter, & נֵתְנָה quinquies.

Transpositio literarum in 62 dictionibus diversam lectionem causat, exemplum esto

יְוַתָּח pro יְמִתָּח morientur, quod secundum literas illo ordine positas legeretur יְוַתָּח occidetur.

Avulsio literæ à voce sua rarissima est, ut

הִיְתָה הַפּוֹצִיא pro הִיְתָה מַזְעִיא inveniens, secundum literas legeretur מַזְעִיא . הִיְתָה

שְׁפָתָה פְּלִשְׁתִּים pro שְׁמָם הַפְּלִשְׁתִּים quo Phelista, secundum literas legeretur שְׁמָם הַפְּלִשְׁתִּים .

Omnes

Omnis dictionis literas tangit lectionis restitutio, cum integra aliqua dictio in textu redundat, vel deficit; aut una in duas finditur, vel duæ in unam coalescunt.

Cum redundat dictio solæ comparent in contextu Consonantes, cum deficit solæ comparent Vocales, Consonantibus in margine positis.

Ac redūdant in universum octo tantum voces, de quibus est וְהַ  
quinque, Ezech. 48. &c.

Deficiunt undecim, de quibus est וְלִי ad me, Ruth. 3. 17. cuius ibi comparent Vocales וְ, וְאֵשׁ vir, 2 Sam. 16. 23. cuius illic Vocalis quoque ponitur.

Duæ voces rarissime conjunguntur, ut

בָּנָי בָּנִי פָּנָן pro בָּנָי בָּנִים filius Bani ex, secundum literas, בָּנָי בָּנִים, fi-  
lius Binjamin. &

& una ratissimè finditur , ut

**בִּנְיָמִן** pro **בִּנְיָמִין** è *Binjamin*, secundum literas, **בִּנְיָמִין** de *filiō Iamini*.

Atque harum omnium diversarum lectionum aliæ hujusmodi sunt, ut sensum non mutent, & utraque locum habere possit; aliæ vero hujusmodi, ut non nisi altera, quæ secundum Vocales est, & in margine expressa, loco convenire queat. Illæ auctoritate bonaæ notæ codicū, hæ necessitate etiam, cum judicio, à viris magnis videntur constitutæ.

Cæterum dictiones omnes diversæ lectionis, ut & eæ quarum litera aliqua propter mysterium peculiarem scripturam habet, in rei illius indicium, supernè adscriptum habent ., si **וְהַזְרָה** & **וְשַׁלְמָה** excepéris, quæ ob frequenter u-  
sum eo carent.

LIBER

LIBER QVINTVS,  
DE  
SYNTAXI.

---

## C A P. I.

*De Syntaxi Convenientiæ.*

**S**YNTAXIS vocum est in  
hac lingua duplex est, Sepa-  
rata, & Conjuncta.

Separata est qua vox voci sepa-  
ratim jungitur, certa quadam  
convenientiæ aut rectionis ra-  
tione.

Genere & Numero cōveniunt,  
1. Substantivum & Adjectivum,  
ut טוב טוב *vir bonus*, אֶשְׁתָּה טוֹבָה  
*mulier bona*, זְכַרְיָם טוֹבִים *verba bona*.  
Ac adjectivum semper sequitur;  
nisi loco prædicati veniat, ut טוב  
יְהוָה *Dominus est bonus*, vel Sub-  
stantive accipiatur, seu Substan-  
tivum

tivum includat, ut בָּנֵי קְטַן parvus filiorum ejus, id est filius parvus (seu minimus) filiorum ejus.

II. Nominativus & Verbum, quorum ille eleganter sequitur (nisi emphasis habeat, aut vim aliqunde patiatur) ut זִיוֹר אָמַר dixit David, שָׁפָעָה הָאָזְנוּ אֶרְצָה audi terra, שְׁמָמִים audite cœli. Nam Dualis Numerus in Verbis sub Plurali comprehenditur.

III. Nomen & Pronomen ad id relatum : ut פִּישְׁזָן הוּא חַסְכֵּב ut Pison, ipse circumiens, עַל יְהוָה וְעַל סְשִׁיחּוֹ contra Dominum וְuncetum ejus.

Non raro tamen secus accidit ; nam interdum.

I. Genus Nominis negligitur ob respectum ad rem intellectam , ut יְחִילְדוּ desideravit David, id est הַכְּיָא שְׁפַחַת anima Davidis, נְפָשָׁה דָּיוֹד adduxit ancilla tua, id est נְעָר שְׁפַחַת puer ancillæ tuae.

II. No-

II. Nomina Masculina , virtutis causâ , Fœmininè; & Fœminina , conrra , laudis causâ , Masculinè usurpantur.

III. Pluralia , honoris causa pro Singularibus usurpata , aut distributivè accepta , singulariter construuntur : ut בָּרָא אֱלֹהִים creavit Dij , id est Deus , וַיְקַח אֶרְזָן וַיְסַפֵּר accepit Domini , id est Dominus , Iosephi , יְשַׁר מְשֻׁפְטֵיךְ Iudicia tua rectum est , id est quodlibet judiciorū tuorum .

IV. Singularia collectiva pluraliter , ut נָבוֹ הַעַם populus venerunt .

Porro Substantivum & Adjectivum eandē enuntiationis partem constituentia hic etiam in restrictione & absentia ejus conveniunt , id est , si utrumque pertinet ad Subjectum , aut ad Prædicatum , ac Substantivum restrictum est , necesse est & Adjectivum restringi

stringi per Articulum, si minus,  
& Adjectivum Articulo carere de-  
bet, ut שׁוחל עץ arbor plantata.

הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל *Rex magnus.*

נִינִיָּה הַגָּדוֹלָה *Ninive magna.*

אֲחִיכֶם הַקָּטָן *frater vester parvus.*

שַׁעַר יְהוָה הַחֲדָשָׁה *porta Domini nova.*

Cum vero constituunt eandem  
enuntiationis partem, id non ob-  
tinet, ut

הַמֶּלֶךְ גָּדוֹל *Ille Rex est magnus.*

נִינִיָּה גָּדוֹלָה *Ninive est magna, &c.*

At Substantivum appellativum,  
cum Adjectivo Nominē proprium  
aut gentile constituens, Articu-  
lum amittit, ut

שַׁעַר הַעֲלֵיוֹן *Porta superior.*

בֵּית הַלְּחֵם *Bethlabmita.*

quod non raro quoque contingit  
in nominibus ventorum, & die-  
rum רוח הַקְּרוּם *ventus orientalis,*  
וַיְמַתֵּה שְׁשִׁי *dies sextus.*

Substan-

Substantivum per appositiō-  
nem junctum alteri Substantivo  
gaudet hujus literam servilem aut  
Præpositionem, si quam habet,  
resumere, ut

*לְעַבְדָךְ* servo tuo *Yaacob.*  
*אֶל עַבְדָךְ* ad servum tuum *Da-  
videm.*

---

## C A P . II.

## De Rectione Nominis.

SUBSTANTIVUM regit diver-  
se rei Substantivum in Geni-  
tivo, ut *וְהִזְבֵר* *וְהַזְבֵר* *verbū Domini.*  
*חֲפָלָה* *לְמַשְׁחָה* *oratio Mosis,*  
*וְאַלְהָה* *יְמִינֵי* *שְׁנֵי* *חֵי* *אֶבְרָהָם*  
*כָּל* *bi sunt*  
*dies annorum* *witæ Abrahami.* & in-  
terdū rectum preponitur  
*לְנֹזֶר* *סּוֹטֵר* *Davidis Psalmus.*

Ac more Substantivi,

i. à Substantivo, veluti in Ge-  
nitivi,

nitivo regitur Infinitivus quoque Verbi, ut שָׁנָה בָּזָא annus advenire, id est adventus.

II. Substantivum in Genitivo regit, Adjectivum ei præpositum, & significans copiam, desiderium, notitiam, metum, aut similia, vel contraria eorum, ut מְלָא יְמִים plenus dierum, וַיַּרְא יְהוָה timens Dominum, &c.

Cæterum regentis seu cum Genitivo constructi forma non leviter plerumq; mutatur, idque eodem fere modo quo cum Affixis, quod in Syntaxi conjuncta, unâ & eadem fere opera explicabitur.

Invenitur tamen interdum forma absoluta usurpata pro constructa, ut אֶתְרֵי אֶתְמָה אֶתְרִים pro וְרֹבָרִים וְרֹבָרֵי אֶתְמָה verba veritatis: & contra, constructa pro absoluta, ut חֲכַמָּה וְרֹעֶה חֲכַמָּה וְרֹעֶה sapientia & scientia.

S &

& ita pro מָקוֹם *locus*, venit מָקוֹם, quoties sequitur שָׁרֵךְ.

Porro constructio hæc latissimè in hac lingua patet, & elegantissimos facit Ebreismos, usu discédos. hoc tantum hic observetur : eleganter peream exprimi Adjectiva pleraque nostra denominativa, ut אִישׁ מַלְחָמָה *vir belli*, id est *bellicosus*. נִיר זָהָב *candelabrum auri*, id est *aureum*. בֶן שָׁנָה *filius anni*, id est *annus*. Item Ablativum causæ, instrumēti, pretij, laudis, & vituperij, ut שְׂטִיחַ רַעֲתִי חַלְלִי חַרְבַּי *vulnerati gladio*, id est *malo meo*, &c.

### Appendix de Nominibus Numeralibus.

Numeri cardinales diversam rationem habent : nam primum, Adjectivum est, & per omnia cætera Adjectiva imitatur, ut יְהָוָה אֶחָד *dies unus*.

Reli-

Reliqua quodammodo sunt Ad-  
jectiva, quia cum numerato con-  
veniunt Genere, quodammodo  
Substantiva, quia numerato præ-  
ponuntur, idque regunt, more  
Substantivi; in certo tamen Nu-  
mero: nam quæ à duobus ad de-  
cem sunt (inclusive) regunt nu-  
meratum Plurale; idq; bifariam,  
interdum enim immutata ma-  
nent, ut שְׁנַיִם טְזִים duo ligna, שְׁבָעָה  
פְּרִים septem juveni, interdum alio-  
rum Substantivorum more mu-  
tantur, ut שְׁנֵי בָנִים duo filij. שְׁבָעָה  
וּמִים septem dies: quæ vero supra  
decem sunt, regunt numeratum  
singulare, & immutata manent,  
ut עֶשֶׂר קָטָן quatuordecim dies,  
בְּאַהֲרֹן מִרְינָה triginta anni, שְׁלֹשִׁים שָׁנָה  
centum provinciæ, אֶלְף אַישׁ mille viri.  
Interdum tamen, licet rarius, hęc  
quoque plurale regunt, ut

אַרְבָּעָה עָשָׂר בְּכֶתֶם *quatuordecim agni.*

שְׁלֹשִׁים שְׁקָלִים *triginta sicli.*

מֵאה פָּעָם *centum vicibus.*

אלף פָּעָם *mille vicibus.*

& *מֵאה quoque interdum mutatur ob regimen , ut מֵאת שָׁנָה centum anni.*

Vniversitatis nota **כל** Substantiva est , & propterea quoque præponitur , modo Singularibus , ut *כל בָּנָר universitas vestis* , id est *omnis vestis* , modo Pluralibus , ut **כל** וּבָנָר *universitas verborum* , id est *omnia verba*.

Pronomina autem demonstrativa , Substantiva interdum sunt , & præponuntur ; interdum Adjectiva , & postponuntur , ut **זה** חָאִיש **וְזֶה** vir , & **זה** חָאִיש **וְזֶה** vir hic.

*Alij Casus cum Nominе.*

Substantivum verbale actionem significans eleganter pro Infi-

Infinitivo venit, & regit Casum  
sui Verbi, ut יהוה אֱתָה לִירֹאָה אַתָּה ad ti-  
morem, (id est timendum) Dominum.  
כְּמַחֲפֵכָה אֶלְهִים אַתָּה סְרוּם  
sicut subver-  
sio Dei Sodomā, id est secūdum subver-  
sionem qua Deus subvertit Sodomam.

Adjectivum sumptum compa-  
rative regit quoque Substantivum  
intercedente גָּדוֹלָה הַרְאֵזָן, ut פָּנָן,  
magnus præ primo, id est major pri-  
mo, ut superlative acceptum in-  
tercedente בָּהִיפָּה בְּנֵשִׁים, ut בָּהִיפָּה  
formosa in mulieribus, id est formosissi-  
ma mulierum; vel nudum sine בָּהִיפָּה,  
גָּדוֹלָה מְלֹכִים ut magnus regum, id est  
maximus.

Adjectiva quæ commodum,  
facilitatem, utilitatem, proptie-  
tatem, studium, similitudinem,  
aut affinia, vel contraria signifi-  
cant, regunt Dativum, ut טֹוב לִי  
bonus mihi, וּזְמָתָה לְךָ similis ei, &c.

Pronomen relativum אֲשֶׁר Substantivo postpositum non amat à Verbo aut Præpositione regi, seu in Casu obliquo poni; sed positū in Casu recto, quasi quiescit, in locum suum substituens Pronomen Affixum, ut כִּי אֲשֶׁר fructus qui, in eo, pro בְּאַשֶּׁר in quo. כִּמוֹ אֲשֶׁר sicut gluma quæ, dispellit eam, pro חָרְפָּנוּ ṭurpitudine quam dispellit.

---

## C A P . I I I .

*De Regimine Verbi.*

**V**E R B U M , aut Nomen regit , aut alterum Verbum.

Nomen regit vel immediate , non intercedente scilicet Præpositione : vel mediate , ea intercedente.

Immediate Nomen regunt in Accusativo (cui evidentiæ causa sua

sua s̄epe præmittitur nota אָתָּה  
de qua pag. 218.) Verba pleraque  
transitiva, quæ apud Latinos Ac-  
cusativum regunt, ut הַכְּבָה אֶרְצָה per-  
cussit terram, הַרְגָּה אֲחֵת פְּנֵי occidit dra-  
conem.

Item Verba recordandi, obli-  
scendi, benedicendi, maledicendi,  
contingendi, nuntiandi, miserend-  
i, præcipiendi, & serviendi, ut  
בְּרוּךְ זִכְּרָאָת יוֹסֵף recordatus est Iosephi.  
בְּרוּךְ אָתָּה אֱלֹהֵינוּ benedixit Domino meo, &c.

Mediantè Præpositione Nomen  
regunt pleraque Verba tum abso-  
luta, tum transitiva, certam cir-  
cumstantiam, aut motum ad rem,  
in re, vel à re notantia, vel exi-  
gentia.

Præpositiones autem potissimæ  
huc facientes sunt לְ, בְּ, אֶל, עַל,  
טַז, quibus accedunt סְמִים & אַחֲרִים  
quarum לְ & אֶל motum ad rem no-  
tant,

tant, (uti &  $\eta$  locale) בָּ in re, נִסְתַּרְתָּ à re, לְעֵנֶת contrarietatem, מִבְּיַחֲדָה conjunctionem, אַחֲרֵי sequutionem.

Et cum לְ construuntur pleraque Verba quæ apud Latinos Dativum regunt, ut לִי אָמַר dixit mihi, נְחַנְּךָ לְדוֹיד dedit Dayidi.

Item Verba vocandi, exspectandi, consulendi, honorandi, sanandi, juvandi, arctandi, decipiendi, spernendi, irridendi, & sinnendi, ut זָקְרָא תַּלְשִׁישׁ וְזָקְרָא בְּזָקְרָא Isai, הַצִּיק לְזִקְנָתָךְ arctavit eum.

Cum בְּ construuntur & Verba adhærendi, ac adversandi, quæque sensum, vel animi aliquem affertum, putà gaudij, tristitiae, spei, fiduciae, vel similem denotant, ut חָסִיתִי וְבָקָרָו בְּמַלְכֵם adhaerunt regis suo, בְּיְהֻדָּה speravi in Dominum. item que regunt noinen causæ, instrumenti, pretij, temporis, loci, aut modi

modi agendi. תְּרוֹעָם בְּשֶׁבֶת בַּרְזֵל  
*conteres eos virgâ ferreâ, אֲקִנָּה בְּכֶסֶף*  
*comparabo argento.*

Cum **לְ** construuntur quoque Verba quæ adversationē, lætitiam, tectionem, & protectionem significant.

Cum **לְ**, quæ abstinentiam, & timorem.

Sed horum tamen omnium pleraque, modo cum simplici Accusativo, modo cum alia Præpositione etiam cōstruuntur; ut contra eorum quæ Accusativum regunt, satis multa Præpositionē interdum aliquam adsciscunt. Diversitatem autem constructionis, diversitas quoq; significationis interdum comitatur, ut **לִזְמַעַן au-**  
**divit vocem, לִקְמַעַן obe**divit voci.

Porro Verba quælibet, maximè intransitiva, cognatum Accusativum

tivum etiam hic satis frequenter  
regunt.

Multa quoque Verba duos re-  
gunt Accusativos, maximè in Pi-  
el & Hiphil.

Ad quæstionem quamdiu ? &  
quanto tempore ? per nudum re-  
spondetur Nomen ; ad quando ?  
intercedente ב, vel ל.

Ad quæstionem quo? responde-  
tur interdum per nudum nomen  
loci, interdum intercedente ל, לְ  
vel לֵי ; aut affixo ה locali, quo  
posito, subinde quoque præmittit-  
tur ל.

Verbum unum regit alterum in  
Infinitivo, idque vel simpliciter, ut  
בָּקַע potuit surgere, vel interce-  
dente ל, ut חִזְמָה לְעַשְׂתָּה cogitarunt fa-  
cere . pro Infinitivo tamen venit  
etiam Futurum, ut מִרְבּוֹ קָרְבָּרוּ mul-  
tiplicatis loqui.

Infini-

Infinitivus absolutus suo Verbo additus Præteritum & Futurum plerumque antecedit ; Imperativum sequitur : & interdum diversæ est Conjugationis : ut *רָאֵה חֲרֹאַת*  
*videndo vides, עָמֹד עַמּוֹד audite au-*  
*diendo, טְרַגּוּתְרַגּוּ discerpendo discer-*  
*ptus est.*

Participia Verborum suorum constructionem sequuntur.

Ellipsis Verbi Substantivi frequentissima hic est ; maximè post Pronomina personalia, & demonstrativa, (quæ & ipsa pro eo Verbo non raro usurpantur) item post Adjectiva Substantivis præposita, & de ijs prædicanda : nec non ante Participia. exempla paſſim in sacris libris sunt obvia.

## CAP. IV.

*De Syntaxi Particularium.*

**P**ARTICVLARVM Syntaxis separata difficultatem magnam non habet, & usu facile discitur.

Præpositiones & Interjectiones cum Nominibus, rarius cum Verbis : Adverbia cum Verbis, rarius cum Nominibus, & Particulis ; Conjunctiones cum omnibus verbis construuntur.

Atque hæc de Syntaxi separata sufficient : cuius ratio usu melius quam præceptis percipitur. Videantur tamen de ea , quin diligenter legantur , doctissima & accuratissima Clarissimi Domini Buxtorfi præcepta , in Thesauro ejus Grammatico, quod opus verè aureum omnibus Ebreismi studiosis volumus esse cōmendatissimum.

CAP.

## C A P . V .

*De Affixis Verborum.*

S Y N T A X I S conjuncta est  
qua Pronomina Affixa cum  
alijs vocibus coalescunt.

Iunguntur autem Affixa Acti-  
vis tantum Verborum transitivo-  
rum regentium Accusativum, si-  
gnificantque rem patientem, id  
est Accusativum ejus ad quod  
Affixum refertur, ut בְּקַרְתִּי visi-  
tāvi te. Cum Infinitivis tamen pas-  
sivis, quibus etiam subjungun-  
tur, per Genitivum commodè  
exprimi possunt, ut בְּחַפְרוּ in vi-  
sitari illius, id est cum ille visitatur,  
ut & interdum cum Infinitivis  
actiis passive sumptis, ut בְּחַרְגֵּן in  
occidere (id est occisione) ejus, id est  
cum occideretur. raro ellipticam fa-  
ciunt loquutionem, ita ut per Da-  
tivum separatum, aut per Accu-  
sati-

sativum, vel Ablativum cum Præpositione exponenda sint, ut בְּשָׁלֵם coxit ijs, pro בְּשָׁל לְהַם loqui cum illo, pro וּבְרֹא, וּבְרֹא עַפְתָּה, וּבְרֹא עַפְתָּה clamabunt ad te, pro אֶלְךָ יִזְעַקְוּ. nam & intransitivis tunc annexi possunt.

Sunt autem hæc

נִי me, pro quo tamen cum Infinitivo sæpe solum, est.

נָנוּ nos, נָתְךָ te M. נָתְךָ te F. כְּמָנוּ vos M.  
כְּמָנוּ vos F.

הִי eum, pro quo tamen indifferenter est, cum Infinitivo; ut & Præterito terminato consona mobili, ac prima ejus singulari.

נָהָא, pro quo tamen est, cum vocibus terminatis consona mobili, Præteriti quidem semper reliquorum temporum sæpe, & ferè indifferenter. ac Mappic etiam interdum cadit, solo נ manente.

ו, &

□, & pro eo interdum יְהָס, יְהָס.

Quorum quæ primæ personæ sunt, Verbis primæ, quæ secundæ, Verbis secundæ personæ non affiguntur; cum actio ista reciproca per Niphal & Hithpaël commodo exprimi possit.

Mutantur autem ante ea terminaciones quedam Verborum, scilicet

נ Fœmininum & ה in simplex נ.  
ה quoque ante ו & ו in simplex  
נ, ante reliqua in יְהָס.

ם & ת in יְהָס.

□ Participiorum in ו, uti fit in Nominibus; nam horum rationem cum Affixis Participia per omnia sequuntur. hoc tantum observetur, Fœminina per נ finita, non per ו, Affixa suscipere. Ac dictionibus quidem ו. & ו  
termi-

terminatis immediate uniuntur,

ut פָּקֹרְנוּןִי visitarunt me.

פָּקֹרְתִּיו visitavi eum.

פָּקֹרְתּוּנִי visitastis me.

Reliquis certâ præmissâ Vocali ;  
exigunt enim ante se,

1. נִ Pathah (raro Camets) פָּקֹרְנוּןִ Pathah (raro Camets), cum Præteritis :  
cum reliquis temporibus, Tsere: ut  
פָּקֹרְנוּןִ פָּקֹרְנוּןִ פָּקֹרְנוּןִ פָּקֹרְנוּןִ  
פָּקֹד יְפָקֹרְנוּןִ יְפָקֹרְנוּןִ יְפָקֹרְנוּןִ יְפָקֹרְנוּןִ  
tamen & גַּ etiam cum Infinitivo perpetuo Camets habent; &  
interdum quoque cum Futuro;  
cum quo & נִ subinde habet  
Pathah.

2. נִ, Sjeva mobile; נִ & נִ  
vero quiescens, ut פָּקֹרְךִּטְבִּים visitavit  
te, פָּקֹרְךִּטְבִּים visitavit vos: interdum  
tamen contrarium contingit, cum  
videlicet Sjeva Affixi נִ ante se  
habet Vocalem brevem, pro alio  
Sjeva

Sjeva mobili (ne duo mobilia concurrant) positā, ut פְּקָרָךְ à פְּקָרָךְ : vel Sjeva Affixorum כֶּן & כֶּן ante se habet aliud Sjeva, ut פְּקָדָכְםּ et פְּקָדָךְ à פְּקָדָךְ .

נַּ, Tsere, ut יִפְּקָרָךְ , פְּקָרָךְ &c.  
וַּ, Hholem, ut פְּקָרָוּ , פְּקָרָוּ &c.  
הַ, Camets, ut יִפְּקָרָה , פְּקָרָה &c.  
טַּ, Segol, ut יִפְּקָרָתּ , פְּקָרָתּ &c.

Vocales autem puræ radicalium primæ , & secundæ , hoc modo mutantur.

Primæ radicalis Camets mutatur in Sjeva , ut פְּקָרָוּ visitavit eum , à פְּקָרָךְ , nisi precedat Dages , ut הַפְּקָרָד ab הַפְּקָרָוּ .

Secundæ verò radicalis ,

1. Pathah ante Sjeva quiescens manet, ut פְּקָרָתּ , פְּקָרָתּ à פְּקָרָתּ , פְּקָרָתּ alias in Camets mutatur, ut פְּקָרָוּ . In Infinitivo tamen formæ לְפָרָא in Sjeva, ut שְׁבָרָא à شְׁבָרָא .

T 2. Tse-

2. Tsere, aut Pathah vicarium (id est suffuratū rejectum) mutatur in Sjeva, ut פְּקֻדָּה à פְּקֹד שְׁלָחָה . In Præterito tamen Kal manet, ut אֲהַב ab אֶחָד, nisi sequatur Sjeva quiescens; tunc enim in Pathah mutatur, ut אֲהַבְּכָם & alibi, ante גַּם, interdū manet, ut חִכְבָּרָךְ à חִכְבָּרָךְ . In Imperativo Hiphil in Hhirec mutatur, ut חַשְׁכֵל ab חַשְׁכְּלִין .

3. Hholem, non sequente Sjeva in Præterito manet, ut יָכַל à יָכְלוּ : in Futuro in Sjeva mutatur, ut יָכַל à יָפְקֹד : raro in Hhatefcamets. Sequēte vero Sjeva, ubiq; in Camets parvum vertitur, ut יָכְלָה וְיָפְקֹד à יָפְקֹד וְיָכְלָה : Camets, quod à פְּקֹד וְפְּקֹד וְיָכְלָה .

4. Sjeva quod descendit ex Pathah, ubique mutatur in Camets, פְּקֹד וְפְּקֹד וְיָכְלָה , quod à פְּקֹד וְיָכְלָה , quod à חַשְׁכָּמָעִין , quod à חַשְׁכָּמָעִין :

quod

quod vero descendit ex Hholem,  
vel Tsere, id solum in Præterito  
Kal in Vocalem suam redit, ut  
יכל יהו, אֲהֵב ab אַהֲבָנִי  
à radice יְכַל, à radice יְכַל. alibi manet.

*Anomalia Verborum perfectorum.*

Camets tertiae radicalis termina-  
tionis ה in Præterito, cum ג, ס,  
& צ manet, & ad euphoniam re-  
tinet Accentum, qui ut in penul-  
tima possit consistere, ultima  
Vocalis corripitur, ut פְּקֻרְחָם, פְּקֻרְחָךְ  
פְּקֻרְחָה à פְּקֻרְחָה: cum reliquis Affixis  
(etiam ט) quæ h̄ic omnia irregu-  
lariter Sjeva quiescens ante se ha-  
bent, in Pathah mutatur, ut פְּקֻרְחָנִי, וְקֻרְחָנִי  
וְקֻרְחָנִם, וְקֻרְחָנִת, &c. Et pro חָה ut plu-  
rimum חָי ac pro חָתָה semper חָתָה  
est, ut פְּקֻרְחָו, פְּקֻרְחָה & פְּקֻרְחָה. nec unquam hic est ה.

Infinitivus & Imperat. Hholem terminati, metathesin insuper

T 2 Voca-

Vocalium habent, ut פְּקָרֹן à cum Affixis tamen נִכְנָס & נִכְנָס sepe non fit trajectio, ut פְּקָרָכְס & פְּקָרָכְס. Raro idem fit in Futuro, literis אַיִלְלָה Camets habentibus, ut יְפָקָרָה & יְפָקָרָה.

Doctrinā de נ epenthetico quod Affixis interdum præponitur habes pa. 248. Id Tsere ante ה in Segol mutat, ut יְפָקָרָה & יְפָקָרָה.

*Anomalia Verborum Imperfectorum.*

1. Infinitivi geminum Segol aut Pathah vicarium habentes Non-inimum more mutantur, ut גַּשְׁׁתָּה accedere, גַּשְׁׁתָּה דַּעַת scire, דַּעַת, &c.

2. Literæ serviles initio quiescentium Ajin (ut & defectivorū) mutant + & .. in Sjeva, ut יְקִים statuet, יְקִים הַקִּים; יְקִמְךָ statue, יְקִמְךָ.

3. Quiescentia Lamed ה id cum Vocali præcedente abiciunt, & Camets primæ radicalis retinent,

ut

ut הַשְׁעָה fecit, הַשְׁעָה, raro n in, mo-  
bile post Camets mutant, ut  
יִאֲתֵן pro אֲתֵן à הַחֲנִיא veniet.

In Infinitivo autem Camets primæ in Sjeva mutatur, & manet Hbolem secundæ, n abjecto, cum Affixo הַ, vel in n mutato, cum reliquis; ut הַשְׁעָה facere, הַשְׁעָה, הַשְׁעָה.

Nota autem; Fœmininum ter-  
tiæ personæ Præteriti sub forma  
הַשְׁעָה nō sub הַהַשְׁעָה Affixa suscipere.

Item Affixum הַ, saxe in הַ, mu-  
tari, Camets & Sjeva transpositis,  
cum affigitur terminatis הַ, quod  
abijcitur, sicuti jam dictum est,  
ut ab הַשְׁעָה fecit, fit הַשְׁעָה & הַשְׁעָה.  
quod הַ ab Affixo Fœminino הַ  
per + præcedens distinguitur.

4. Defectiva y terminata litera  
radicali, cōpensant medium abje-  
ctam, ut cū terminationibus Ver-  
borum, ut יְסֻבֵּנִי, הַסֻּבֵּנִי; יְסֻבֵּנִי, הַסֻּבֵּנִי.

*Corollarium.*

Fœminina in הַ exeuntia non recipiunt Affixa, sed eorum Masculina pro eis usurpantur, ut שְׁמַעֲנוּ audite me, Masc. & Fœm. aut mediante Particula הָ, ea recipiunt, ut אַתֶּם שְׁמַעֲנָה audite eum, quod & alibi non raro fit.

## C A P. VI.

*De Nominum Constructione, id est Affixis & regimine.*

**A**FFIXA cum Nominibus denotat Genitivum possessionis, ut זְבַר verbū, זְבַרְיִם verbum mei, id est meum, זְבַרְכֶם verbum vestri, id est vestrum. Conveniunt cū Substantivo ad quod referuntur, non cum eo cui annexuntur.

Sunt autem hęc.

יְ mei, id est meus, a, um, i, æ, a.

נוֹ nisi, id est noster, ra, rū, ri, ræ, ra.

ג M.

ג M. } *tñi*, id est *tñus*, *a*, *um*, *i*, *e*, *æ*,  
ג F. }

כ M. } *vestri*, id est *vester*, *ra*, *rñs*, *ri*, *re*, *ra*.  
כ F. }

נ & נ M. } *eius*, & *sui*, id est *sñus*, *a*, *um*, *i*, *e*, *æ*.  
נ & נ F. }

ם & ס M. } *eorū* } & *sui*, i.e. *sñus*, *a*, *um*, *i*, *e*, *æ*.  
ם & ס F. } *earū*

Quæ Nominibus per certas  
Vocales annexa, eadem mutare  
ut plurimum solent; id quod sæ-  
pe paulò aliter faciunt gravia כ,  
ן, ס & ס, quam levia. Ac cum  
gravibus quidem eodem ferè mo-  
do mutantur Nomina quo mu-  
tantur ob regimen, seu cum alte-  
rum Nomen regunt in Genitivo  
Casu. Itaque cum absolutè dicam  
mutationem aliquā fieri, de omni-  
bus Affixis loquar, tam gravibus  
quam levibus. cum Affixa levia  
nominabo, gravia excludam. sub

T 4 gravi-

gravibus sive nominatis , sive sub generali doctrina comprehensis , regimen perpetuo continebitur , nisi id nominatim excipiatur.

Quomodo autem Nominibus annexantur, eademque mutent, ostendam in Perfectis , primum quidem in Singularibus, mox in Pluralibus , indicaturus deinde etiam quomodo ab ea analogia imperfetta recedant.

Iunguntur itaque Affixa Nomina-  
bus singularibus, certâ premissâ  
Vocali : exigit enim ante sc

ה, Hhirec : נ & ק, Tsere.

ג, Sjeva mobile: ב & ג, qui-  
scens.

ו, Hholem.

ח, ט, & ז, Camets.

ה, ה, מ, ת, נ, Singulairibus per-  
fectis non annexuntur: quomodo  
autem Pluralibus , & Singulari-  
bus

bus quibusdam imperfectis jun-  
gantur, post patebit.

Terminatio Singularis nō mu-  
tatur, nisi quod ה Fœmininum in  
ה vertitur, ut זְדָקָה justitia , אַזְדָּקָה justitia , אַזְדָּקָתָה justitia , אַזְדָּקָתָה justitia , אַזְדָּקָתָה justitia , אַזְדָּקָתָה justitia .

Vocales mutantur in ultima  
tantum, & penultima syllaba, ex-  
que pure, & mutabiles τ, ο, ι & υ.

Camets penultimæ syllabæ mu-  
tatur in Sjeva, וְבַרְאֵז verbum, רְבָרְוָן, וְבַרְכָּם inquisitio, בְּקָרְבָּת : nisi precedat  
Sjeva, tunc enim mutatur, ut  
זְדָקָה justitia , אַזְדָּקָה justitia , אַזְדָּקָתָה justitia , אַזְדָּקָתָה justitia (ubi Sjeva initiale an-  
te alterum regulariter in Hhirec  
vertitur). raro manet.

Camets ultimæ syllabæ, cum le-  
vibus manet; cum gravibus, in  
Pathah mutatur, ut patet in exem-  
plis

plis allatis. In solo regimine interdum manet, ut *בְּנֵגֶם יְהוָה* *verbum Domini*, rarissime in .. mutatur, ut *בְּנֵל הַכְּלִים וָנִיטָה וָנִיטָתָם*, ab *הַכְּלָל*.

Tsere penultimæ syllabæ cum Affixis mutatur in Sjeva, ut *לְבָב cor*, *לְבָבִי*, & Sjeva hoc ante alterum Sjeva in Hhirec, ut *סִפְרִי liber*, pro Hhirec tamen sub literis *עַח* plerumq; est Segol, juxta Reg. ב. ut *חָלֵק portio*, *חָלֵקִי*, Raro Fœminina Tsere retinent, ut *נְכָלָתִי cadaver meum*. In regimine manet, ut *בְּרִד liber vitæ*, *סִפְרִי חַיִים pallium lini*: nisi sequatur - non præcedente Sjeva, ut *שָׁעַר pilus*, *שָׁעַר pilus capitinis*: si præcedat Sjeva, ut plurimum manet, ut *בְּרִכָּה piscina*, *בְּרִכָּה piscina Regis*, raro mutatur, ut *נְכָלָתִי cadaver bestiæ*.

Tsere

Tsere ultimę syllabę, si præcedat Camets, cū Affixis levibus manet, ut שְׁבִנָּו vicinus ; cum gravi- bus in Pathah mutatur, ut שְׁכַנְכָם , שְׁבַרְזָן habitator Someronis. In solo regimine interdum manet, ut עַקְבָּו calcaneus Esavi. Si non præcedat Camets, cum Affixis mutatur in Sjeva, & hoc ante alterum Sjeva in v, ut לְקָדָב baculus. זָאֵב, מְקָלָכָם , forma tamen id retinet, ut שְׁאָרָר caro, שְׁאָרָר caro mea. In regimine verò manet, ut נְחַזְּקָה faber aeris.

Hholem penultimæ syllabæ, immutatum manet, præterquam in forma segolata שְׁוֹק quæ id cum Affixis tantum (non item in regimine) mutat in Camets parvum, ut קְרַשְׁבָּם , קְרַשְׁבָּם .

Hholem ultimæ syllabę, invariatum perpetuo manet, tria tamen hæc



hæc קְטֹן *minimum*, קָטוֹב *excisio*,  
 קְבוּל *contrarietas*, cum solis Affi-  
 xis, Hholem, in Camets parvum  
 & Daghæs resolvunt, & irregula-  
 riter & primæ retinent, ut קְטַנִּי,  
 קְטַנָּה, קְבוּלָה.

Segol ultimæ syllabæ in Regimi-  
 ne manet: at cū Affixis mutatur in  
 Sjeva, ut קְוִדֵּשׁ *liber*, סְפִירִי *san-*  
*ctitas*, קְדֻשָּׁה *sanctissim* & קְדֻשָּׁה *sancti-*  
*tas sanctitatum*, שְׁבָטִים *humerus*.

Segol penultimæ syllabæ ante  
 Sjeva est immutabile, ut אֲשֶׁר *mu-*  
*nus*, אֲשֶׁרֶךְ; ante alterum Segol,  
 aut Pathah vicarium, in regi-  
 mine quoque manet, ut בְּגָדִי *ve-*  
*stis*, בְּגָדִי אַלְמָנָה *vidua*, sed  
 cum Affixis mutatur in Sjeva,  
 & hoc, ante alterum Sjeva, in  
 Hhirec, ut בְּגָדִךְ, בְּגָדִי *pro* Hhi-  
 rec tamen plerumq; est Pathah,  
 sub literis יְחִזְקָא & ante easdem;  
 quin

quim & plerumque sub ל, & ante  
לנור, ut שׁבֵד servus, טָלַק Rex.  
וְרַבִי, וְרַקָ, & in paucis  
insuper alijs vocibus, quas usus  
docebit, ut נֶפֶש anima, גַּל pes,  
כְּסֹף argentum, שְׁחִקָ arcus, &c. paucissi-  
ma pro Hhirec habent Segol, ut  
נֶכֶר nepos, נֶכֶר.

Pathah vicarium per omnia  
imitatur Segol, ut לְקֻחָ doctrina,  
נְעָרוֹן puer, פְּעַלְלָךְ opus,  
& sic quoque Pathah in forma  
תְּמַלֵּל mel, ut רְבַשְׁיָה.

### Appendix.

Fœminina terminata gemino  
ת, cum ם vel נ heemantico ini-  
tio, mutant in regimine utrum-  
que ת in Segol, ut מִסְלָכָה regnum,  
סִמְלָכָה כְּהָנוֹת regnum sacerdotum,  
& Affixa quoque non admittunt,  
nisi prius instituta ea mutatione,  
ut מִסְלָכָה regnum ejus.

De

*De Pluralibus.*

Pluralia terminationem mutant, nam finita per ים . amittunt ubique ס cum Hhirec ; per נ terminalata adsciscunt י , (non tamen in regimine, nisi raro ) ita ut utraque terminentur per י ; quod quiescit cum נ in Tsere , ס , צ , בְּסָם , in Segol , ut רְבִרִיכָם , וְבִרִינָם , וְבִרִיכָה , וְבִרִינָה , &c. רְבִרִי יְהוָה , אֲזֶקְתָּה יְהוָת , אֲזֶקְתִּיכָם , אֲזֶקְתִּינוּ .

cum רְבִרִיךְ ut ה & ק in Segol , ut אֲזֶקְתִּיכָה , אֲזֶקְתִּיקָה , וְבִרִיתָה . אֲזֶקְתִּיו , וְבִרִיוֹן , in Camets , ut אֲזֶקְתִּי . Sed post hoc Camets , ut & post Segol , י non raro omittitur.

Movetur autem per Hhirec breve, post Pathah,

cum אֲזֶקְמִיךְ , וְבִרִי , וְבִרִיךְ ut י & ק , אֲזֶקְתִּיךְ & וְבִרִי , sed pro אֲזֶקְתִּיךְ , אֲזֶקְתִּי & וְבִרִי semper contracte dicitur אֲזֶקְתִּי .

Atque

Atque hic, ut vides, pro Affixis Singularibus ה, מ & נ usurpantur הַ & נַ. sed per ni terminata tamen non raro accipiunt מ & נ post Camets, at tunc non adsciscunt ו, ut זְרֻקָתָם, זְרֻקָתָן.

Vocales hic nullæ mutantur, nisi penultimæ ת & .., idque in Sjeva (& hoc ante alterum Sjeva in Hhirec) in terminatis quidem per ni semper, at in finitis per מ. tantum cum Affixis gravibus, ut patuit in exemplis allatis.

Pro Hhirec ex præcedente Sjeva nato sæpe Pathah est, vel Segol. Et Pathah quidem potissimum habent ea quoram Singularia Sjeva initiale in Pathah mutant, ut מלכיהם Reges, מלכי מֶלֶךְ, Segol, quæ id in Singulari mutant in Segol, ut עגלים Vituli, עגל Vituli auri, ab עגל הַזָהָב.

Cate-

Cæterum in paucis etiam quibusdam Camets vel Tsere penultimum manet, ut in אַבְרִים *agricole*, אַנְלִיָּם *lugentes*, אַשְׁרוֹת *municiones*, &c.

Duala eandem per omnia rationem sequuntur; abjecto enim ס, terminantur י, quod quiescit, aut moveretur, ut in Pluralibus, ut רְגָלִים *duo pedes*, רְגָלִיךְ, רְגָלִיקְ, רְגָלִיכְס, שְׁפָתִים *duo labia*, שְׁפָתִיךְ, שְׁפָתִיקְ, אֲדָם *homo*, אֲדָמִים *homines*, &c. ita ut à Pluralibus formâ omnino non differant.

### *Anomalia Nominum imperfectorum.*

Nomina imperfecta ab hac perfectorum analogia in paucis recedunt.

I. Defectiva secundâ terminata literâ radicali, accendentibus Affixis, medium per Daghes intertia compensant, ut קְנוּ *nidus*, קְנוּ *nidus*

*nodus ejus* : & quædam insuper Pathah in Hhirec vertunt , ut פָתַה *frustum*, פְהֹן . Si autem Camets præcedat sub ח heemantico , id nunquam mutatur, ut יְבָרֵךְ *robur*, יְבָרֵךְ , & פְרָעָה יְבָרֵךְ *robur Pharaonis*; cæterum hanc ultimam dagessandi rationem etiam Nomina quædam perfecta sequuntur , ut מִשְׁגָב *munitio*, מִשְׁרֶבֶי .

II. Nomina à quiescentibus Ajin ota primæ radicalis Vocablem longam non mutant , quia impura est , ut צְרָחָה *angustia*, צְרָחָה & צְרָחָה נִפְשָׁתָה *angustia animæ eorum*, צְרָחָה . Sed יְמִינָה dies Plur. à Singulari יְמִינָה , regulariter Camets mutat , ut יְמִינָה , & יְמִינָה dies Iosuæ. & sic quoque regulariter mutatur Camets in גְזִין *superbia* , & גְזִין שְׂטָחָה *gaudium* , item Hholem גְנִין כְּפַתָּה *pudor* , quorum

radices tamen sunt זָרַת , שׁוֹטֵת , & כּוֹשׁ .

Quæ movent medium Wau vel Iod , habent eam quiescentem, tam in regimine, quam cum Affixis, Wau post Hholem, & Iod post Tsere , ut חֹזֶק medium, חֹזֶק הַיִם medium maris , עֵינָיו oculus, עֵינָיו , & יְעַקּוֹב עֵין יְעַקּוֹב oculus Iacobi . לְעֵילָה tamen iniquitas perfecta imitatur , עַוְלוֹן . פִּיכָּה aqua , habet in regimine טִיְמִי , & טִמְפִּי , quod posterius solum admittit affixa, idque eodem omnino modo quo Pluralia perfectorum.

III. Orta à quiescentibus He, i. quæ terminantur per n, in regimine Segol in Tsere, & penultimam Vocalem regulariter mutant, ut פְּרַח מֹאֲבָה שְׂרֵה ager , שְׂרֵה ager Moabi.

Cum Affixis autem amittunt n, manen-

manēte penultima Vocali, sed pro  
tunc venit הַיּ præcedente Tserc,  
ut שְׂרוֹה ager meus, שְׂרוֹי ejus, &c.

(& sic alia etiam quædam No-  
mina, maximè imperfecta, He  
Fœmininum cum præcedente  
Vocali, ante Affixa abijciunt, ut  
חַבּוֹנָם intelligētia, אֲזִירָה צוֹרָת  
אֲזֹרָם effigies, סְפָה tentorium, פְּשָׁתִי linum,  
צְוֹרָה pro סְפָה פְּשָׁתָה  
(פְּשָׁתָה)

Monosyllabum פֶּה os, ubique  
fit פֵּי יהֹה & פֵּיךְ ut, פֵּי  
os Domini, פֵּי os ejus, פֵּי os meum,  
pro פֵּי: & פֵּי pecus, in regimine  
habet השָׁה, cum Affixis השָׁה & השָׁה.

2. Quæ in ה mutarunt,

in forma גָּלִי daghessant, Ca-  
mets regulariter in Sjeva verso, ut  
עֲנִין afflictus, עֲנִין.

In forma גָּלִי & גָּלִי, cum gravi-  
bus, & in regimine, manent im-

V 2 muta-

mutata, ut פְּרִיָּם *fructus*, פְּרִיָּה *fructus terræ*, חַלְבָּם *morbus*. Sed cum levibus movent Iod, præmisso Sjeva, ut חַלְיוֹן, mutato regulariter Hhatefcaimets ante Sjeva in Camets parvum; פְּרִוּ, ubi Sjeva simplex regulariter quoque in Hhirec vertitur, pro quo tamen, cum Affixo גּ, & sub gutturalibus est Segol, ut בְּרִיךְ, פְּרִיךְ, & חַצְׂיֵן *dimidium*.

3. Quæ ה in ו mutarunt sequente נ in formis גָּלוֹת, גָּלוֹחַ, & גָּלוֹת omnino non mutantur, ut בְּרוּחַי esca mea. תְּנַתֵּן autem soror mutat ו in -: quod manet, licet secunda sit gutturalis.

4. Monosyllaba quæ abjece-  
runt ה, & habent Camets, mu-  
tant id eo modo, quo perfecta  
mutant Camets ultimum, ut יְ  
manus, יְדִיּוֹת, יְדִיּוֹת manus Domini:  
sed

sed ante כְּם & כֹּן pro Pathah,  
sanguis habet Hhirec, וְכָם, &  
manus, Segol, ut יְכָם.

אֲבָבָק autem pater, תְּחִנָּה frater, & חַמָּה  
socer, assumunt ubique, quiescens  
post Hhirec, cui Affixa imme-  
diatè uniuntur, & cum levibus  
manet Camets, cum gravibus, &  
in regimine pro eo est Hhatef-  
pathah, ut אֲבִיךְם, אֲבִיכְם, &  
pater Iosephi. ac pro אֲבֵי pater meus,  
dicitur אֲבָבָק, & sic de ceteris. Plura-  
le אֲבָבָק Camets regulariter mutat;  
תְּחִנָּה fraters, in regimine & cum  
Affixis gravibus pro Pathah ha-  
bet Hhatef-Pathah, quod manet,  
licet secunda sit gutturalis.

5. Quæ vero monosyllaba ab-  
jecerunt ה, & habent Tsere, hoc  
retinent, ut עֵד arbor, עֵד, & עֵד  
arbor fructus.

Sed פֶּלֶג filius, & שֵׁם nomen, cum

V 3 Affixis

Affixis mutant Tsere in Sjeva, ut  
בְּנָה, בְּנָהֶם, שְׁמָנוֹ, בְּנָנוֹ. At in  
regimine טְסֵרֶת Tsere retinet, בְּנָה in  
Segol vel Hhirec mutat.

בְּנָה autem *filia*, est pro unde  
cum Affixis habet בְּתִי, בְּתָוֹ, &c.  
pro בְּנָהֶת, בְּנָהֶת, &c. à *existentia*  
*invenitur*, יִשְׁכַּם, יִשְׁכַּם, &  
posito נָנוֹ pro נָה.

6. גַּי *wallis*, in regimine habet  
גַּי, ut חַי *vivus* חַי, nisi de vero Deo  
dicatur, tunc enim manet immu-  
tatum; & רַי *sufficientia*, רַי, cum  
Affixis רַי, &c.

III. Camets penultimum in  
Plurali retinere solent orta à quie-  
scentibus Lamed ו, ut חֲטֹאתִים *pec-  
cata*, חֲטֹאֵי יְרֻבָּעַם *Jerobaami*,  
& quæ post illud habent Iod pro  
He possum, ut גְּרִיִּים *hædi*, גְּרִיִּם  
*hædi caprarum*: item orta à defe-  
ctivis Pe Nun, vel quiescentibus  
Pe

Pelod, cum Mem vel Tau heemantico initio, ut plantaciones, סורשיּם, פְּשָׁעִים, possessiones, סורשיּוּם.

*Appendix de Numeralibus.*

Nomina numeralia numerato preposita Substantivorum instar ob regimen interdum mutari dictum fuit pag. 275. ea mutatio cum in quibusdam nonnihil recedat à regulis jam positis, consultum erit eorum formam construam breviter hīc apponere.

*Constructa.*

F. M.

אחת אַחֲת

שניּי שְׁנִי

שלשׁ שְׁלֵשׁ

ארבעׁ אַרְבָּעַ

חמשׁ חַמְשָׁת

שׁשׁ שְׁשָׁת

*Absoluta.*

F. M.

אחר אַחֲר

שׁניםּ שְׁתִים

שלשותׁ שְׁלִשָּׁת

ארבעותׁ אַרְבָּעָה

חמשותׁ חַמְשָׁתָה

שׁשותׁ שְׁשָׁתָה

שְׁבַע	שְׁבֻעָת	שְׁבַע	שְׁבֻעָה
שְׁמִינִית	שְׁמִינִית	שְׁמִינִית	שְׁמִינִית
חֲשִׁיעַ	חֲשִׁיעַת	חֲשִׁיעַ	חֲשִׁיעַת
עָשֵׂר	עָשְׂרָת	עָשֵׂר	עָשְׂרָת

## C A P.

*De Affixis Particularum.*

**E**X Particulis Affixa suscipiunt pauca quædam Adverbia; & Præpositiones. cum illis significant Nominativum, cum his eum Casum quem correspondens Præpositio Latina regit.

Sunt autem eadem hîc, quæ cum Nominibus (nisi quod נ, hic interdum usurpetur, præcedente Sjeva) & easdem quoque fere quas cum illis exigunt ante se Vocales.

Sola

Sola gravia, item נָ & נְ, inseparabilibus בְּלֵב, & separabili עַ cum subjuncta, requirunt ante se Camets, ut לְנִי, לְקֹטֶן; עַפְנִי, עַמְכָט. quin & Camets quoque exigit נָ post אָ, item נָ post חָ & הָנָה. Tserere vero requirit נִי; hoc tamen & נָ, cum הָנָה interdum Sjeva habent.

Exemplum inseparabilium cito, לְ,

לְ	לְקֹטֶן	לְקָם	לְנִי	לְנִי
לְהָ	לְקֹטֶן	לְקָם	לְנִי	לְנִי

& ita quoque בָּ & בְּ, sed hoc tantum admittit Affixa gravia, uti & מָ, ut מְקָטֶן, מְקָם, &c. Literæ הָנָה Affixa non suscipiunt.

Præpositiones separabiles, אֲ, עַ, אַחֲ & הַחָ, cum Affixis, (& interdum quoque in regimine) adsumunt, & formam Nominis  
Mascu-

Masculini Pluralis constructi, cuius more & cum Affixis coalescunt, ut

אלְ אָלִיּ אַלְיָקָן אַלְיָכָס &c.

עַלְ עָלִיּ עַלְיָקָן עַלְיָכָס &c.

אַחֲרֵי אַחֲרִי אַחֲרִיּ אַחֲרִיכָם &c.

תְּמִימָה תְּמִימִיקָה תְּמִימִיכָם &c.

hoc tamen ultimum pro , תְּמִימִיו

habet תְּמִימִין & תְּמִימִים , תְּמִימִה

quoque תְּמִימָה , תְּמִימִנָה

תְּמִימִס , תְּמִימִנָה & תְּמִימִן .

Sic *בֵין inter*, nunc singularem, nunc pluralem formam habet, ut *בֵיןיךם*, *בֵיניך* & *בֵינך* &c. quin & terminationem pluralem Fœmininam interdum assumit, ut *בֵינוותינו*.

quoq; *ad* mutatur interdum in *בערי* *pro* *semel* in *בער* alias formam singularem retinet, fitque *בערכם*, *בערם*, *בעריך* &c.

Vlti-

Vltimam literam daghescant, ut  
à Defectivis Ajin oira, עם, ac אֶת  
cum, ut

עם עַמְּךָ עַמְּנוּ עַמְּכָם &c.

את אֶתְּךָ אֶתְּנוּ אֶתְּכָם &c.

& sic à interdū quoque dicitur,

סְנִי & סְנִי מְנִיחֹו & סְנִיחֹו סְנִיחֹה

alias communiter hæc Particula  
cum Affixis secundè personę mu-  
tat Nun dagheslatum in Mem, ut  
dicatur סְפִּיקָן, סְפִּיקָם, סְפִּיקָךְ.

Cum Affixis נֵי, הֵי, וֵי, quæ  
cum hac vocula Sjeva ante se exi-  
gunt, duplicatur tota Particula,  
ita tamen ut euphoniacæ causa  
prioris Nun abeat in Mem, quod  
in sequente per Dages exprim-  
itur, & posterioris Hhirec in  
Tsere, ut סְפִּנְחֹה, סְפִּנְנָה, סְפִּנְנָנוּ, סְפִּנְנִי;  
pro quibus tamen contracte sem-  
per est סְפִּנְחָה, סְפִּנְנָה, סְפִּנְנָנוּ.

cum

cum הֵם & הָנָה plerumque est מִ de quo supra, ut טַהַם &c.

**את** nota Accusativi Casus Affixa quoque suscipit, & mutat Tsere cum levibus in Hholem, cum gravibus in Segol, ut

אָתֹה אָתְּךָ אָתֵי  
אָתְּךָ אָתְּךָ

אָתָם & אָתְּחָם אָתְּכָם  
אָתְּנִי אָתְּחָן אָתְּכָן

propter אָתְּהֶן & אָתְּהֶם, dicitur tamen etiam אָתְּהֶן & אָתְּהֶם.

Reliquæ Prepositiones Nomina imitantur, ut

אֶצְלָא צְלָי אֶצְלָוּ אֶצְלָם *intra* &c.

נֶגֶד נֶגְדֵי נֶגְדוֹ נֶגְדים *coram* &c.

לְפָנִים לְפָנֵי לְפָנֵיךְ לְפָנֵיכָם *ante* &c.

לְמַעַן לְמַעֲנֵי לְמַעַן לְמַעֲנָכָם *propter* &c.

בְּגַלְלָי בְּגַלְלֵךְ בְּגַלְלָכָם *propter* &c.

בְּעַבְרוֹרִי בְּעַבְרוֹרֶךְ בְּעַבְרוֹרָכָם *propter* &c.

לְעַמָּה

לעפתה לעפתהו לעממת contra  
 &c.

בלערוי בלערוי prater  
 &c.

זולחת זולחת prater  
 &c.

אפסט אפסט אפסט prater  
 &c.

Adverbia suscipientia Affixa  
 fere sunt *non*, *ecce*, *הָנֶן*, *אֵין* *ad-*  
*huc*, *sicut*, *&*, *אֵיה* *ubi*, *hoc*  
*modo*,

*אִינְנוּ אִינְךָ* | *אִינְם* & *אִינְמוֹ* *אִינְכֶם*

*אִינְכֶה אִינְךָ* | *אִינְנוּ* | *אִינְךָ* | *אִינְכֶן*

*הָנָנוּ הָנָךְ* | *הָנָנוּ* *הָנָנוּ* & *הָנָנוּ*  
*הָנָהָה הָנָךְ*

*הָנָם* *הָנָכֶם* *הָנָנוּ* *הָנָנוּ* & *הָנָנוּ* .&c.

*עוֹזְרָנוּ* *עוֹזְרָךְ* *עוֹזְרִי* & *עוֹזְרָנוּ* | *עוֹזָרָם* *עוֹזְרִינוּ*.&c.

*כְּמוֹתוֹ* *כְּמוֹךְ* *כְּמוֹנִי* | *כְּמוֹתָהָם* *כְּמוֹצָבָם* *כְּמוֹנִי*

*אֵין אַיִךְ אַיִסְטָה* .&c.

F I N I S.

Errata graviora hoc modo sunt  
emendanda, in quibusdam ex-  
emplaribus.

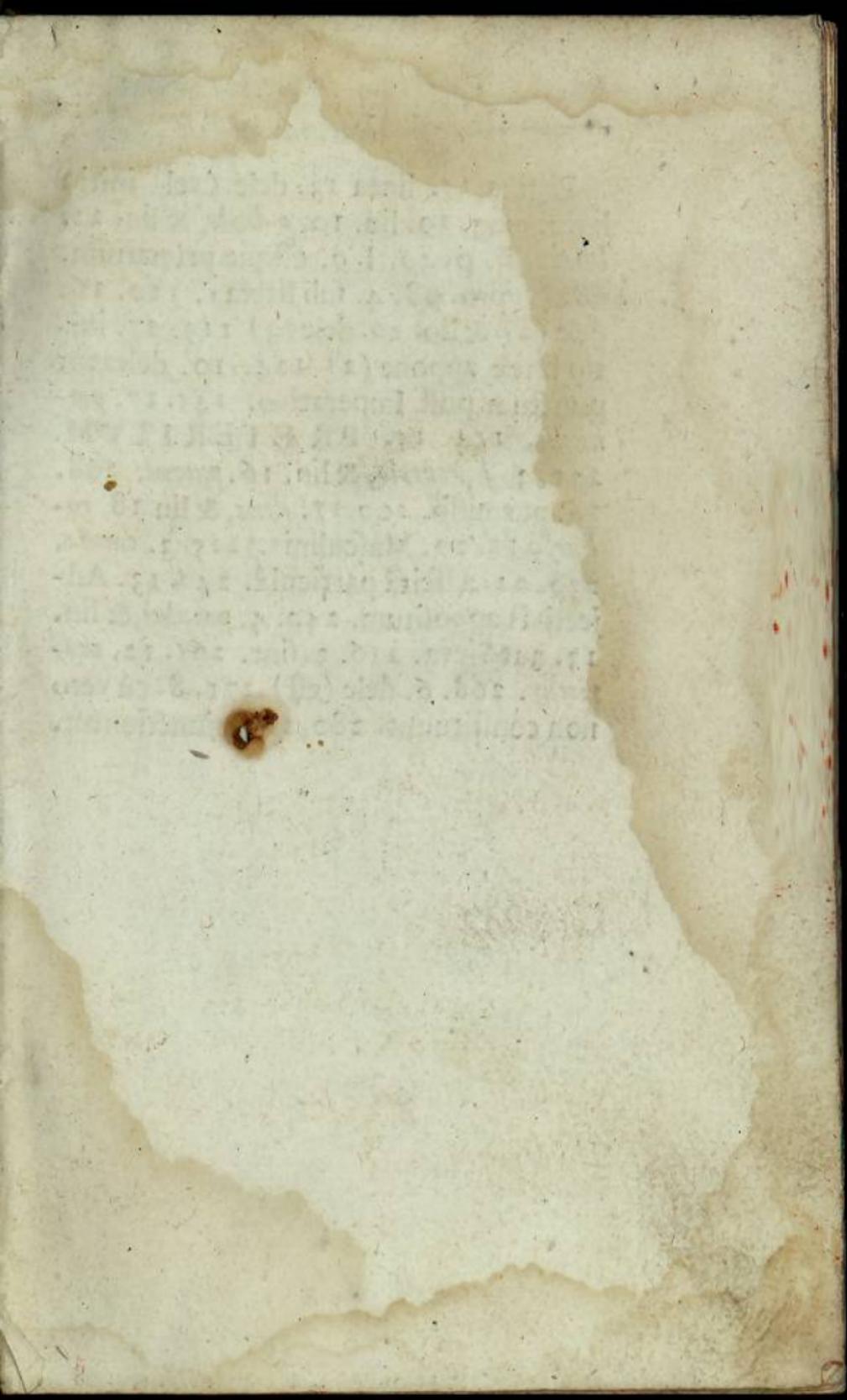
*Ebraica.*

41. 69. 72. 74. 93. 93. 95. 130. 130. 149. 158. 218. 237. 260. 274. 317.	lin. lin.	<b>סְגִנִּים</b> initio lin. <b>בָּאֲנִיּוֹת</b> <b>אַרְזָן</b> <b>עַם</b> <b>אַנְכִּי</b> <b>אַנְכִּי</b> <b>גָּבֶר סָק, דָּכֶר</b> <b>גְּפֻתָּה</b> <b>גְּפֻתָּה</b> <b>סְכִו</b> <b>סְכִו</b> <b>אַת</b> <b>כְּעַת</b> <b>פֵּי</b> <b>אַשְׁר</b> <b>הַנָּם</b>
-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------



*Latina.*

Pagina 25. linea 13. dele (vel) initio  
liniae. pag. 29. lin. 10. o-holo, & lin. 22.  
*hbonnēni*. p. 49. l. 9. estque primarium.  
68. 17. pro. 98. 4. sub litera 7. 110. 16.  
dele (2) & lin. 20. dele (3) 113. 17. ini-  
tio lineæ appone (2) 124. 10. deleatur  
punctum post Imperativo. 145. 17. pœ-  
nituit. 154. 15. PRÆTERITVM.  
201. 3. *septentrio*, & lin. 16. *putens*. 208.  
16. præmisso. 209. 17. *dens*, & lin. 18. *ro-  
bur*. 212. 20. *Masculinis*. 215. 3. *canda*.  
239. 22. adscitâ particulâ. 240. 13. Ad-  
jectivis appositum. 249. 4. *populus*, & lin.  
13. aut *Sjeva*. 256. 3. *sint*. 265. 12. *mo-  
rietur*. 268. 6. dele (est) 271. 8. cū vero  
non constituunt. 280. 2. conjunctionem.



३४ - चारे

३५.

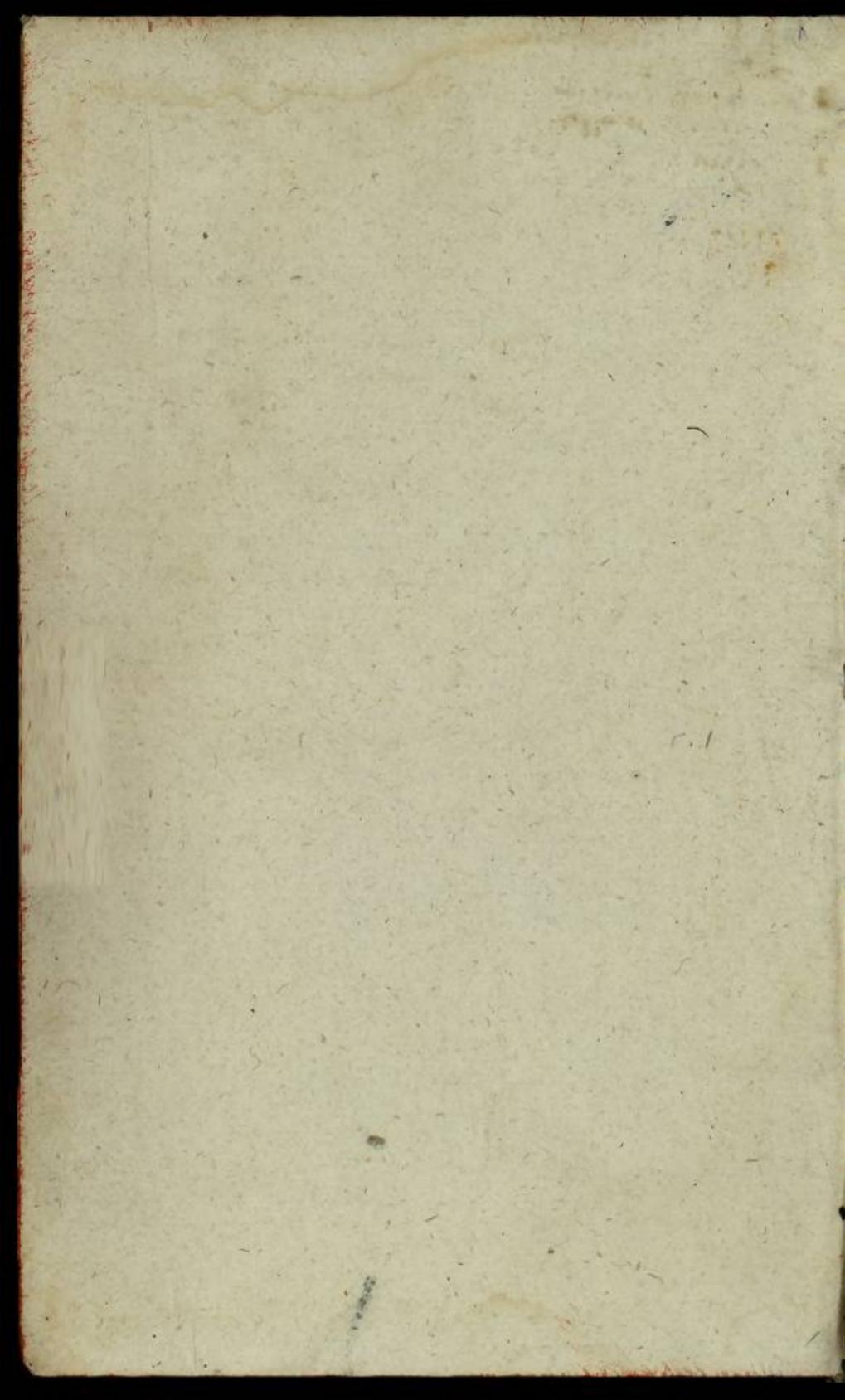
३६

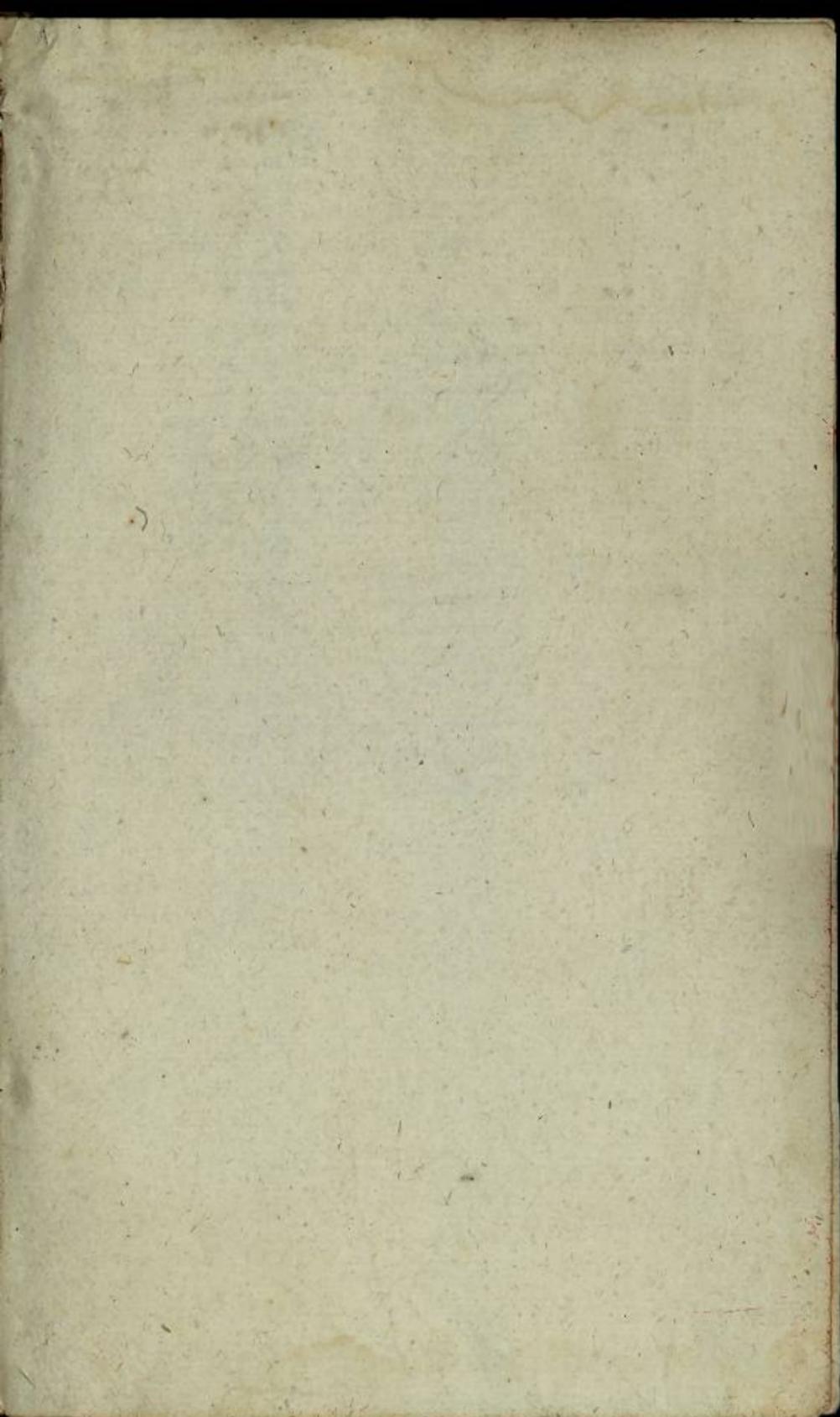
३७ - चारों

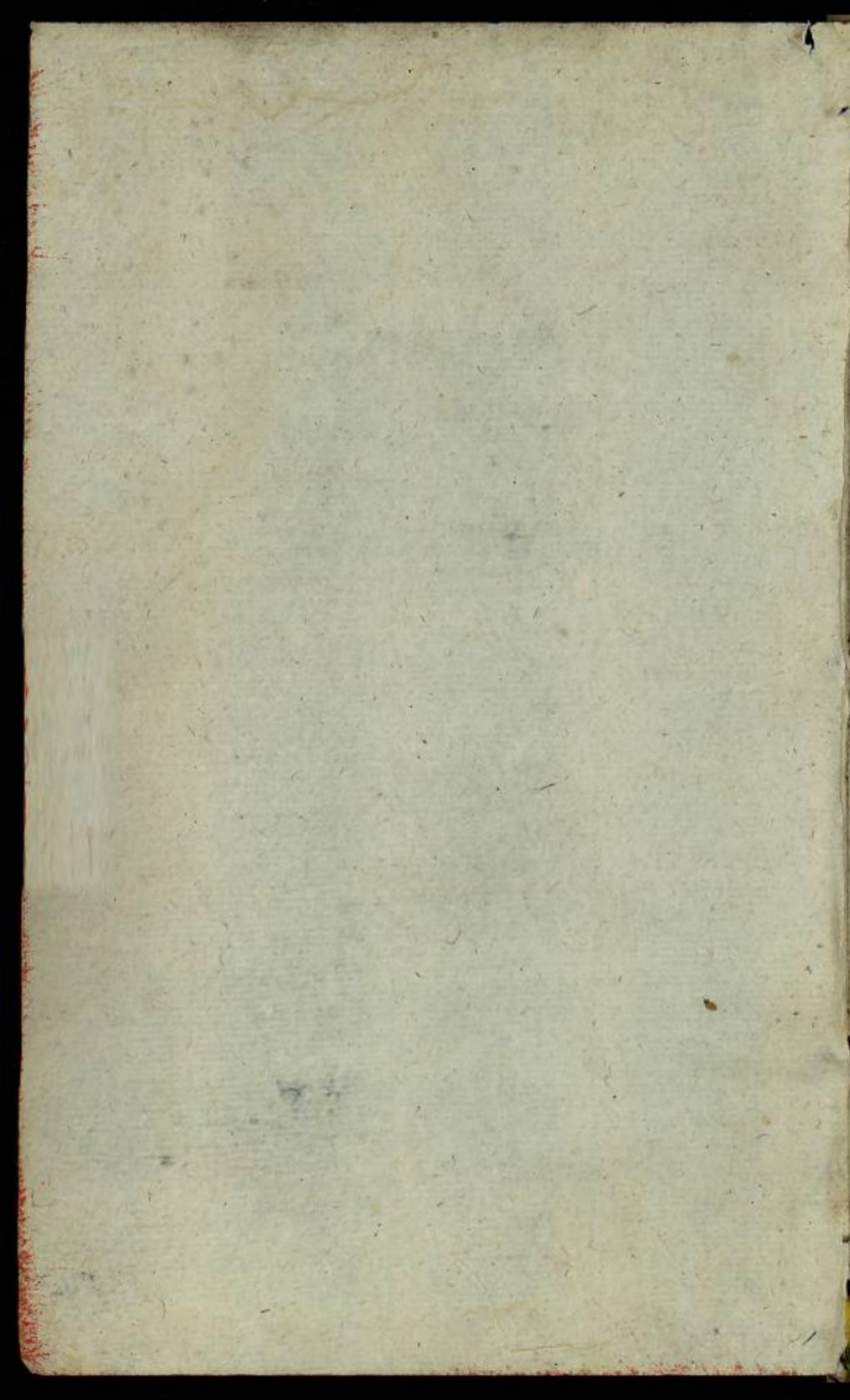
३८ अन्ति चारों

Regula de themate facile inuestigando et cognoscendo

- 1 Si ab aliis senilibus litteris hys remanserint ex tria,  
constituant ut **תְּפִירָה** visitabo a **תְּפִירָה** uictum.
- 2 Si dux ac prior farum diffissata sit tum dag. et illa  
communitate primaria radicibus rarius in redire  
dum de et **וְאַתָּה** a **וְעַבְדֵּבְנָה** a **וְיַעֲשֵׂבְנָה** at **תְּפִירָה** accipiam  
**תְּלִין** occupet et reliqua pagonae sunt a **תְּפִירָה** idem.
- 3 Si duarum remanentium posterior da gessata sit tum da  
quoniam et **תְּפִירָה** circumdat a **כְּבָבֶר** et ipso primo  
si datus illud habet characteristicum coniugationis qd ex  
fra cognosci fit tum possidendum est **תְּפִירָה** a **תְּפִירָה**  
secundo nea **תְּפִירָה** tribus qd est a **וְעַבְדֵּבְנָה** una  
**תְּפִירָה** filia quae cum pro nobis in his compitis recipiunt  
dagis et qd by tary et ad ualeum i consolandum et ray sunt ab  
**תְּלִין** et **תְּפִירָה**
- 4 Si duarum remanentium nostra da gessata sit tum respondet  
uel rarus et vel interponendum aut respondendum **תְּפִירָה**  
varissim et vel ultima quoniam
- 5 Si ab aliis senilibus unica tum littera radicalis remaneat  
et ponendum vel a posponendum **תְּפִירָה** script **תְּפִירָה** dare qd est  
**תְּפִירָה** quam voca et hinc a **תְּפִירָה** mortuus et  
tum possum et **תְּפִירָה** **תְּפִירָה** mortuus de **תְּפִירָה** posuisse deo.  
per ray et **תְּפִירָה** radicalis amittitur.







de Proumeray

Jacques phisiat.

R. P. J. M. T. H. B.

R. S. J. M. T. H. B.

